

Zasavski TEDNIK

Štev. 1

Trbovlje, 1. januarja 1956

Leto IX.

POZDRAV NOVEMU LETU

Prešerna pesem, polna življenja, veselja, sile in mladostni vrisk naj bosta pozdrav Novemu letu. In ta naš pozdrav naj se kot neurje zažene v vrhove Triglav in Durmitorja, naj pohiti v zadnji zaslek in tovarno in tudi prek širnih polj in morskih gladin, prek meja naše domovine v pozdrav delavcem vsega sveta.

Krepko si sezemo v roke — po stari delavski navadi — in drug drugemu zaželimo srečo. Zaželimo si je toplo, prav od srca, z željo, da bi bili k letu osorej naši uspehi še večji, delo plodnejše.

V navadi je že, da vsakokrat ob prehodu iz starega v novo leto hip postojimo in ocenjujemo, kako smo uresničili svoja hopenja. Ob tem, ko tehtamo uspehe in napake, že tudi začrtujemo našo pot v novem letu.

Ostanimo tudi tokrat zvesti tej stari navadi in naša misel naj se za trenutek pomudi ob preteklosti, da bo potlej pobitela s podvojeno močjo v jutrišnji dan in ponesla s seboj naše želje, upanja in pričakovanja.

Proti koncu minulega leta, ki je pravkar odšlo v preteklost, je v nas vseh dozorelo nekaj neprecenljivih spoznanj: pot, ki smo jo prehodili, je bila trnjeva in težka, toda edino pravilna, zmagovalna, uspehov polna. Za nami so štiri leta krvavih bojov. To je bil krvavi in

hkrati tudi najslavnejši del vse naše dosedanje zgodovine. V ognju in pepelu, v krvi in solzah, v juriših in zmagah se je porodila Jugoslavija današnjih dni. V tem nezasičenem, enakomernem boju se je skovala naša svoboda, skovala se je nerazločljiva vez med vsemi našimi narodi.

In za nami je tudi deset povojnih let, nič manj težavnih in hkrati tudi kronanih s tisočermi delovnimi zmagami. Vsak naš še tako majhen uspeh je bil pridobljen z našimi rokami, zakaj ničesar, kar imamo danes, nam ni bilo podarjenega. V teh desetih letih, kratkih po času, plodnih po dejanjih smo zacementirali naši bodočnosti trdne temelje, čeprav to ni bila doba mirne graditve, temveč čas nenehnih bojov, ne samo za svobodo in neodvisnost, temveč za rešitev in nadaljnji razvoj pridobitve naše ljudske revolucije.

Za nami je deset let bojov in dela, trdega in žuljavega dela. Odkrito priznamo, nič koliko-krat smo zakleli, ko smo živeli težko, znoj smo brisali raz dela zavoljo težavnega dela, ugrabili, ali bo kdaj drugače. In prav v teh težkih časih, ko smo si pogostokrat odtrgali od ust zadnji zaloga kruha, smo zgradili težko industrijo, naše družbene odnose pa smo zasnovali na delavskem gospodarstvu, na s-

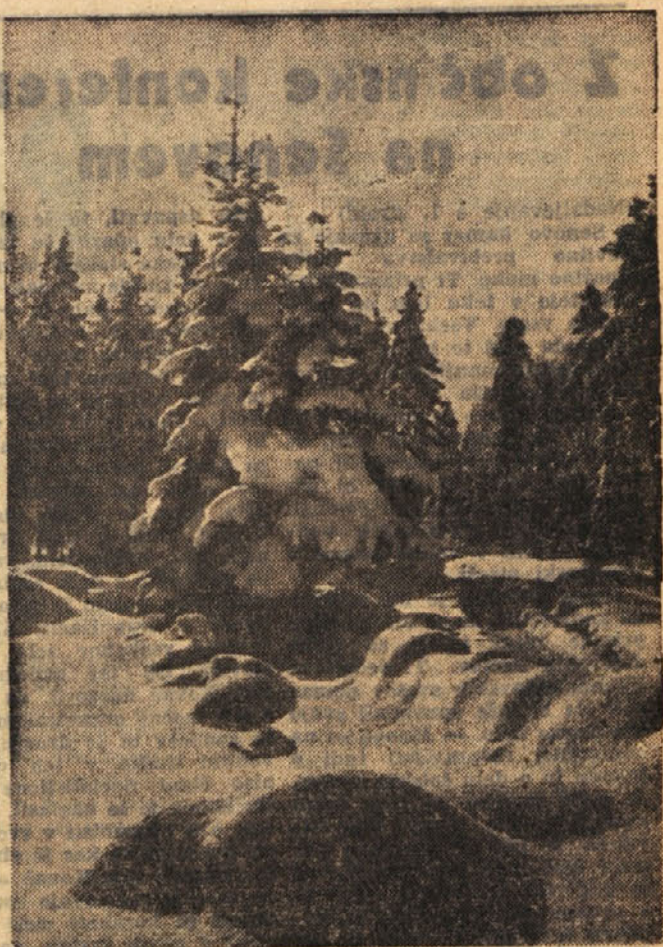
moupravljanju v komunah. To dvoje je plod revolucionarnega razvoja vseh narodov naše socialistične Jugoslavije. In s tem smo jasno začrtali splošno smer našega družbenega razvoja.

Naše gospodarske zmage prepričljivo govore vsemu svetu, da nismo držali križem rok. Samo do lani smo med drugim zgradili 290 pomembnih gospodarskih objektov, od velikih železarn, kokosarn, tovarnih avtomobilov, hidro in termo central, koles, radijskih aparatov do sodobne tovarne aluminija, odprli mnogo novih rudnikov in iz naftnih vrelcev vroč potok nafte. Razširili smo zmogljivost 110 pomembnih industrijskih podjetij, zgradili nekaj tisoč novih stanovanj, odprli nove bolnišnice in v številnih novih šolskih poslopih pridobiva naš mladi rod znanje, ki mu bo potrebno za današnji in jutrišnji dan.

Na pragu novega 1956. leta smo. Za nami je deset let trdega dela. In to delo, kot rečeno, je rodilo obilo plodov. Sedaj, ko smo zgradili industrijo, ko imamo potrebne tovarne, lahko zožimo našo investicijsko fronto, se lahko odločimo za hitrejšo gradnjo stanovanj, prosvetnih, kulturnih domov, zdravstvenih ustanov. Pred nami je posej samo en sam samcat ključni objekt našega razvo-

darstva: čimveč proizvodov, industrijskih in poljedelskih za neposredno potrošnjo ob taknem razvoju industrije, ki bo zagotavljal te naše težnje.

Seveda motili bi se, če bi mislili, da bo potlej teklo vse gladko in lahko. Se bo treba trdo delati in marsikdaj še ne bomo imeli vsega, kar si bomo zaželeli. Toda imamo trdne temelje, na katerih gradimo našo bodočnost, imamo nešteto novih tovarnih in tovarnah ter komunah gospodarimo sami. Kakor smo gospodarili, tako bomo živeli. Zato moramo skrbeti še za hitrejšo rast proizvodnje, še za bujnejši razcvet delavskega in družbenega gospodarjenja, skrbeti moramo, da bo vsakdo prispeval temu našemu delu del svojih moči. Uredništvo

Srečno in uspehov polno NOVO LETO 1956 želi vsem volivcem in prebivalcem zasavskega okraja in jim čestita k doseženim uspehom v letu 1955: Okrajni ljudski odbor Trbovlje, Okrajni komite ZKS Trbovlje, Okrajni odbor SZDL Trbovlje, Okrajni sindik. svet, Okrajni odbor Zveze borcev NOV, Izvršni odbor Zveze „Svoboda“ in prosvetnih društev okraja Trbovlje, Okrajni komite LMS Trbovlje, Okrajni odbor RK Trbovlje

Ob letni konferenci članov ZK v Sevnici

Kljub težavam, lepi uspehi

NEDELJSKE KONFERENCE ORGANIZACIJE ZVEZE KOMUNISTOV V SEVNICI SE JE UDELEŽIL TUDI TOV. JESENSEK — DOBRA RAZPRAVA BO NAPOTILO SEVNISKIM KOMUNISTOM ZA BODOČE DELO — KOMUNISTI BODO MORALI BOLJ IN VEČ DELATI V ORGANIH DELAVSKEGA IN DRUŽBENEGA SAMOUPRAVLJANJA IN SINDIKALNIH ORGANIZACIJAH — SMOTREJŠJO POMOČ TUDI MLADINSKI ORGANIZACIJI

Minulo nedeljo so se v Sevnici zbrali komunisti iz vsega področja nove občine na letno skupščino.

Kot vseh povsod v naših občinah, se je tudi v Sevnici organizacija Zveze komunistov močno razširila. Novi občini so se pridružili številni okoliški kraji, z njimi vred pa tudi osnovne organizacije Zveze komunistov. Prav to daje minuli letni konferenci močan poudarek. Prvič so se zbrali komunisti s področja nove občine in ugotavljali vse neuspehe, slabosti, pomanjkljivosti in kajpak tudi pozitivne strani svojega celotnega delovanja.

Iz referata sekretarja mestnega komiteja je razvidno, da so sevnški komunisti kljub težavam nekajkrat dokazali, da so bili kos nekaterim težavam, ki so se skoro nujno pojavljale pri njihovem delu. Kajpak: marsikdaj ni bilo vsepovsod čutiti zadostnega vpliva komunistov, kar je tudi vzrok nekaterim slabostim. Ni dvoma, da je delo na deželi, zlasti v kmečkih predelih dosti težje kot v

izrazito delavskih centrih. Članice Zveze komunistov so imele marsikdaj težko nalogo, pripraviti to ali ono akcijo množično in resnično napredno. Prav zato je nujno, da morajo tudi sevnški komunisti polagati mnogo več pozornosti ideološki vzgoji. S tem ni rečeno, da so tovariši v Sevnici to vzgojo zanemarjali. Nujno pa je, da se morajo nenehno izobraževati, zasledovati naš dnevni in periodični tisk in spoznavati celotno problematiko naše družbene skupnosti. O tem je mnogo govoril tudi sekretar komiteja, saj je v poročilu nanizal celo vrsto podatkov, ki povedo, da se komunisti sicer vzgajajo, da pa bo treba to delo povečati.

V poročilu je bila na pravem mestu poudarjena tudi dejavnost osnovnih organizacij in delo vseh društev in organizacij. Precej problem, s katerim se bodo morali komunisti še mnogo bolj ukvarjati, je vsekakor vzgoja mladine. Precej šoloobveznih otrok še vedno zabaja v cerkev in k verouku. In kritika prosvetnih delavcev, ki so te-

mu vprašanju posvetili malo ali pa nobeno pozornost, je bila od udeležencev konference vsekakor umestna. Ravno učitelji in profesorji bi lahko vplivali na svoje učence in dijake. Le-ti bi morali mladim ljudem jasno in nedvoumno govoriti o mističizmu in jim prikazati v pravi luči njegove nazore. Vse ostale organizacije in društva in seveda tudi starši pa bi morali to dopolnjevati.

Diskusija je osvetlila mnoge važne in pereče probleme. Komunisti so povsem nepristransko ugotavljali svoje napake in seveda tudi; dobre strani svojega delovanja. Zal so mnogo premalo govorili o problemih delavskega in družbenega samoupravljanja in delu sindikalnih organizacij. O tem je dosti govoril okrajni sekretar Socialistične zveze, ki je med drugim poudaril, da je trenutno to delo za komuniste najvažnejše. Utrjevanje organov delavskega in družbenega samoupravljanja pomeni utrjevanje naše celotno družbeno življenje. Tovariši Jesensek pa je govoril še o mnogih drugih važnih problemih, ki jih komunisti ne smejo puščati vniemar. Delovanje nove občine je izrazito pomembno za nadaljnji razvoj tega kraja. In k dobremu reševanju najrazličnejših vprašanj, bodisi s tega ali onega področja, lahko v prvi vrsti pripomorejo komunisti, saj so najbolj upoznani z vsemi problemi. Kajpak pa se morajo le-ti v prvi vrsti oslonjati na delovne ljudi in jim prikazovati naše družbene probleme.

Vprašanje, ki zahteva posebne pozornosti, je vključevanje novih članov v Zvezo komunistov. Na tem področju so sevnški komunisti delali premalo. V zadnjih letih so vključili v ZK le piko število ljudi, čeprav so nekateri s svojim dosedanjim delom že dokazali, da bi vsekakor v vrstah komunistov še bolj napredovali. To velja zlasti za mlade ljudi. Tov. Jesensek je naglasil, da moramo nujno pritegovati take ljudi, ki bodo s svojim nesebičnim delom nadaljevali napore starejših komunistov. Zato je prav, da se mladinski organizaciji posveča znatno večja pozornost.

Osnovna ugotovitev nedeljske konference komunistov v Sevnici pa bi bila ta: bogata razprava je osvetlila mnoga važna vprašanja. Napotila te konference bodo vsekakor dragocen pripomoček vsemu aktivu za njegovo nadaljnjo delo. Če se bodo vsi komunisti ravnali po ugotovitvah konference in izpolnjevali zadane sklepe, bodo uspehi prihodnje leto znatno večji.

Plodna konferenca Zveze komunistov na Senovem

Ne bi bili komunisti, če bi odpovedali v težavah

DOBRU USPELA OBČINSKA KONFERenca ZVEZE KOMUNISTOV NA SENOVEM — USPEHI KOMUNISTOV OBČINE SENOV — KONFERENCE SO SE UDELEŽILI TUDI SEKRETAR OKRAJNEGA KOMITEJA TOV. JESENSEK, TONE ZUPANČIČ IN SE DRUGI

Na Senovem je bila prejšnji petek občinska konferenca Zveze komunistov za celotno področje občine Senovo. Konferenca, ki so jo priredili v kino dvorani, je bila dobro obiskana in je rodila lepe rezultate.

V svojem poročilu je sekretar občinskega komiteja ZK tov. Karel Sterban orisal delo komunistov ter nakazal njihove bodoče naloge, ki jih je še dopolnila plodna diskusija. V prvem delu svojega referata je sekretar govoril o vlogi Jugoslavije v svetu, o naši socialistični demokraciji, nato pa je prešel na preusmeritev našega gospodarstva. Iz organizacijskega poročila in poročila o delu komunistov in ostalih v občini Senovo povzemamo naslednje:

Komunisti so odigrali v delavskem samoupravljanju pomembno vlogo. Akoravno to upravljanje še ni na želeni višini, smo v gospodarstvu vendar dosegli dokažne uspehe. Večina komunistov se je trudila, da v delavsko samoupravljanje, v organizacijo SZDL in v delo naših društev vnese socialistično miselnost. Popustila pa je partijska organizacija na področju poglobitve politično-ideološke izobrazbe svojih članov, prav tako je ZK posvečala premajhno skrb mladini in dopustila nedelavnost v vrstah mladincev. Posledica te nedelavnosti je bila, da je mladinska organizacija zaspala. Na Senovem je sedaj ustanovljen iniciativni komite, ki bo storil vse potrebno, da mladina v kraju ponovno zaživi tisto življenje, kakor nekoč, da bo spet korakala rano ob rami z ostalimi graditelji socializma.

V ostalih društvih in v občinskem odboru je bila delavnost precej živahna — premajna skrb pa se je posvečala nadalje razvoju in delu raznih manjših podjetij. Tako se je zaradi premajhne budnosti zgodilo, da se je v teh podjetjih razvijal gospodarski kriminal, konkretno na primer v gostinstvu na Reštanju, kjer je bil v lanskem in letošnjem poslovanju ugotovljen primanjkljaj v znesku okrog pol milijona din.

Ob zaključku svojega poročila je tovariš sekretar poudaril potrebo enotnosti dela v vrstah komunistov. Naša osnovna naloga — tako je dejal tovariš sekretar — je, da so komunisti v vseh akcijah enotni, kajti le tedaj bomo z našimi nalogami uspeli v celoti.

Sama diskusija pa je osvetlila in podčrtala nekatera vprašanja iz referata sekretarja, zlasti pa naša gospodarska vprašanja. Ko je bil govor o trgovini, je bilo posebno poudarje-

no, da v naših grozističnih podjetjih ni vse v redu. Ta podjetja so dostikrat povzročitelji občinskih primanjkljajev v naših malih trgovinah. Na Senovem se je zgodilo, da so tjakaj prihajale pošiljke moke v vrečah, v katerih je bilo manj moke, kakor pa je bilo označeno na vrečah. Tako je pri 20 vrečah moke manjkalo po 20—30 kg moke. Poraja se vprašanje, kdo naj krije te primanjkljaje v takem industrijskem centru, kot (Nadaljevanje na 2 stran)

Bratec in sestra sta se zarila v Novo leto

Z občinske konference na Senovem

(Nadaljevanje s 1. strani)

Še Senovo, kamor se uvažajo za številno prebivalstvo velike množine moke. Ti primanjkljaji narastejo v teku leta na milijonsko vsoto. Vsekakor je pravilno, da nosi to škodo povzročitelj teh primanjkljajev — grozitiča podjetja.

Slabost Zveze komunistov in ostalih na Senovem je tudi, da se v občini niso ustanovili potrošniški sveti. Ti sveti bi nedvomno lahko dosti pripomogli h kontroli v trgovinskih podjetjih in bili v veliko pomoč v trgovinski mreži.

Dober predlog je bil sprožen na konferenci, da se v teku zime prirede razni tečaji za člane delavskih svetov. Ti tečaji bi članom delavskih svetov pomagali, da bi lažje opravljali svojo odgovorno delo. — Mnogo so na konferenci razpravljali tudi o šolstvu in o delu šolskih svetov. Ti sveti še niso po vseh šolah posegli v delo. Prav tako življena je bila razprava o potrebi dela med mladino. Kakor je poudaril tov. sekretar v svojem poročilu, tako je poudaril tudi tov. Horvat, da so člani ZK posvečali premajhno pažnjo mladinski organizaciji.

Sekretar OK ZKS Trbovlje tov. Viktor Kovač je v svojem nagovoru izrekel priznanje, iz katere se zrcali dejavnost komunistov na Senovem. Poudaril pa je, da se z doseženimi uspehi ne smemo zadovoljiti in se na

njih uspraviti, to še zlasti, ker je v delu opaziti še razne slabosti. Taka slabost je med drugim, da ljudje nasedajo sovražni propagandi z Zahoda — nadaljnja slabost je nedelavnost nekaterih šolskih svetov. Premalo je bilo storjeno tudi za pridobivanje volivcev v organizacijo SZDL. Tako je 42 odst. volivcev, ki so člani Socialistične zveze, za Senovo premalo. Če pomislimo samo na referat tovariša Tita, kjer je dejal, da je le 2 odst. ljudi v naši državi, ki nam niso naklonjeni, vsi ostali pa soglašajo z našo socialistično graditvijo, potem je 42 odst. volivcev v organizaciji SZDL za Senovo vsekakor zelo majhno število. Ob tej priložnosti je tov. Kovač opozoril, da imamo n. pr. močno organizacijo lovcev in gasilcev in še drugih, da pa vodilni ljudje v teh društvi niso člani Socialistične zveze. Ob koncu je še naglasil, da morajo biti komunisti v svojih akcijah enotni, in kar je glavno — je poudaril tov. Kovač — boriti se morajo za svojo partijsko zvestavo in korakati med množicami v prvih vrstah, ne pa na repu množice.

Po izvolitvi novega partijskega vodstva in delegatov je konferenca sprejela potrebne sklepe za nadaljnje delo. Ti sklepi dajo upati, da se bo organizacija Zveze komunistov na Senovem pri obratunu prihodnje leto posušala še z večjimi uspehi v delu.

Seti pri Občinskem ljudskem odboru v Hrastniku so krepko poprjeli za delo

Zadnja seja občinskega LO v Hrastniku je pokazala predvsem uspešno in samoiniciativno reševanje porajajočih se gospodarskih in družbenih problemov v svetlih, ki jih je — kakor smo že poročali — devet. Diskusija o zborih volivcev je na tej seji ugotovila, da so občani na zborih, ko so razpravljali o sedanjem gospodarskem položaju občine, težavah in korakih, ki naj stanje izboljšajo, soglašali s storjenimi ukrepi ljudskega odbora in da so se strinjali tudi s kritiko dosedanjih odkupov in delom kmetijskih zadrug, pa tudi z gradnjo dela izvoznih podjetij, te sistemo dela trgovine na debelo in drobno in zahtevali spremembo načina dela. O samih zborih volivcev so ljudski odborniki lahko ugotovili sledeče: povsod tam, kjer sta v pripravi zbora sodelovala odgovorni odborniki in aktiv SZDL, je zbor volivcev uspel in je bila udeležba zadovoljiva, prav tako so volivci živo diskutirali in predlagali konkretno rešitev raznih vprašanj. Zelo dobro so bili obiskani zbori volivcev v Prapretu, na Brnici, Marnem in v Zasavju, medtem ko je bila udeležba v samem Hrastniku povprečna. Zbor v Studencih in na Kalu je bilo treba ponoviti.

Na zborih so volivci ugotovili, da v občini ni bilo nepotrebnih gradenj, saj so se gradili res samo važni objekti: šola, vodovod, stanovanjske hiše in cesta. Volivci so pa predlagali izpopolnitev cestne razsvetljave, izboljšanje električnega omrežja, ker je tok ponekod zelo slab, nadalje razširitev vodovodnega omrežja in ureditev nekaterih občinskih poti. Ob tej priložnosti so volivci pokazali, da so pripravljene sami pomagati s prostovoljnimi delom k hitrejši rešitvi vprašanj. Zahtevali so tudi, naj občina Trbovlje uredi in posuje pot, ki drži preko Ane iz Hrastnika v Trbovlje; s hrastniške strani je pot dobro vzdrževana, s trboveljske pa tone v blatu; to pot uporablja dnevno mnogo delavcev in uslužbencev, zlasti pa dijaki, ki hodijo v trboveljsko višjo gimnazijo.

Sprčo nerodnosti v naših trgovskih in gostinskih podjetjih so volivci predlagali pomoč tržnih inšpektorjev. Gospodarski svet je že imenoval posebno komisijo za pregled navedenih podjetij, o čemer bomo še poročali. Volivci so nadalje zahtevali, da oblastni organi strogo kaznujejo starše, ki s pijančevanjem zapravljajo otroške dotake, prav tako naj se morajo na ogroženi otroci odvrniti neodgovornim staršem in oddajo v zavode, seveda v breme za služba takih staršev. Del dohodkov občinske davka na alkoholne pijače naj se porabi kot dotacija za znižanje cene mleku, seveda le v znesku, v kolikor podjetja niso sama kriva za visoko ceno z velikimi režijskimi stroški itd.

Na zborih volivcev so izvolili tudi krajevne odbore. Ti imajo od volivcev že konkretne naloge, tako n. pr. ureditev po-

ti, nadzorstvo cestarjev, pripravo gradenj vodovodov, kanalizacijo itd. Občinski odbor je nadalje sklenil, da krajevni odbori takoj začnejo z reševanjem vprašanj, načetih na zborih volivcev — ljudskemu odboru občine pa naj takoj predloži predračune za vsa nujna dela. Ljudski odbor je zadovoljil posamezne člane LO, da skupno s svetom, v čigar delovno področje sodijo na zborih volivcev sprožena vprašanja, skrbje za ureditev teh problemov in to po njihovih volilnih enotah.

Na predlog gospodarskega sveta je LO sprejel predpis občinskih dokladov. Po izvršni proučitvi potreb je bil storjen sklep, da se te doklade porabijo predvsem za nujno potrebna gradnja komunalnih naprav. Doseženi dohodki so bili določeni za potrebe podeželja. Stopnja občinske doklade na temeljno dohodnino od kmetijstva se je določila na 75%, za obrtnike pa na 200%. Pripomniti pa je treba, da sredstva, zbrana z občinske doklade, niti zdaleč ne bodo zadostovala za zadovoljitev vseh nakazanih potreb, zlasti okoliških vasi, in da bo LO moral še v naprej prispevati večino v to svrhu iz dohodkov, ustvarjenih predvsem v industriji. Z občinske doklade zbrana sredstva bodo krajevni odbori takoj po vplačilu lahko uporabili, saj bo šel znaten del teh dohodkov za splošen dvig kmetijstva v občini.

Občinski ljudski odbor je ob tej priložnosti določil tudi dopolnilne plače uslužbencem in položajne doklade uslužbencem z odgovornejšim delom. Število uslužbencev pa je še nepopolno in bo moral LO v bližnji bodočnosti izpopolniti nezasedena mesta, zlasti mesta inšpektorjev, gospodarskih in komunalnih odsekov, zdravstvenega in socialnega odseka itd. S sprejemom odluka o sistematizaciji delovnih mest bo imel bodoči LO skupno s krajevnim uradom na Dolu 23 uslužbencev, najmanj od vseh občin v okraju.

Komisija za proračun je poročala, da so se občinski dohodki ustvarjali pravilno po trosmesečjih in da je bilo mogoče proračun občine izvajati skozi vse leto nemoteno. Važno je zlasti, da so se skoro 100-odstotno pobrali davki od dohodnine kmetijskih posestev in da ni večjih zaostankov. S posebnim odlukom je bila sprejeta sprememba proračuna za leto 1955 v III. delu, v katerem se je spremenil predračun posebnega investicijskega sklada; s sredstvi tega sklada se gradi stanovanjski blok, odkupljena pa so bila tudi stavbna zemljišča v Hrastniku in na Dolu.

Končno je LO sprejel sklep, da se pri krajevnemu stanovanjskemu skladu najame posojilo 2 in pol milijona dinarjev za dograditev stanovanjskega bloka in da se dodelijo graditeljem enodružinskih hiš in do Ročarjeve gradbene parcele za njihovo upravljanje.

T. K.

ZRNO DO ZRNA...

Razvoj Mizarске produktivne zadruge v Sevnici

Mizarška produktivna zadruga v Sevnici je letos slavila deseto obletnico svojega obstoja. V preteklih desetih letih so ti ljudje, ki so takoj po osvoboditvi pričeli delati golih rok, mnogo napravili. Pogledimo, kakšen je bil njihov začetek in kaj imajo danes.

Povrnimo se v leto 1945. Vse je bilo opustošeno sledovi okupatorja so bili vidni povsod. Porušeni domovi so klicali po obnovi. In takrat, meseca junija, je stekla zibelka Mizarске produktivne zadruge v Sevnici. Tu je bilo treba vložiti nova okna, tam spet vrata, šolo so predstavljali goli zidovi...

ZAČETEK JE BIL TEŽAK...

Takrat se je šest mizarjev, golih rok, z edinim kapitalom — znanjem in veseljem do dela — odločilo ustanoviti mizarško delavnico na socialistično-zadružnih načelih. Pogoji so bili silno težki, saj niso imeli na razpolago primerne prostora in strojev, ne orodja. Edino kar so imeli, je bila velika volja do dela, da čimprej vse opustošeno obnovijo, pozneje pa bi prešli na proizvodnjo za dvig družbenega standarda. Vse težave, ki so nastale in katerih ni bilo malo, so se podredile temu vzvišenemu cilju.

Tovariš Jože Durn, pionir zadruge in današnji direktor, je mesec dni delal sam. Po enem mesecu trdega dela se mu je priključilo še pet mizarjev. Pri iskanju delavnice ni bilo kaj izbirati. Dobili so zasilen prostor v stari opustošeni usnjarni, ki je bila last »Jugotantina«.

izvažajo. V glavnem so to luksuzni izdelki, za katere porabi malo časa, toda več preciznega dela.

NOVA DELAVNICA

Da bi bilo mogoče uresničiti drugo etapo proizvodnje, so bili postavljeni pred tri težke naloge: zgraditi novo, prostorno delavnico, mehanizirati obrat, povečati proizvodnjo in število zaposlenih ter skrbeti za vzgojo kadra. Natečajnejša, obenem pa najvažnejša je bila izgradnja nove delavnice. V »Jugotantinu« so dobili odpoved prostorov in postavljeni so bili pred izbiro: ali graditi, ali pa podjetje razpustiti. Naloženih so imeli le 428 863 din lastnih sredstev v skladih Investicijski kredit je bilo takrat težko dobiti, ker se je gradilo strogo po planu. Preostalo jim je le eno: nasloniti se na skromna lastna sredstva, v glavnem pa na pomoč članov-zadružnikov, ki so vložili mnogo truda s prostovoljnimi delom. Od leta 1949 do 1951 so napravili 13.884 prostovoljnih ur. Nedelje in prazniki, slabo vreme in neprimerni letni čas niso bili ovira. Investicije so dobili le 1 in pol milijona din, ki so bile kaj kmalu porabljene. S prostovoljnimi delom so prihranili stroške za plače zidarjem, za nakup materiala pa so morali iskati virov drugje. Njihovi lastni skladi so bili kaj kmalu izčrpani in iz leta v leto so se odločali svojim presežnim plačam. Prav zaradi pomanjkanja finančnih sredstev se je dokončna izgradnja delavnice ter ostalih objektov zavlečla.

Današnji delovni kolektiv Mizarске zadruge

lovne sile in s tem do povečane proizvodnje. Učencev so imeli največ 13, t. j. 25 do 30% od vsega števila zaposlenih.

MEHANIZACIJA

Tretja etapa sicer ni terjala fizičnih naporov, pač pa trezno presojo. Odločiti se je bilo treba, kakšen stroj bi bilo mogoče kupiti s čim manjšimi sredstvi in ki bi dal čim večji učinek. Po drugi strani pa, kako bi se dala urediti povezava strojev v tak strojni park, ki bo sposoben produkcijo še povečati. Delavnico je bilo torej treba opremiti z novimi, modernimi stroji, urediti tapetnostno delavnico, sušilnice, skladišča, lakirnice in vse ostale pomožne objekte, ki bodo služili novi proizvodnji. Tega ni bilo mogoče napraviti z lastnimi rokami, kajti modernega stroja ne moreš izdelati doma. Kreditov in zadrugnih skladov ni bilo na razpolago. Spet se je bilo treba odločiti, ali se bo plačala iz državnih sredstev, ali pa se bo plačala iz lastnih sredstev.

Lahko si mislimo, kako slovesen je bil leta 1946 trenutek, ko so pripeljali v delavnico prvi stroj. Le-ta je bil sicer že rabljen, vendar to ni oviralo rešitve, da se je s tem prvim strojem pričela mehanizacija obrata. S tem se je podjetje iz ročne delavnice in s primitivnim orodjem, ki so si ga posamezniki največkrat podajali

iz roke v roko, vajenci pa dostikrat čakali nanj, pričelo spreminjati v mehanizirano delavnico z modernimi stroji. Vsako leto je pomenilo nov korak k uspešni mehanizaciji, povečani proizvodnji, znižanju stroškov, večjim investicijskim fondom in višjemu standardu kolektiva.

Strojev in orodja primanjkuje še danes, vendar je osnova strojnega parka že tu, ki pa ga bo treba iz leta v leto še dopolnjevati.

Deset let je preteklo, odkar je bila obdelana prva deska v temni, stari delavnici, deset let trdega, napornega dela. Sevniki mizarji produktivne zadruge ponosno gledajo nazaj na prehojeno pot in na podjetje, ki so ga pričeli ustvarjati z lastnimi rokami. Zavedajo se, da bi bili vsi njihovi napori in samoodpovedi zaman, če bi ne bilo naše družbene ureditve in delavskega samoupravljanja.

Vsemu delovnemu kolektivu, predvsem pa prvim šestim pionirjem sevniske mizarске produktivne zadruge, ki so še vsi polno zaposleni, želimo, da bi slavili še dvajseto obletnico obstoja podjetja. Uspehi, ki so fin ki bodo še doseženi, so njihova zasluga. Svojim vnucom bodo čez leta s ponosom pripovedovali svojo zgodbo, kjer se je uresničila preročba: »Zrno do zrna pogaja, kamen do kamna palača!«

Ustanovitelji Mizarске delavnice produktivne zadruge

delavnico, čeprav neprimerno, so imeli. Toda, kje dobiti orodje, brez katerega v mizarstvu ni mogoče delo? Prvi mizarji, so torej morali prinesiti orodje s seboj. Eden ga je imel doma, drugi si ga je moral izposoditi, in tako so pričeli z delom, seveda le z ročnim, kajti na stroje je takrat še niso upali misliti.

Tak je bil torej začetek. Težava je bilo neštevilno in marsikdo je takrat dvomil v nadaljnji razvoj in obstoj delavnice, se posmehevali mlademur, člana polnemu kolektivu. Navzlic temu ni klonil, nezadržana volja do razvoja in povečanja podjetja ter zaupanje v svoje lastne sile, ga je vodila naprej. Nihče v kolektivu ni dvomil v uspeh — nasprotno: pogumno so vsi delali na rto za bodočnost.

Prva etapa razvoja glede na stanje, kakršno je bilo po vojni je bila, posvetiti vse sile obnovi porušeni domov in šol.

ZLATE MEDALJE, NAGRADE, POHVALE...

Po delno zaključeni obnovi so svojo proizvodnjo preusmerili v izdelavo pohištvene opreme. Prvo večje delo, ki je bilo zaplanovano zadruzi leta 1948, je bila oprava sanatorija v Knez selu pri Nišu. To je bil torej prvi korak v drugi etapi proizvodnje, in sicer kvalitetnega dela. Njihova naloga je bila: organizirati oziroma usposobiti podjetje za izdelavo visokokvalitetnega pohištva. Tako so v vedno večji meri osvajali tržišča, opremili so več zveznih ustanov, direktij, velikih podjetij, hotelov itd. Mizarška produktivna zadruga Sevnica je zaslovela po vsej naši državi. Za visokokvalitetno izdelke so bili prvič nagrajeni l. 1949 na razstavi lokalne industrije in obrti v Ljubljani ter prejeli priznanje, diploma in denarno nagrado. Na razstavi so imeli dve garnituri delovne sobe v renesančnem slogu. Letos so razstavljali na spomladanskem velesejmu v Zagrebu in dobili priznanje za zlato medaljo. Svoje izdelke so razstavljali tudi septembra v Ljubljani na sejmu obrtništva, kjer so spet prejeli zlato medaljo.

Del proizvodnje že peto leto

Druga etapa ni sicer terjala toliko naporov, poudarek pa je bil na strokovni strani vodilnega osebeja kakor tudi na mizarjih samih. Nova delavnica je z obširnejšimi prostori omogočila racionalnejšo proizvodnjo, obenem pa dala možnost povečanja števila zaposlenih. Uspehi so bili torej doseženi tako na po-

Kako dela veslen klavec in dober gospodar

Vemo, da imajo čitatelji že polna ušesa dobrih naukov, toda kljub temu moramo v nekaj besedah povedati, kako lahko preprečite veliko škodo in izgubo.

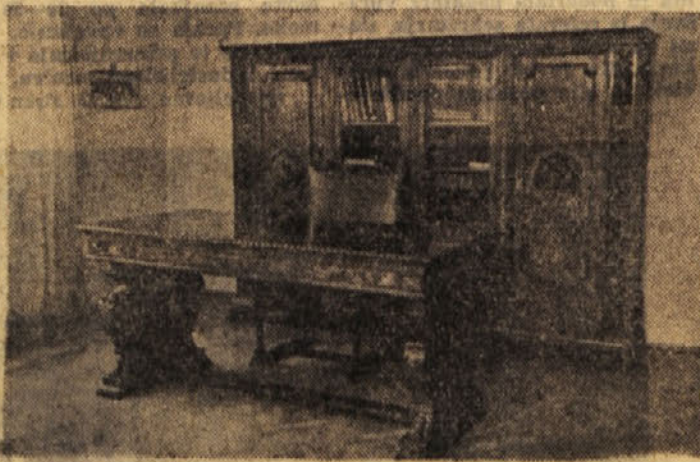
Smo sredi sezonskega klanja prašičev. Največkrat je komoditeta kriva, da gre mnogo svinjskih kož po zlu, namesto da bi šle po odkupnem podjetju »Koteksa« tja, kamor edino spadajo, to je v naše usnjarne.

Namesto da bi prašiče pravilno odrl, jih oparijo in s tem uničijo kožo. Če rečemo, da gre na ta način koža po zlu, prav nič ne pretiravamo: namesto denarja v žepu praznina, a koža na slanimi vara žledece, ker pač ni redilna. Potrošniku, ki mora zabelo kupovati, podraži koža na slanimi to prepotrebno živilo.

Tudi vi se morate boriti za znižanje cen, zato morate svinjsko kožo pravilno odreti.

V ŠOLI V SROMLIJAH JE ZASVETILA ELEKTRIČNA LUČ

Končno je zasvetila električna luč v šoli v Sromljah, akoravno so bile s tem vprašanjem težave, saj je elektrifikacijski odbor zahteval samo za priključitev velik denarni znesek in so bile težave s preskrbo žice itd. Po zaslugi upravitelja šole tov. Franca Vebeta, s pomočjo Občinskega LO Brežice, uslužbencev DES v Brežicah tov. Lada Kralja, Tončka Ureka in Jožeta Jagriča, je tako končno kljub nasprotovanjem posameznikom tudi šola dosegla elektrifikacijo. Zahvala gre nadalje za to tov. Ivanu Kolencu, predsedniku občine v Brežicah in tov. inž. Mišiču, podpredsedniku občine in še drugim, ki so pomagali rešiti to vprašanje.

Delovna soba v slogu renesanse

večanju proizvodnje, razširitvi sortimana, izboljšanju kvalitete, povečanju števila zaposlenih in dvigu kadra. Da bo silka popolnejša, naj navedemo še rast bruto produkta od začetka do danes. Leta 1945 je znašal bruto produkt sto tisoč din, leta 1948 4.500.000, leta 1952 14.600.000, letos pa nad 60.000.000 dinarjev.

Z dviganjem proizvodnje se je večalo tudi število zaposlenih. Tu pa so obstali pred novim problemom, kje dobiti dobre in sposobne mizarje, ki bi jih poslali pri izdelavi kvalitetnega pohištva. Kot že omenjeno, je bilo v začetku zaposlenih v podjetju šest mizarjev. Do leta 1954 je to število naraslo na 78. Iz tega vidimo, da je vrednost bruto proizvoda naraščala v dosti večjem obsegu kot število zaposlenih, kar je dokaz, da se je v veliki meri dvignila produktivnost. Obenem je v podjetje polagalo veliko skrb na vzgojo kadrov. T. j. izhajajo bodisi mizarjev-strokovnjakov, ker ni bilo druge poti, po ka-

Januar - mesec Zasavskega tedni a

Od 1. januarja do 15. februarja 1956 prirejamo akcijo za nove naročnike našega lista. Po končani akciji bo veliko žrebancev dobitkov za naročnike »ZASAVSKEGA TEDNIKA«, ki bodo do 15. februarja 1956 poravnali naročnino za vse leto 1956 in imeli tudi v redu poravnano zaostalo naročnino za nazaj. Doslej smo zbrali že lepo število nagrad:

1. radijski aparat; 2. dva set nagrad po 500 din; 3. dvajset knjižnih nagrad v vrednosti 15 tisoč dinarjev; 4. tobačna kolekcija (darilo trg. podjetja »Tobaks«, Trbovlje); 5. brezplačno pleskanje kuhinje in sobe (darilo »Pleskarstva«, Trbovlje); 6. brezplačno slikanje in izdelava šestih fotografij (darilo Foto Trbovlje); 7. desetletno letovanje v Crikvenici (darilo Strojne tovarne, Trbovlje); 8. ena tona premoga (darilo Rudnika Zagorje); 9. dve nagradi po en zavitek filnega pisalnega papirja (darilo Papirnice Radeče); 10. dva dobitka po en voziček premoga (darilo Rudnika Trbovlje-Hrastnik).

Do sedaj že 50 nagrad v vrednosti nad 80.000 dinarjev!

Izpolnite priloženo naročilnico (novi naročniki), da ne boste izostali pri žrebanju dobitkov, prav tako pa tudi, da boste dobili prvo številko »Uradnega vestnika«, ki bo po prvem letu redno izhajal vsak mesec kot priloga »ZASAVSKEGA TEDNIKA«.

LOJZE AVSENAV

Prečiščaj

V Srebotnem, tam, kjer je senovski rudnik spet začel obratovati, tam so kopali premog že pred 136 leti. Najprej so rudarili tam samo Nemci, ki so jih kmetje pisano gledali, kasneje pa so se jim jeli pridruževati tudi domačini. O razmerah v tem rudniku so šle iz roda v rod govorice in je po ustnem izročilu napisana tudi sledeča zgodba:

Dvajsetletni Abramov sin Jože je iznenada stopil pred očeta in rekel:

»Oče, k rudarjem pojdem.«
Staremu je pošla sapa.
»Kaj — k tistim zamazancem?«

»K tistim,« je odvrnil sin odločno.

Ni mu bilo vseeno, kaj poreče oče, vedel pa je, da na mali kmetiji, ki jo bo dobil brat, tako ne more ostati. Oče pa je predobro vedel, da se mu bo fant izmuznil in da je prav zdajle zadnja priložnost, da to prepreči.

»Nikamor ne pojdes,« je odločil. »Doma je kruh za vsakogar, ki ni lenuh.«

»Oče, rekel sem, da pojdem,« je odgovoril sin, dovolj trdo, da je očeta minilo potrpljenje. Pisano ga je pogledal in se zadržal nad njim:

»Tako? Potem te ne poznam več, tudi pri doti ne. Hodi svoja pota, toda pokora pride tudi nad tebo, tako zanesljivo kakor za dežjem vedrina.«

»Zakaj pokora? Ničesar nisem zagrešil.«

Stari Abram je zrasel.

»Zagrešil praviš?« je zaresenil. »Ali ti ni dovolj, da se hočeš vreči med tisto črno drhal, ki ji niti jezika ne razumes. Naj bodo prekleto, od koder so prišli v Srebotnem. Ničesar prida nam niso prinesli. Še Dolški potok, prej tako bister, je ves umazan od njihovega ritja.«

Sin pa ni bil teh misli.

»Črna, črna!« je ugovarjal. »Vsi smo črni in umazani, kadar delamo. Tudi kmet ne orje v pražnji suknji. Denar pa le pride k roki. In to ni malo.«

»Ne uči me, zelenec!« je zaključil oče in mu obrnil hrbet.

Abramov zelenec pa je vzlic temu šel med zamazance. Podjetnik, ki je bil pred leti začel v Srebotnem kopati premog, ga je sprejel; potreboval je delavce, še posebno pa mu je bilo všeč, da se je le našel domačin, ki ni sodil o premogarijah tako kakor drugi.

»Dobro,« mu je rekel v spakodran slovensčini. »Za začetek ne bo dosti plačila, kasneje pa kakor se boste držali.«

Jože je prvič stopil v rov, ki so ga takrat nekoliko odmaknjen od potoka, kopali v hrib. Začelo se je novo življenje. Dvanajst ur na dan je vozil iz rova vozčke premoga, ki so ga pred jama sejali, odvažali pa soteski proti Rajhenburgu in dalje, kamor ga je podjetnik prodajal.

Novih tovarišev se je Jože stezka privadil. Razumel ni njih jezika, ne navad. Ti so stanovali v kolibah, ki so si jih bili zbili v grapi pod rovom. Ni jih dosti bralo, če jih novinec razume a, ne: delali so po svoje. Jožetu pa ukazovali. Fant se jim ni vsiljeval, kmalu pa je začel razumevati rudarski posel in že v nekaj mesecih je povedal podjetniku kar naravnost:

»Nobene čarovnije ni v tem vašem delu. Večno tudi jaz ne bom vozil le vozčkov iz jame.«

Nemec ga je ostro premeril, kasneje pa je Jože slišal, kako je naročil nadzorniku:

»Preizkusi ga, saj res ni videti tepec.«

Jože se je obnesel tako dobro, da ga je nadzornik prišel dodeljevati kopatemu. Tako se je naučil še več in ječasoma opravil delo kakor tuji. Kmalu pa je to pri tovariših zbudilo zavist in pripravili so nadzornika, da ga je začel zopet potiskati k izvozu. Fantu se je to upiralo in nekega dne je spet stopil k podjetniku in se priključil:

»Delati hočem to, kar znam. Če vam ni prav, pojdem pa v Trbovlje. Tudi tam kopljejo prav takšen premog, plačujejo pa boljše.«

Nemec ga je zavzeto pogledal. Ne bi rad izgubil fanta in uredil je stvar tako, da je Jože postal pravi kopač.

Kmetje pa so ga sovražili, češ da se je izneveril zemlji. Tako tudi oče.

»Kaj imaš od tega?« je prišel nekoč naravnost. »Ali je taka sladkost riti po tistih mokrih luknjah, namesto pošteno delati na soncu?«

»Denar je v luknjah, oče, včasih celo zelo globoko,« mu je osajivo odvrnil sin. »Na soncu ga ni.«

Stari je planil kakor furija: »Denar, denar! Zemlja, grunt, to je nekaj!«

Denarja pa je takrat hudo manjkalo. Za Abramovim so se oglašali v Srebotnem tudi drugi, najprej kajzarji, za njimi pa tudi kmečki sinovi, ki niso imeli od kot dobiti belica. Rudnik v Srebotnem se je večal, po tesni soteski je odmevalo ropotanje natovornih voz in se razlegalo pokanje bifev.

Podjetniku je bilo tako všeč. Vedel je, da njegovi Nemci dajejo domačine zavistno in z bojaznijo, da jih ti naposled ne bi izpodrinili ali jim vsaj vzeli voljavo. Vedel je celo to, da jih skušajo pri delu ovirati. Toda na uho so mu prinesli tudi vesti, da je mladi Abram tisti, na katerega se obračajo v svojih težavah vsi domačini-novinci, kakor so jih stari rudarji zviška imenovali. Vse to je podjetnik vedel, toda kaj: rudnik se je večal in z njim mu je rasel močnjček. Toda z njim je raslo tudi število domačinov, ki so bili pridni in spretni ljudje, ki so naglo sprejemali rudarsko znanje. Pri tem bi tudi ostalo, da ni podjetnika omamilo pohlep po nagli bogatitvi. V glavo mu je šinila misel, da bi domačine prikrajšal na zaslužku. Nekaj časa je to misel nosil v glavi, toda sklep je dozoril in moral je z njim na dan.

»Podjetje ne uspeva, kakor si morda mislite,« je začel nekega dne, ko so bili pravkar prišli iz jame. »Zato sem priporočil, da se vsi domačini priključijo mojemu podjetju. Tako bomo imeli več plačila, kar vam bo koristilo.«

Komaj je bil to dobro izgovoril, ko ga je ustavil mladi Abram:

»Torej velja le za nas domačine?«

»Oni ga je vzloviljen ošinil z očmi.

»Ne morete imeti vsi enako. Oni so vendar stari rudarji!«

»In če storimo mi prav toliko?«

»Ne morem,« se je krčlil Nemec. »Porinta vam ne bom več plačeval kakor onim Kopačem, mislim.«

»Potem naj vam delajo oni,« je vzdihel Abram in se obrnil k svojim. »Ne gremo delati prei preden ne spremeni sklepa. Si za to?«

Prav si povčel,« so shrumeli domačini. »Kaj boste barantali z nami, izplačajte nam zaslužek!«

Tako je bilo zavrlo pred rovom.

Nemec se je vil in krčlil, toda naposled jim je moral izplačati zaslužek. Ljudje so bili za Abramom, ki jim je nenehno zatrljeval:

»Le ne odjenjajte! Zvijem ga, pohlepneža. Njegova škoda je večja kakor naša. Kmalu bo cvilil in takrat mu spet pove-mo o njegovem forntu.«

Rudarji so mu kimali in pritrjevali, dokler niso prišli do Klavžarjeve krčme v Dolškem.

»Živeli smo prej, pa bomo tudi posihali, brez Nemca,« je zaklical Skobernetov Matevž in spotoma vlovil Abrama za rokav. »Poidi, jaz bom dal za masel.«

Jože je privolil. Za njim so vstopili tudi drugi, vsi, da je bila krčma z nizkim macesnovim stropom pri priti polna. Rudarji so naročali pijače in dajali duška svoji nejevolji.

»Složni bodimo!« so si klicali preko miz.

»On nas bo prošil prvi, ne mi njega!«

»He, boste videli rdečelasca, kako bo tiščal za nami,« je vrestal Jurin iz Dobrave in bil s pestjo po mizi. »Le vzdržati moramo. Abrama poslušajmo! Je mlad, a je muheci!«

Krčmar je hodil med njimi in jim prinašal pijačo.

»Nekam živahni ste danes, čeprav ni plače,« je prišel napeljevati, da bi izvedel, za kaj gre.

In so mu povedali vse.

»Za vraga, uprli ste se?« je skoro plaho vzkliknil. Toda pri priti je sprevidel, da se ni dobro zameriti ne njim, pa tudi ne podjetniku. Saj je vendar župan, in ta mora biti na dobrem z vsemi.

Jože ga je poznal, toda molčati ni mogel.

Tudi vi ne odjenjate, oče župan, niti pri obretnih ne, pa naj bi mi pri našem krvavem zaslužku?

Klavžar ni odgovoril. Kakor vrtavka se je zasukal k drugim mizam in obraz mu je spel

ves zagorel. Vina so naročili toliko kakor ne zlepa.

Mrak je lezel skozi okna, vno se jim je vtihotapljalo v glave, na odhod pa ni nihče pomislil. Narobe: druga za drugo so se jim porajale nove misli.

»Pojdimo in pretepimo rdečelasca,« je zaklical Jurin.

»Nikarte!« jih je miril Jože. »Od tega bi ne imeli koristi. Zandarji bi nas pozaprli še no-voj.«

»Prav ima Abramov,« mu je pritril Logar s Plešivca. »Raje mu razstrelimo rov, pa naj se potem ugonablja tisti, ki so vredni boljšega zaslužka! Dajmo!«

»Kaj bi imel od tega?« ga je zavrtel Skobernet. »Nič. Zasi-jejo te, še huje kakor za ba-jejo te.«

»Ali pa jih naženimo, vse skupaj!« se je znova oglašil Logar. »Kaj le onegavijo tod pri nas? Naj izgine, hudci rdeči! Ali ni takšen, kakor bi ga kdo pravkar iz golaže potegnil?«

Krčma je buhnila v smeh, toda Logarju so ovrgli tudi ta predlog. Uzljen je zarobantil, potem pa si je z rokami podprl glavo in počasi zadrmlal. Za njim so na mize klonili tudi drugi.

Tako jih je našel svet. Drmili so se, se dvigali, nekateri pa so hoteli oditi.

»Ostanimo skupaj!« so jih za-drževali drugi. »Tako smo močnejši! Posamič nas kmalu pre-moti kakšen zlodec.«

Pijača je zopet tekla, na račun Nemca so padale trpke zabavljice. Naposled so se vinjeni pričeli zasaati celo nad vzniki, ki so mimo tovorili premog za podjetnika.

»Kam se vam le tako mudi! Kmalu bo konec rudnika, in vaše mule bodo kazale suha bra.«

In mi tudi,« so se odrezavali

hlapi. »Brez rudnika ni cven-ka.«

Pri Klavžarju je bučalo ka-kor v panju. Sonce se je vzelo visoko, rudarjem pa se ni mu-dilo nikamor.

»Le složni bodimo!« je veno-mer ponavljal Matevž in dvigal kupico.

Drugi so mu pritrjevali in trkali s čašami.

»Na zdravje mladega Abra-ma! On nas naj vodi!«

Jožetu je tolikšno zaupanje godilo. Ponosno se je premaknil na stolu ob peči in zaklical.

»Prav, ne rečem, toda ubo-gati me morate. Nemec je zvit kakor vrba.«

Samozadovoljno mrmranje je pričelo, da mu rudarji obljub-ljajo. Potem so se razgreli še bolj. Klavžar je moral pri priti zaklati prašička in v krčmo privalliti vedro vina.

Nemčevi vzniki pa so nosili gospodarju še gorke vesti. Brez-brizno je zamahnil z roko, češ: »Naj! Le naj!«

Skrbi pa s tem ni odgnal. Vedel je, da stvar zanj le ni tako brezpomembna. Ti pridni ljudje so mu nakopali prene-kateri voz premoga. Strah za njegov močnjček je rasel in sklenil je, da se jim mora ven-darje približati. Poklical je nad-zornika.

»Fric,« je naročil, »pojdi do teh vrazilih ljudi in poskusi, kaj se bo dalo opraviti.«

Paznik je izbulil oči: »Kako? Ali mislite res odjenjati?«

»Poskusi, sem rekel. Pomisli, da mi ti ljudje pomenijo več, kakor misliš. Podjetje je z nji-mi vendar raslo!«

Nadzornik je odšel, toda že med vrati Klavžarjeve krčme ga je pozdravil močan hrup.

»Glejte ogleduha! Tudi ta je kakor gospodar!«

Nadzornika je zazebljo, vse oči so buljile vanj.

»Počakajte!« je rekel. »Saj še spregovoril nisem.«

»Kdo te sili, da govoriš, ha?« je zahrnelo v krčmi. »Mi imamo svojega vodjo. Ta nam bo govoril.«

Abram je vstal in mu stopil nasproti.

»Kaj hočete pravzaprav?«

»To bi mi imeli odgovoriti vi. Toda — storil sem po go-spodarjevi volji. Prihajam za-voljo vaše neumnosti!«

V krčmi je zavrtalo:

»Kaj? — Kako praviš? — Na-še zahteve so neumnosti?«

Nadzornik se je plaho zaziral na razpaljene obraze in se opo-gumil šele potem, ko je Jože pomiril ljudi in se obrnil nanj.

»Vi prihajate torej zaradi znižanja plače? Z vami o tem ne govorim. Pridite! Nam je storil krivico, od njega zahte-vamo, da jo zopet popravi. In nič več.«

Jože je sedel in za njim dru-gi. Nadzornik je ostal osam-ljen sredi krčme.

»Je to zadnja beseda?« je to-goten vprašal.

»Zadnja,« je rekel Abram. »In se to: če ne pride gospodar dopoldne semkaj, se na delo sploh ne vrnemo. To mu po-vejte!«

Paznik se je izmuznil skozi vrata kakor jegulja. Za njim pa je zahrnelo:

»Živel Joža! Hudičevu si ga obteal. Tako je trebal!«

Hvalili so mladega Abrama, mu naptiali in se zanj navduševali. Vino je teklo, pesmi so zvenele, dvigale so se tudi grožnje. Klavžar je nosil na mize in dajal tudi na vero, za-kaj sprevdel je, da tudi pod-jetnik ni vse in da so mu do-mačini zdaj celo bližji.

»Saj imate kar prav,« se je postavil na njihovo stran. »Zakaj bi plačeval domačinom manj kakor drugim? Kaj mu ne znate bogastva?«

Se bi modroval, hujak, da se niso odprla vrata in je v krčmo stopil sam mogočni podjetnik. Hrup se je polegel, vse oči so obstale na rdečelasem Nemcu, oblečenem v temnozeleni jopič, s svetlimi gumbi na telovniku, z visokim, končastim klobukom, obutem v visoko, nagubane škornje. Gledal jih je s po-gledom, ki je bil poln začude-nja: »Kako — ali me ne boste pozdravili?«

Rudarji pa so ostali mrki. Le Klavžar, župan, se je v hipu ves spreminil. Pohitel je k veljav-nemu možu, mu ulovil desnico in seg loboko priklonil.

»Použito vam želim dober dan, gospod!«

Vstopivšemu očitno ni bilo za njegov pozdrav kajti opro-stil se je bil krčmarjeve roke in s poudarkom spregovoril:

»Vi veste, zakaj sem prišel.«

»Prav dobro,« se je odrezal Jurin, ki mu je bilo bvino raz-palilo kri in je komaj čakal prepira. »Zato, ker hočete, da bi vam zastoj delali.«

Nemec se je začudil drznemu nastopu. Takega odgovora bi ne bil pričakoval, kdor koli izmed teh ljudi, ki so se mu zdaj hrupno krohotali in bi se mu bili rogali še nadalje, da ni vstal Abram in ga povabil k mizi.

»Če ste pripravljeni porav-nati krivico, prisedite! Drugače se ne bomo pobotali z vami.«

Podjetnik je spoznal, kako važen je ta trenutek, pristopil je k mizi in dejal:

»Ne morem. Z našimi starimi rudarji se vi pač ne morete primerjati.«

Odgovor je bil tako odločen, da takšnega nihče ni bil pričakoval. Zato so se vsi pogledi uprli v mladega Abrama.

»Čemu ste potem prišli?« je vprašal ta.

Tujec je osupnil, oči so mu obvisle na pogumnem možu, ki ga je gledal nenavadno mir-no in odgovoril na njegovo lastno vprašanje:

»Kaj bi tipali v prazno! Prišli ste zato, ker vam naše roke prav tako naglo grnejo bogastvo, kakor one vaših ljudi.«

»Nikdar!« je zavpil Nemec ves togoten. »Le kje vi poznate rudarjenje in skrivnosti jame?«

»Prazne marnje! Zadržite so te skrivnosti zasule v jami va-sega človeka, čez tri tedne na-sega. Kdo pozna potem jama bolje, vi ali mi? Popolnoma jo ne pozna nobeden!«

In zakaj mi pravite to ravno vi, ki smo vas prvega izučili?«

»Le na svojo korist ste mi-slili. Toda jaz nočem biti za zadnjega in drugi tudi ne.«

V krčmi je nastal hrup, iz katerega se je dalo razbrati odobravanje.

Nemec se je jezen obrnil na ljudi ter dejal:

»Torej nečete odnehati?«

»Niti za en sam sold,« je od-sekal Abram.

»Nisem vprašal vas. Slišite, ljudje, ali tudi vi odklanjate denar, ki vam še nikdar ni ta-ko silil v roke kakor pri meni. Ali boste raje poslušali njega, ki vam noče dobro?«

Rudarji so za hip premolk-nili, pogledali na Abrama, ki je komaj krotil jezo. Znenada pa se krčma stresla od hrupa, iz katerega je dones visok, bi-joč glas Skoberneta, ki se je bil prerinil prav do Nemca.

»Ti pa nam hočeš dobro, ti, hujak pretkani, ki nam trgaš zaslužek in živis na naš račun!«

Skočil je na stol in se zadržal na vso moč: »Mu verjamete, prijatelji, ali ste za Abrama?«

Zaropotalo so mize, zvrčali so se stoli, Nemec se je v hipu znašel v gneči, iz katere je grmel:

»Jože —, Jože naj govori!...!«

Abram jih je pomiril.

»Govorili bomo kakor možje. Mir!«

Nemec je izrabil trenutek. Sklonil se je k njemu in vprašal z zatajevano jezo:

»Koliko odjenjate?«

»Nič, prav nič!« je odvrnil Abram.

Podjetnik se mu je pripognil čisto k ušesu in mu nekaj zaše-petal.

Jože ga je začudeno pogledal in ves razjarjen zavpil:

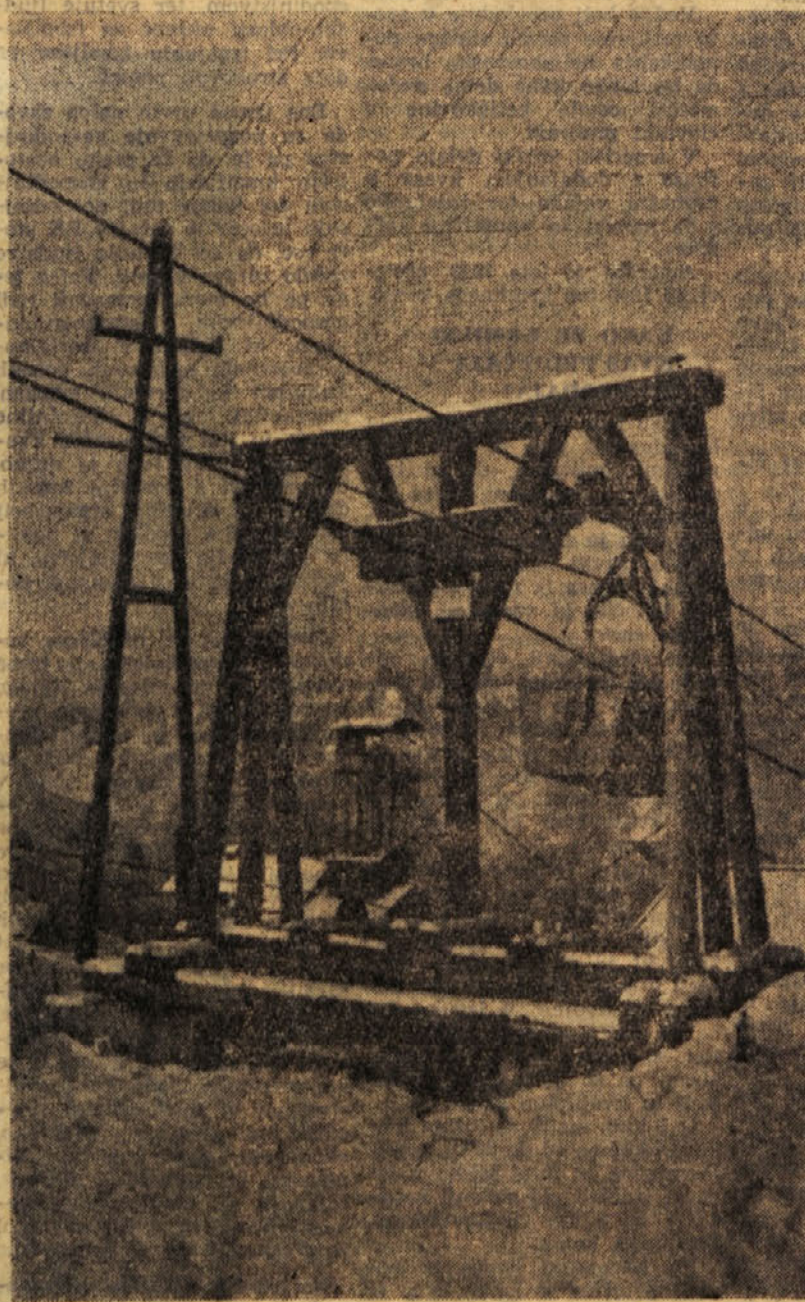
»Kaj —? Nikdar! Ali sem mar izdajalec? Slišite, prijate-lji: podkupiti me hoče in me plačati kakor svoje in še boljše, če odstopim od zahtev in vas pustim na cedilu!«

V krčmi je zabobnelo. Ru-darji so navallili na Nemca, ki se je ves bled skušal izmuzniti iz krčme. Grabili so po njem. Logar je vihtel svojo jamsko sekuro. V zadnjem hipu, ko so ga bili stisnili v kot pri vratih, ga je Jože začutil e svojimi širokimi plečami.

»Stojte, možje, pameti! Moško ste se držali in tako bomo tudi končali! Mir —!«

Tisti trenutek so se pričeli pred krčmo zaustavljati vozovi s premogom. Hlapci, ki so v hipu spoznali, v kakšni stiski je njihov gospodar, so se hu-

(Nadaljevanje na 4. strani)

De ovni kolekt v

RUDNIKA

Trbovlje

Hrastnik

čestita vsem borcem za izgradnjo socializma k doseženim uspehom ter jim želi SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1956!

KRMILNI KVAS - novo, visokovredno krmilo za našo živinorejo

V Tovarni roto papirja in celuloze v Vidmu-Krškem bi lahko izdelali 8 ton visokovrednega kvasa na dan iz odpadkov, ki vsebuje sladkor.

Sedaj odtoka z odpadnimi lužinami v Savo dnevno 12 ton sladkorih snovi.

Osem ton krmilnega kvasa je po svoji hranilni vrednosti enakovredno 20 tonam govejega mesa.

V Tovarni roto papirja in celuloze v Vidmu-Krškem projektirajo z novo gospodarsko linijo, ki zahteva, da se pri novih investicijah koristijo predvsem surovinski izvori, ki že obstajajo v podjetjih, a se doslej še niso izkoristili, proizvodnja krmilnega kvasa iz odpadkov proizvodnje celuloze, ki sedaj odtoka v Savo in jo okužujejo, a vsebujejo med drugim do 3% sladkorih snovi, ki lahko služijo za hrano in razvoj kvasovk.

KAJ RAZUMEMO POD KRMILNI KVASOM?

Kvas je pripomoček za kipele, ki ga človek pozna že iz davnih časov in ga uporablja za pripravo kruha, vina in alkohola. Poleg tega se kvas uporablja tudi v zdravilstvu za izdelavo raznih zdravil. Danes obstajajo razni standardni preparati na osnovi kvasa, ki se navajajo kot zdravila v medicinski literaturi.

Ze stari Egipčani so poznali zdravilne lastnosti kvasa ter so ga uporabljali za zdravljenje skorbuta, tifusa in gnojnih ran. V zadnjih letih se je kvas v posušeni, prašni obliki začel uporabljati kot visokovredno krmilo v živinoreji.

Kvas sestavljajo enocelična živa bitja, dolga okrog 7 tisočink milimetra in 3 tisočinke milimetra široka. V enem gramu kvasa je okrog 40.000.000 teh malih bitij, ki vsebujejo v sebi biološko tako važne sestavne dele, ki so potrebni za življenje živalstva in človeka.

Pod mikroskopom izgledajo kvasovke kot raztegnjeni krogi, ki imajo v sredi svetel mehurček. Množijo se tako, da se same razpolovijo na dva dela. Hitrost, s katero se množijo, je velika. Iz enega kilograma kvasovk nastane v štirih urah 2 kg kvasa, v 24 urah pa nastane že 40 kg, seveda le, če imajo kvasovke dovoljne življenjske pogoje, t. j. temperaturo 32 stopinj Celzija in sladkorno raztopino s primesjo fosfornih, kalijevih in duševnih soli.

En kilogram kvasa daje 4520 kalorij, medtem ko daje srednje mastna govedina le 1720 kalorij.

Posušeni krmilni kvas, kakor se uporablja v svetu za živinorejo, vsebuje življenjsko važne vitamine in visokovredne za prehrano živali nujno potrebne beljakovine.

50 odstotkov posušenega krmilnega kvasa sestoji iz beljakovin, ki so povsem enakovredne onim iz mesa. Poleg tega vsebuje krmilni kvas še 5 do 6 odst. maščob.

Nemastno goveje meso vsebuje le okrog 23 odst. beljakovin in okrog 70 odst. vode.

Kokošja jajca vsebujejo samo 14 odst. beljakovin, a imajo še 73 odst. vode in 10 odst. maščob.

V mleku je 4 odst. beljakovin, 87 odst. vode in 4 odst. maščob. 50 kg beljakovin lahko lahko dobimo v: 100 kg suhega krmilnega kvasa, 217 kg graskove moke, 238 kg rib, 277 kg mastne govedine ali 416 kg kokošjih jajc.

Iz tega vidimo, da krmilni kvas v prašni obliki po svoji beljakovinski hranilnosti visoko prekaša vse glavne izvore beljakovin, ki so človeku in živali za življenje neogibno potrebne.

Odrasel človek bi moral dnevno porabiti vsaj 120 g beljakovin. Poleg beljakovin vsebuje kvas še življenjsko nujno potrebne ogljikovodike, t. j. organske snovi, ki vsebujejo v glavnem ogljik, vodik in kisik. Ogljikovodiki v kvasu so predvsem sladkorne snovi, ki se z živali prebavijo spremene v gnoj, ni sladkor, ki je za potrebe živalskega organizma najvažnejši ogljikovodik, ki se naglo prebavi in je kot tak v krvi in v živalskih celicah izvor energije.

V pepelu kvasa, ki ga le-ta da 7 odst. najdemo 38 odst. fosforne kisline, ki je za sestavo kosti in pravilno delovanje vseh živalskih organov življenjskega pomena. Pomembnejše te snovi v živalskem organizmu poleg navedenega lahko povzroči neplodnost živali.

KRMILNI KVAS JE BOGAT IZVIR ŽIVLJENSKEGA VAŽNIH VITAMINOV

Krmilni kvas je zaradi svoje bogate vsebine na vitaminih in

beljakovinah v zmesi z ostalimi beljakovinskimi živalskimi krmili, kot je na primer ribja moka, odlično krmilo za živino in izredno dviga učinek krme ter se danes že splošno uporablja v svetu v industriji močnih živalskih krmil.

Visoka vsebina krmilnega kvasa na kompleksu B: vitamini, igra v prehrani svinj in perutnine važno vlogo, zlasti zato, ker običajni hlevski krmilni primanjkuje za razvoj živine te važne komponente, zaradi česar se ovira normalen razvoj in doprinos pri živini.

Kompleksi B: vitamini v krmilnem kvasu večajo živini tek, preprečujejo prebavne motnje, ki imajo za posledico hujšanje živine, odpravijo srčne motnje pri živini, pospešujejo rast živine in ji krepijo kri.

Vitamin M v krmilnem kvasu pospešuje tvorbo krvi.

Vitamin H v krmilnem kvasu preprečuje kožne bolezni živine ter pospešuje rast perja in kožuhov.

Vitamin D v krmilnem kvasu pospešuje krepitev kosti, preprečuje rahitične pojave pri živini in dviga odpornost proti tuberkulozi. Poleg navedenih glavnih vitaminov vsebuje krmilni kvas še šest nadaljnjih življenjsko važnih vitaminov.

77 odst. maščob, ki jih krmilni kvas vsebuje 5 do 6 odst., sestoji iz imenovanega lecitina, ki ga znanost pršteva k življenjsko važnim snovem, potrebnim za tvorbo živčevja in krvi, in verjetno važnega tudi za rast kosti.

Ako presojamo navedeno vsebino krmilnega kvasa na beljakovinah, vitaminih in življenjsko važnih sestavinah z ostalimi hranili, ni nobenega hranila razen mleka, ki bi bilo tako vsestransko bogato na vseh snoveh, ki so za razvoj živega organizma potrebne.

Zaradi tega je danes v svetu v naprednem živinorejstvu krmilni kvas nenadomestljiv za višjo plodnost, za boljši razvoj mlade živine, za okrepitev zdravja živine, za višje donose živine ter za krepitev odpornosti živine proti boleznim.

Krmilni kvas je zaradi navedenega v vseh kulturnih državah poznan kot prvotno krmilno sredstvo, ki se meša k ostali živalski krmi in se dosega s tem odlični rezultati.

Krmilni kvas je v naprednem živinorejstvu cenjen tudi zaradi svoje visoke prebavljivosti, saj ga živali prebavi do 90 odstotkov.

Beljakovine, ki je na njih kvas tako izredno bogat, so potrebne za nemoteno prebavo živine, za gradnjo celic živalskega organizma, za tvorbo krvi, tkiva in vseh organov živalskega telesa, za tvorbo mleka, dlak in perja.

Očiščena volna je skoraj čista beljakovina.

Pomanjkanje beljakovin v krmi se odraža v hujšanju odrasle živine, v nelepji dlaki, v krhki volni, v nesvetlečem perju in v trdi koži.

Pomanjkanje beljakovin je glavni vzrok negospodarske živinoreje, ker se zmanjšuje odpornost živine proti raznim boleznim, predvsem pa se zmanjša odpornost proti tuberkulozi. Zaradi pomanjkanja beljakovin v živalski krmi zastaja živina v rasti, dobiva nepravilne oblike in grd izgled. Kokoši zaradi tega popuščajo v nesnosti. Donos krav v mleku upada in živina postane pozno zrela za zarod.

Važno je ugotoviti, da se lahko meso v živalskem organizmu, beljakovine v mleku in jajcih, volna, dlake in perje tvorijo le iz beljakovin, ki so v krmi.

Ako vemo, da prirastek pri mladi živini na teži za 1 kg obseja do 700 g iz beljakovin, potem bomo važnost beljakovinske živalske krme znali pravilno ceniti.

Mlada živina dobiva na teži predvsem zaradi tvorbe mesa — čisto staršja živina se začne mastiti. Zato potrebujemo mlada živina, ko raste, sorazmerno več beljakovin v krmi.

Ker vsebuje 1 kg nemastnega kvasa 770 g vode in 230 g beljakovin in ker prebava beljakovin, ki so v krmi, po živali ni popolna, pretreptemo za tvorbo 1 kg mesa v živalskem organizmu 330 g krmilnih beljakovin, ki jih moramo živali dati s krmo.

Tudi beljakovina v mleku, ki

je ima mleko 3 do 4 odst., se tvori le iz beljakovin in krme. Ker računamo, da se po živini prebavi le 70 odst. beljakovin, ki so v običajni živalski krmi, zahteva tvorba 1 litra mleka v organizmu dovedbo desetih gramov prebavljive beljakovine s krmo.

Eno jace tehta povprečno 50 gramov ter vsebuje okrog 7,4 gramov beljakovin. Za tvorbo enega jajca potrebuje kokoš v krmi 10 gramov prebavljive beljakovine.

Poleg beljakovin mora imeti živalska krma še dovolj drugih krmilnih snovi za tvorbo toplote in energije, in to v pravilnem razmerju. Krmilni kvas sam, jasno, ne more služiti prehrani živine, marveč se meša v količini 5 do 20 odst. z ostalimi poznanimi krmili.

Le pravilno izravnana krma zagotavlja zaželeni živinorejski uspeh.

Iz navedenega mora biti vsakomur jasno, kako važno vlogo lahko odigra v našem živinorejstvu uvedba takega krmilnega kvasa.

ALI JE KRMILNI KVAS Z VSEMI OPISANIMI ODLIČNIMI LASTNOSTMI UPORABEN TUDI ZA PREHRANO ČLOVEKA?

To vprašanje se nujno postavlja, ker danes že celemu človeštvu močno primanjkuje beljakovinske hrane. O uporabnosti kvasa za prehrano človeka danes ni več nobenih dvomov, saj človek uživa kvas že stoletja, čeprav v malih količinah s kruhom in pecivom.

Toda tudi o uporabnosti kvasa v večjih količinah za prehrano človeka razpolagamo danes z obširnimi poskusi in razpravami.

Na osnovi poskusov, ki so jih v tem pogledu napravili v zahodnih državah, je ugotovljeno, da je z zdravstvenega stališča povsem dopustno dodajati hrani človeka 10 do 20 g kvasa na obrok hrane. Nekateri države že uvajajo dnevni obrok kvasa v višini 10 do 20 g za prehrano vojske, pa tudi civilno prebivalstvo ga že uporablja kot nadomestek za sir na ta način, da jedila namesto s sirom potrosi s prašnim kvasom, ki ima lahek, prijeten okus po praženem sladkorju.

Vedno bolj prevladuje v svetu mišljenje zaradi silnega pomanjkanja beljakovinske hrane, da bo lahko kvas delno nadomestil ostale beljakovine v človeški prehrani.

V ameriški vojski delajo poskuse z dodajanjem kvasa k prehrani vojske ter izdelujejo v ta namen že »sintetične bifteke«.

Amerika je leta 1943 proizvedla 1800 ton krmilnega kvasa.

KAKO SE KRMILNI KVAS PROIZVAJA IN PRODAJA?

Dolgo časa je kvas izdelovala le industrija piva in to v tako majhnih količinah, da ni bilo mogoče na uporabo kvasa za krmilne namene. Šele v novejšem času je znanost in tehnika uspelo razviti nov način pridobivanja kvasa iz raznih odpadnih tekočin, ki vsebujejo sladkorne snovi.

Pri proizvodnji celuloze odpade kot nezaželen odpadni produkt na 1 tona celuloze 7 do 10 kub. metrov lužine, ki je temnorjave barve, močno smrdi po kislinah, a vsebuje do 3 odst. sladkorih snovi, ki lahko služijo kvasovkam kot hrana za njihov razvoj.

V tovarni celuloze v Vidmu-Krškem proizvajajo dnevno do 55 ton celuloze in dobivajo do 500 kub. metrov navedene lužine, ki jo morajo sedaj spuščati v Savo. Škoda, ki tako nastane je dvojna: v izgubo gre na ta način dnevno okrog 12 ton sladkorih snovi, na drugi strani pa se voda šave močno kuži in kvaliteto kvari.

Iz 1 kub. metra te lužine lahko pridobimo 10 do 20 kg kvasa. Povprečno bi torej lahko v tovarni izdelali pri sedanjih kapaciteti do 8 ton visokovrednega krmilnega kvasa.

Po odvajanju kvasa iz navedene lužine se lahko le ta še delno upari in kot taka sežiga, ker vsebuje gorljive snovi in da je še 1500 kalorij kurilne vrednosti.

Delno se ta lužina uporablja za škropljenje cest, ker odlično veže cestni prah.

Za proizvodnjo kvasa se bo navedena lužina napeljala v tovarno kvasa, kjer bodo z apnenim mlekom uničili zadnje ostanke kisline, ki je kvasovke ne prenesejo. Nastala apnena

brozga se bo ločila. Lužina se nato ohladi na 32 stop. Celzija. Tako očiščena in ohlajena lužina se bo napeljala v velike kad, kjer bodo lužini dodali kvasovk in hranilnih soli. Po 16 do 20 urah kvasovke porabijo ves sladkor za svojo rast. Nastale kvasovke se v posebnih centrifugah ločijo od lužine. Po dobrem pranju se kvasovke v vročini zamorijo ter na sušilnicah osušijo in v obliki prahu polnijo v vreče. Krmilni kvas v prahu je mogoče vskladiti in gre kot tak potem v prodajo.

Kakor že rečeno, so kvasovke enocelična bitja. Pri svoji rasti so celice kvasovke v stanju graditi iz drugih neživih osnov beljakovine, ogljikove hidrate, vitamine, fermente, ma-

gobe in razne druge življenjsko važne snovi.

Občudovanja vredna je ta njihova sposobnost, ki je višje razviti organizmi nimajo. Ta mala bitja ustvarjajo iz sladkorja in mineralnih soli (fosfor, kalij, dušik) najbolj komplicirane organske življenjsko važne snovi, ki jih človeštvu kljub visoki razviti tehniki in najmodernejšim laboratorijem do danes še ni uspelo umetno izdelati.

OD KOD PRIDE DRAGOCENI SLADKOR V ODPADNE LUŽINE?

Celuloza je vodnetopen polisaharid, ki je grajen iz sladkorju podobnih sestavnih delov. Celuloza je glavni sestavni del rastlin ter je ina na primer

bombaž 98, les le 50, slama pa 40 odstotkov.

S posebnimi postopki, t. j. z delovanjem raznih kislin na les ali celulozo, se lahko do 70% celuloze v lesu spremeni v sladkorne snovi. Ta način pridobivanja sladkorja pa bi bil predrag.

Ker se celuloza v Vidmu-Krškem dobiva iz lesa na ta način, da se les kuha s kislino, pri čemer se iz lesa izločijo lignitske snovi, ki jih je v lesu preko 40 odst., ostane pa celuloza, je jasno, da se pod vplivom kisline del celuloze razstavi v sladkorne snovi — in te se potem pojavljajo raztopljene v odpadni lužini, ki jo sedaj spuščajo v Savo, a bi jo lahko uporabili za gojenje kvasovk.

Ob ustanovitvi Zavoda za pospeševanje gospodinjst va v našem okraju

Gospodinjje se mnogo nadejajo...

Že v oktobru je bil v Trbovljah na pobudo Zveze ženskih društev ustanovljen okrajni zavod za pospeševanje gospodinjstva. Je to zavod s samostojnim finansiranjem, vezan na okrajni LO, po strokovni strani pa na republiški zavod za napredek gospodinjstva in zaposluje več strokovnih moči. Pri svojem delu bo povezan z vsemi društvenimi organizacijami, zlasti še z Zvezo ženskih društev, Zvezo zadrug in Rdečim križem; ker so z gospodinjstvom vprašani večkrat vezani problemi družine, bo zavod sodeloval tudi z društvi prijateljev mladine.

Gospodinjje prav gotovo pričakujejo napredek na področju gospodinjstva, ki že dolga leta obstaja brez kakršnih koli sprememb. Važno vlogo pri tem bo vsekakor moral odigrati okrajni zavod za napredek gospodinjstva, ki ima nalogo, da organizira gospodinjstvo pospeševalno službo s tem, da širi znanje o izboljšavah v gospodinjstvu, posreduje izsledke znanosti s področja sodobnega gospodinjstva, jih preizkuša in prilagaja našim razmeram, daje priporočila prehranske, stanovanjske in druge življenjske razmere, ki so povezane z gospodinjstvom, ter svetuje ljudski oblasti ukrepe za izboljšavo. Pri izvajanju izboljšav pa daje strokovno pomoč.

Ena izmed prvih nalog zavoda za pospeševanje gospodinjstva pa je, da že preko obstoječih kmetijskih in gospodinjstvih šol kakor tudi gospodinjstvih tečajev in tečajev RK stori vse, da se bo naše ljudstvo začelo zdravo hraniti. Poleg tega pa bo moral pomagati tudi gospodinjstvom strokovnjakom, ki delajo v socialno-zdravstvenih ustanovah, šolskih kuhinjah in obratnih menzah, pripravljati zanje dopolnilne tečaje in jim tudi urediti kvalifikacijo. Prav tako je nujno, da pripravi s pomočjo ženskih društev in drugih organizacij vse v zvezi s predlogi za poklice s področja gospodinjstva, ki jih danes še ni v seznamu poklicev.

Zanimanje za probleme sodobnega gospodinjstva je treba vzbuhati že pri mladini. Naloga zavoda je, da s pooblastili sveta za prosveto po svojih strokovnih uslužbenih skrbni za strokovni gospodinjstveni pouk v raznih šolah in ga nadzira — lejer pa ni še uveden, bo treba najhitreje usposobiti učiteljsko osebje šol za gospodinjstvo pouk v prvih štirih razredih osnovne šole. V višjih razredih osemletk pa naj bi ta predmet poučevalo predmetne učiteljice, ki jih vzgaja Višja gospodinjstvena šola v Grobljah. Nujno je, da se poučuje v šolah ročno delo in gospodinjstvo, ki naj bi se kot predmeta ločila. Gospodinjstvo naj bi med drugim zajemalo tudi pravilno prehrano, ekonomiko gospodinjstva, higijenske in kulturne navade, česar bi se moral naučiti sleherni otrok ne glede na spol že v osnovni šoli — osemletki.

Za uspešno izvedbo vseh navedenih nalog pa okrajni zavod za pospeševanje gospodinjstva mora imeti v svoji strukturi strokovnjake, ki bodo za to potrebni.

Za uspešno izvedbo vseh navedenih nalog pa okrajni zavod za pospeševanje gospodinjstva mora imeti v svoji strukturi strokovnjake, ki bodo za to potrebni.

Za uspešno izvedbo vseh navedenih nalog pa okrajni zavod za pospeševanje gospodinjstva mora imeti v svoji strukturi strokovnjake, ki bodo za to potrebni.

Za uspešno izvedbo vseh navedenih nalog pa okrajni zavod za pospeševanje gospodinjstva mora imeti v svoji strukturi strokovnjake, ki bodo za to potrebni.

Za uspešno izvedbo vseh navedenih nalog pa okrajni zavod za pospeševanje gospodinjstva mora imeti v svoji strukturi strokovnjake, ki bodo za to potrebni.

Za uspešno izvedbo vseh navedenih nalog pa okrajni zavod za pospeševanje gospodinjstva mora imeti v svoji strukturi strokovnjake, ki bodo za to potrebni.

Za uspešno izvedbo vseh navedenih nalog pa okrajni zavod za pospeševanje gospodinjstva mora imeti v svoji strukturi strokovnjake, ki bodo za to potrebni.

vod za pospeševanje gospodinjstva nima dovolj poklicnih strokovnjakov za terensko gospodinjstvo pospeševalno službo v vsaki občini; zato bomo primorani uporabljati v ta namen pomožne strokovnjakinje, ki so že sedaj na terenu in imajo vsaj delno strokovno znanje ter bi zato za primerno nagrado vsaj od časa do časa opravljale to delo. To so nekatere osnovnošolske učiteljice, ki imajo gospodinjstvene tečaje, dalje upokojene gospodinjstvene učiteljice, nekatere sposobne absolutne enoletne gospodinjstvene šol — poleg tega pa prihajajo v poštev tudi izkušene in razgledane gospodinjje, za vodenje gospodinjstvih tečajev pa tudi kuharice in šivilje. Vsem navedenim bo treba sistematično dajati potrebno dopolnilno znanje ter jih usposabljati za izvajanje konkretnih nalog. Naš zavod je imel s temi strokovnjaki že krajše seminarje in sicer 4. t. m. v Krškem, 5. t. m. v Brezicah, 12. decembra pa v Trbovljah. V glavnem so se seznanile z vsem potrebnim za vodstvo gospodinjstvih tečajev in se usmerile k pripravljanju

Srečno in veselo novo leto vsem svojim cejenim strankam želi

ANTON BASKO/EC
mehanična delavnica
Videm-Krško

ROMAN DULAR
mizarstvo
Videm-Krško

PRVI SPOR

(Nadaljevanje s 3 strani)

teli zavzeti zanj. Toda rudarji so jih pri priči potisnili nazaj na cesto.

«Č. kaj te, rihovci!» so bontili zuna. «Kmalu bo konec vašega rovanja. Denar boste zapli in še prosili boste za delo!»

Nhice jih ni več poslušal kajti v krmi so se bili ljudje že toliko pomirili, da so se mogli z četi pojasiti.

«Zaostavlja se ne damo,» je vztrajal Abram. «Plačajte nas kakor svoje.»

«Ne morem» se je branil Nemec, kakor bi mu škodilo. «Potem tud m' ne moremo.»

«Je odvrnil Abram in — menda tega niti s' ni hotel — odprl Nemcu vrata.

To je zardel, toda stopil je ven in izginil. Za njim je zaropotal smeh iz krme.

«Sam naj dela!» je vpil Logar.

«Kaj šel mu je oporekel Skoberne. «Mi sami razumemo rudarski posel, začnimo na svoji! Ker je za lučja zlato, tudi za nas ne bo bledel.»

«Na svoje, na svoje!» je zagrmelo po krmi. In dolgo je trajalo, preden se je hrup polegel. Tedaj se je oglašal Jože.

«Ne rečem,» je dejal, «da bi prvi teden zavozil. Cisto preprosta stvar pa to tudi n. Zato je bolje, da vztrajamo pri svojih zahtevah.»

Ni še dobro končal, ko so se vrata odprla in vrnil se je — podjelnik. Bil je v silni zadrž. S priprtimi očmi je oslral Abra-

«Je to zadnja beseda?» je vprašal.

«Rekel sem, zadnja je bila.»

«Oumu se je v obeh zakrestilo. «Dobro» je s slastjo odvrnil in se obrnil k ljudem. «Plaš. m v m tud posihmal lekor svojim toda tega tukij ne potrebujem več.»

Njegov natek pa je trajal komaj sekundo. V bučnih protestih se je strlela krma.

«Ne boš — Abram je naš! — Mi hočemo pravce za nas vse!»

Iz oči jim je sijal čuden ogenj, ki se mu ni dalo uprati. Nemec je bil poražen. V duši je tisočkrat preklel tega m' dega človeka, ki se je pri njem zdel, da mu sedaj tako strahovito kljubuje — preklel je vse te trmatte kmečke ljudi, ki tako reodjenljivo terjajo —

«Jutri na delo!» je iznenada zakrčkal ves zarpel v obraz. «Fornt vam ostane! Vsem! Toda jutri in ne dan k'sneje!»

V ta ukaz sežalijo vse svoje tezo nad strahoviti porazom. Planil je ven in odšel preč stenski, lekor bi mu gorelo pod podplati.

Tako se je zaključil dogodek. Rudarji so se radovali zmage in je zalvali z vinom. Krmari je bil zdaj čisto na njihov strani.

Poleklo je vedro vino, poslednji zalogaj pečena je izginil, on pa je bil čed in je bolj meden. Red vas imam, fanje, na vero v m dam, če hočete, saj m' vendar naš!»

Takrat je Jože vsaj n rekel: «Zmagal smo res a jutri nas čaka delo!»

Drug za drugim so vstopili na stopil v noč. Svetleke na repčeno olje so jim čmer kale k'ni so se sko in se razleze v klance, leze in rebr, povs d, koder so bili raztreseni domovi prvih domačih rudarjev srebroske same in glejte kmetje, ki so moč nrele lepe berede za svoje snove, so im jcl pripriljavl oqret n d nioh v m nastopom Se stari Abram — prav jo — je le prvač čepav ne amu in s'mo po v nkih čes:

«Nekaj moj' rme je v njem, a t k, kakršnega se je izkazal nasproti Nemcu. n on m — bi mi bil kmalu vnet. Pravzaprav pa menda tud d'ito n'ihove delo ni nabujalo v meta»

Ode hmal se nemski rudarji v srebrosk jam kopne kakor sneg v marčevem soncu, dokler n v nekaj letih vzelo po lednjeg

ADO NAGLAV.

Srečna tula

Tisto leto je v dolin ležal sneg tja do pozne pomladi. Ze so ponekod brstele akcije in se bleščale v soncu ko so snežene cape, pomešane z dežjem, spej, visele v zraku. Na pobočju so se zbirali potoki vodo in po grapavih, izpranih cestah brželi v dolino.

»Prekrito vremelo« so kletli rudarji, ko so prihajali iz jame. »Svet se obračalo«.

»Take pomladi ne pomnim!« je tistega dne robanil Miha, prileten rudar kakšnih dvajsetdeset let, ki je pravkar prišel na plan. Zr zgolj mal prami, v samih sl. pah, je stal na pragu svojega stanovanja in radovedno gledal po bregovih. Pod Planino in preko Ostrega vrha so bežali oblaki, objemali nekaj raztrešenih bajt nad Globušakom in se izgubljali v gozdovih nad Planinsko vasjo.

»Le kdaj hudica bo konec... Če bo šlo tako naprej, bom se utonil... Prekleta bajta!« je govoril s sm pri sebi.

»Pojd no in zakrij luknjo!« je skozi na pol odprto okno zaklicala njegova žena.

Od nekdaj je privlekel lestev, jo prilepil na žleb in se povzpela na streho. Slaba, s kamnitimi opeka, mi krta streha je ječala, pod njim zdelo se mu je, da bo vsak čas zgrmela na kup. Spodaj ob žlebu je snel ploščo in se spustil višje. »Ah tu si!«

Pred njim je zijala razpoka in skozi njo je motno šila svetloba. Zadnje kaplje dežja so se plazile po strehi in se skozi odprino izgubljale v podstrešju. Vso noč je bilo, premočilo lesen strop in kapljalo v kuhinjo. Zjutraj je pred mizo stala velika luža. Zakril je razpoko in se spustil po strehi.

»Za nekaj dni bo menda držalo!« je dejal sosedu ki ga je gledal. »Potem naj hudica vzame vse skupaj!«

»Se dobro, da se nisi prevrnil!« se je smejal sosed, ko ga je videl plezati s strehe.

»Prevelike škode res ne bi bilo. Le pogledj jo: še nekajkrat

naj pritišne veter in sneg, pa se bo pod lastno težo sesul!«

Res je bila hša nekoliko nagnjena na stran, tako da so vrata visela nekam pod žleb in se le težko zapirala. Nekajkrat jih je podžagal pa ni nič pomagalo. Vsa Dobrna, kakor se imenuje kolonija, nad katero se strmo dviga Kalovje Rečja je bila podobna pijancem, ki se nagibajo vsak na svojo stran. Večkrat so se zbrali rudarji in šli v tej zadevi k »staremu« (tako so rekli direktorju rudne).

»Spodaj je premočilo je rečel stari. In spet so rili pod temi bajtami. Zemlja je pokala, povsod so zijale razpoke, v katerih se je nabirala voda.

»Nekaj let budo še zdržale,« so jih bodrili na rudniški direkciji. Zadnja leta teh bajt sploh niso popravljali. Zato ni bilo denarja. Sicer pa je bilo za knape vse dobro. Rudniški gospodje so z voljo tega niso delali skrb: kopica brezposelnih se je potekala okrog in prav lahko bi zamenjali nekatere prenapeteze.

Ljudje pa so tarnali se pridušili, ko so odhajali na delo, n spet kletli, kadar so se z bolečino v srcu pijani vračali domov. V šoli pa so vsak dan morali otroci preostiti z kosček kruha. Za vsakdanji kruh.

Tako je teklo življenje v teh zapuščenih bajtah in se vilo, ko lena Sava v poletnih dneh.

Miha in sosed sta se menila:

»Kje ga kopljete sedaj?«

»V Franciški« je odvrnil sosed. »Na mokrem smo.«

»Ni čudno, le pogledj jo: je kazal Miha na mlake, ki so v grapah izginjale v globino.

Oblaki nad njima so se gostili in začeli pritiskati navzdol. Nekaj težkega je viselo v zraku. Kmalu potem se je vilo Stopila sta v hišo. Pol ure je bilo kakor iz šaka. Ko sta malo kasneje prišla iz hiše je po malem rosilo. Vrhovi planin so bili svetlejši, po gozdovih se je vlačila

megla. Na dvorišču so škakali otroci.

Okrog desetih je nenadoma zautila rudniška sirena. Pristihnila sta...

»Gori!« so tja v en dan krčali otroci in se ozirali po bregovih.

»Čudno!« je rekel Miha. »Kar nekam se mi zd.«

»Poglejte!« so kazali otroci.

V Planinski vasi se je valil dim in z krval nekaj hiš.

»Ne bo, veter ga pritiska nazaj!« je dejal Miha.

Rudniški sčena je za hip prenehala, potem pa se je znova začel njen zategli glas.

»Dvakrat!« je rekel Miha.

Miha in nategoval ušesa v tistem napetem pričakovanju. Ko se je sirena oglašila četrč, je spoznal.

»Nesreča!« je zavpil in že sta s sosedom stekla po rebr navzdol.

Nekaj otrok se je poglavo za njima, iz hiš so se vüle žene. Vse preplašeno so tekle v dolino. Vse je drvelo na rudniški obrat in sprševalo.

»Kaj je... kaj se je zgodilo?«

Na obratnem prostoru rudniškega vzhodnega okrožja so se gnetli ljudje, ko sta prišla Miha in sosed. Pomešala sta se med ljudi in nekdo je zakrčal:

»Nesreča v rudniku!«

»Kje?« je iz deseterih grl zoril krik žena in otrok.

»Na Pleskem... zasulo jih je...«

»Jež, jež,« so stokale žene. Preplašeni otroci so se oklepali mater in jekan.

Tedaj se je po cesti ka pride iz doline, pripeljal kamion žandarjev. Poskakali so z avtomobila in se zorili med ljudi.

»Domov! Umaknite se!« je krčal star žandar, očilno vodja skupne. Njegov krik je tonil v množici, ki se je jela premikati.

V sredini so se dvigale pesti:

»Svinje... kaj hočete od nas?«

»Kje so naš očetje?« so sikale žene.

S puškami, z nasajenimi bojo-

net, so se žandarji prerili do vhoda v rov, kamor je šiljo nekaj ljudi.

»Moj je na Pleskem!« je krčala žandarju v obraz neka žena in je na vsak način, vsa zbegana hotel v rov.

Žandar jo je surovo odvrnil. »Nazaj!« so orožje ukazovali žandarji. »Pomirite se!« Zaprl so vhod v rov.

Ogorčenje ljudi je naraščalo. Okrog žandarjev se je vili strupeni obroč množice in jih potiskal proti vhodu. Se nekaj žandarjev je prišlo. Zastržili so čisto. Prav tedaj so iz jame prišli trije rudarji.

»Kje so?« so zavpile žene, ki so stale spredaj in jim zaprle pot.

»Zasulo jih je... Dva sta se rešila... Le tretji...«

»Kdo?«

»Unetič... Teča se niso našli.«

Miha in sosed sta se skupno knapov prerila do vhoda v rov.

»Kam?« so ju ustavili žandarji.

»Na pomoč grevala sta odgovorila in mimo žandarjev izginila v noč.

Zmeraj novi ljudje so prihajali. Zaskrbljeni obrazi so se pomešali med čakajočo gručo. Nekajkrat se je žandarjem posrečilo potniti ljud nazaj. Pa so spet z druge strani navahili in že so bili pred rovom. Med prerivanjem je nekaj knapov odšlo v jama.

Množica je vrela: »Kdo je kriv?« Prigančali... Otroci so jokali in se stiskali v gneči.

Cez kakšno uro je prišla iz jame nova gruča rudarjev. Vsi so bili potni in premočeni, kajti po pregi v jami je bila voda. Druge dni ni bila navada, da bi peš prišli iz jame. Skrušeni so mrmrali:

»Niso ga še dobili... Kakšnih osem metrov debela plast se je zrušila... Dva sta se rešila... On je ostal... Po agali smo!«

Nekaj otrok in žena se jih je oprile in odšli so.

Zatem je skozi lino obratne pisarne zavihrala črna zastava. Tik nad množico je valovila v vetru in se strahotno bleščala v soncu ki je prebijalo oblake.

Mučen molk je zajel množico, nekaj mračnega je v selo nad njo. Rudarsko znamenje nad vhodom v rov je nemo kljubovalo svetlobi. Pod njim pa je bila noč tista noč, ki se je kakor pijavka zagrizla v življenje teh ljudi. Skoraj tri četrtine življenja so pre-

bili v tej večni noči, rli ko krti nekje pod zemljo, jo preobračali in luščili, iz nje črni d'antam Oklep!« e jih je in km črpal sile. Trudni in znojni so zapuščali vsak dan svoje črne jame, pa spet gredli v njih v tem, da leč nekje pod zemljo. Doma pa so jih v skrbeh čakali domači. Vsak dan vse mesece, vsa leta.

Opoldne je motor pripeljal z jame vlak premoča. Dva rudarja sta sedela na njem. Nevoljno sta si mela oči. Svetloba dneva je skolela njune oči da sta spasila obraz.

»Ali ste ga dobili?«

»Ne!«

Končno je rudniški paznik pojasnil: »Očitno je mrtev... Rudarji ga rešujejo...«

»Kdo je teg kriv?« so se drli ljudje iz gneče je vrečal glas: »Prigančali... Kaj jim je mar življenje... Le premog, premog! Prekleta edrag!« Glasovi so prevpli drug drugega.

Popoldanska izmena je prišla na delo. Ure so tekle. Ob treh sta prišla z jame Miha in sosed.

»Ničesar novega... rešujejo ga!«

Nekaj ljudi se je porazgubilo.

Nad dolino se je plazil mrak, raztresene hiše na hribu so tonile v noč. Nobenih vesti... Pozno v noč so se razšli še ostali.

Mlada žena je onemogla ihtela v rokah dveh rudarjev... »Lojze!« je hropelo z nje. »Ateki!« je od časa do časa teknilo v noč.

Potekla je noč. Sveže mlado jutro je v selo nad bregovi. Po cestah so se podili otroci, radovedni obstajali na obratu in vpraševali: »Ali so ga dobili?«

Zjutraj se je prostor na obratu spet napolnil z ljudmi. Žandarji so se leno sprehajali po prostoru. Vso noč so bili na mestu.

Popoldne je prišel še Miha. Veriga množice se je večala. Klipče grožnje so polnile ozračje. Zakaj ne okrepjo reševalna dela? Kdo ve, če je še živ? Dva rudarja sta šikala v žandarje:

»Toliko je vredno naše življenja!« Zdal se je nekdo oglašil: »Prekleti hlapi! Ne gremo na delo, dokler ga ne rešijo!« so grozili drugi.

Miha in še nekaj knapov je odšlo k rudniškemu direktorju. Ljudje so se vedno bolj zgržali.

Vsa strta in bolehnata se je vlačila na obratu žena in ihtela v solzah. Šele tretji dan so ga do-

bili. Rudarske svetilke so zagorele ob prlivem telesu. Zatonilo je v večno temo in nemo obtoževalo...

Kakor velika reka so se počasi pomakali rudarji po cesti, ko so ga tisto popoldne popoldne spremljali na zadnji poti. Čuden molk je objel vso dolino. Ko so ga položili v grob in so prve grude prti zadonele na krsti je iz množice stopil rudar, Gromko so donele njegove besede udrele v množico in se širile po okolici...

»Naj t bo lahka zemlja, pod katero ležiš... Obračal si jo in spreminjal... Za koga?« Za dom, za družino — toda še več za druge... za kapitaliste, ki so živel od tvojih rok. Živel si v njej, dokler te ni objela v svoj objem, iz katerega se več ne vrneš...«

Pozno v mrak sta se vračala domov Miha in sosed. Mrzel veter je bil, po rboveljski kotlini se je nabirala megla. Kraj je bil mrtev in tih. Po bregovih in v dolini so dogorevale luči.

»Kaj bo z njegovimi otroci?«

Pred bajto so čakali otroci. Nemno so za njima izginili za vrati — nekjer vrisča kakor druge dni. Motno so se izgubljale hše v tem. Tih večer je legel na zemljo.

Ob devetih zvečer se je spet oglašila sirena in klicala rudarje na delo... Življenje je teklo dalje...

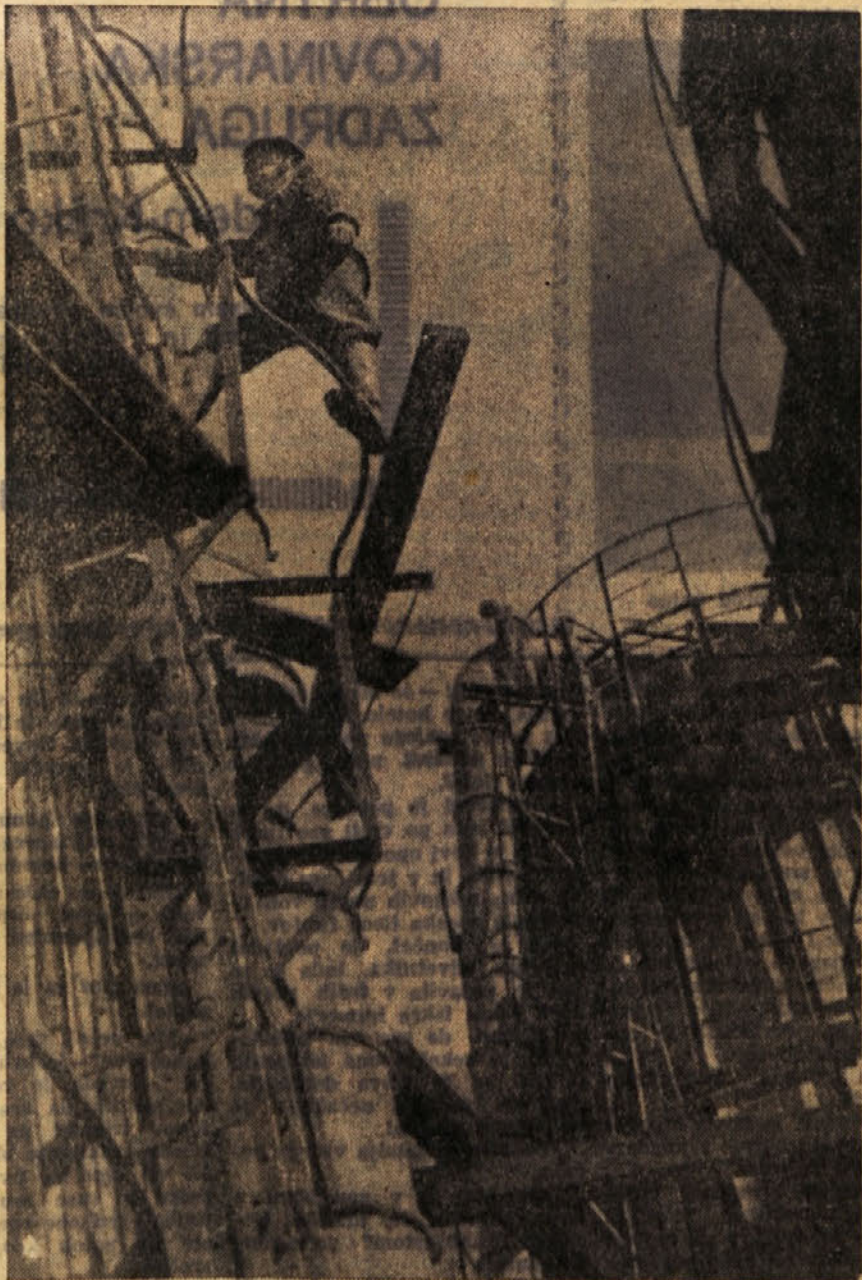
Vsem cerjenim gostom želim srečno, zadovoljno in veselo novo leto!

FRANC MARKOVIC
slasčičarna
Videm-Krško

Mehanična delavnica
MIHAEL RADANOVIC
Brežice

želi uspehov polno leto
1956!

Delovni kolektiv

HRASTNIK

Praznik v Loki pri Zidanem mostu

Loka pri Zidanem mostu je bila s svojo okolico proti koncu druge svetovne vojne žarišče bojev NOV v teh krajih.

Razumljivo, da so bile temu primerne tudi žrtve. Najtežje dni v vsej dobi NOV pa je prebivalstvo hribovskih vasi preživljalo v dneh od 9. do 22. decembra 1944 leta, ko so Nemci s svojimi valpti napravili veliko hajko na ozemlje Kozjanskega odreda. V svoji podivjanosti so v tem času pobili sedem ljudi in požgali 63 gospodarskih poslopj. Najtežja sta bili takrat prizadeti vasi Lisce in Okroglice, ki sta bili požgani skoraj do tal. Višek je okupatorjevo divjanje doseglo na dan 22. decembra, zato so si prebivalci te doline izbrali ta dan za svoj krajevni praznik.

Letos smo v spomin na te dogodke praznovali ta praznik že tretjič. Preteklo nedeljo so se množične organizacije oddolžile spominu na te dni s skrbno pripravljenim programom. Pred spominsko ploščo na trgu so se poklonili spominu padlim borcem, nato pa je sledila slavnostna akademija v dvorani Doma ljudske prosvete. Program akademije je bil pisan in dobro izbran ter skrbno naštudiran. Člani dramske družine KUD so v prizoru »Ob tabornem ognju« tako živo prikazali življenje borcev v gozdu, da se je marsikateremu staremu partizanu ok spominu na tiste dni orosilo oko. Najbolj pa je navdušil vse pevski zbor, ki mu gre tudi glavni delež pri vsej izvedbi.

Poseben poudarek vsej slavnosti so dali s svojo navzočnostjo naši predstavniki oblasti, na čelu s poslancom Viktorjem Kovacem in predsednikom okrajja ter predsednikom občine Radeče.

Na pobudo namiznoteniške sekcije v Loki so organizirali letos I. komunisti turnir občine Radeče v namiznem tenisu. Igrali so za pokal Zveze borcev kraja Loka, ki bo ostal trikrat zaporedno zmagoviti ekipi v trajno last. Ta turnir se bo ponavljal vsako leto ob krajevnem prazniku. Letos so igrali prejšnjo nedeljo v okviru krajevnega praznika v Loki. Sodelovali so ekipe: Loke, Radeče in Papičnica iz Radeč. Trenutno je v tem predelu najmočnejša: loška ekipa in je zaslužno osvojila pokal. V igri posameznikov pa je bil najboljši Ločan Martin Mlinar, ki je tudi zasedel 1. mesto. Namizni tenis je v Loki zelo priljubljen in razpolaga ekipa že kar s precejšnjim številom igralcev.

KUD »Ivan Cankar« je imel prejšnjo soboto svoj redni letni občni zbor. V temeljiti razpravi so njegovi člani obravnavali vrsto problemov, ki so v društvu pereči. Med drugim so sklenili, da bodo poskusili z anonimno anketo med ljudmi ugotoviti, kje je vzrok slabega obiska predstav. Ustanovili so tudi telesnovzgojno sekcijo kot posebno vejo KUD, ker so mnenja, da v kraju še ni pogostev za ustanovitev TVD »Partizana«. — V novi upravni odbor društva so izbrali nekatere nove mlade ljudi, za katere so mnenja, da bodo delo v društvu poživili.

—ar.

Brežiški pionirji v Pečicah

Ne bi si mogli zaželeti lepšega dneva, kakor je bilo tisto sončno, poznojesensko nedeljsko popoldne, ko je poln avto-bus razigranih otrok brzel po beli cesti proti Pečicam; kakor za stavo je požiral kilometre, dokler ni pri Zgornji Pohanci začel rititi ob bistrem potoku v klanec; bolj ko je prodiral med griče, pokrite zdaj že z zapuščeniimi vinogradi. Živahnejši so postajali pionirji. Sama od sebe je donela pesem iz mladih grl. Kmalu se je sredi valovito razgibane pokrajine kot na dlan pokazal naš cilj — apnarsko naselje Pečice. Še trenutek in avto se je sunkoma ustavil pred novourejenim šolskim poslopjem, katerega okna so žarela v popoldanskem soncu.

Kot stare znanice so nas sprejeli pečiški pionirji s svojim učitelstvom. Po kratkem oddihu in ogledu šolskih prostorov smo v mali dvorani bivšega občinskega poslopja pokazali domačinom kratek kulturni spored z deklaracijami, prizorikom petjem in plesom. Stik z mladim in starejšim občinstvom je bil takoj upostavljen,

zlasti po zaslugi malega harmonikarja. Po končanem sporedu smo izročili pečiškim pionirjem knjige, ki smo jih nabrali med saboj za njihovo pionirsko knjižnico.

Domača pionirka se nam je v pristranih besedah zahvalila in nam izročila lep gorski šopek. Na planoti polgrela so eme se nato skupno polgurali z žogo kar nas je še bolj zblížalo. Tudi naš skakali in nalovili smo se po mli volji. Dan je že ugašal, ko smo se poslovili od novih znančev z naročilom: »Pridite še vi k nam!«

S. Z.

Kmetova modrost

Nekdaj je potoval po naših krajih tudi bivši avstrijski cesar Franc Jožef I. Ko je potoval po naših štajerskih vaseh je srečal mladega kmeta, ki je imel sive lase. Cesar ga je vprašal: »Kaj pa vas je napravilo tako zgodaj sivga?«

»Lasje,« mu je odgovoril kmet, tič.

KEMIČNIH IZDELKOV

čestita vsem delovnim ljudem ter vsem poslovnim prijateljem
SREČNO in USPEHA POLNO NOVO LETO 1956!

Našim pionirjem

NOVO LETO

Jugoslovanska ljudska armada v spisih senovških gimnazijcev

Združenje rezervnih oficirjev na Senovem je pred proslavo dneva JLA pripravilo dijakom in dijakinjam senovške gimnazije lepo presenečenje. Vsi razredi gimnazije so namreč v dneh pred 22. decembrom pisali proste spise, ki obdelujejo snov iz življenja JLA, njeno razvojno pot skozi narodnoosvobodilno borbo in podobno.

Posebna komisija, imenovana od senovške organizacije rezervnih oficirjev, je nato zbrale

sestavke gimnazijcev pregledala in ocenila.

Prvo nagrado v znesku 1500 dinarjev, vloženih na hranilno knjižico, je prejel dijak Drago HRIBSEK iz IV. razreda gimnazije na Senovem za svoj sestavek »Narodnoosvobodilna borba«.

Drugo nagrado v znesku 1000 dinarjev v hranilni knjižici, je dobila dijakinja II. razreda senovške gimnazije Marijana

MEDVESEK za svojo pesem »Ob Savi«.

Tretjo nagrado v znesku 500 dinarjev v hranilni knjižici pa je dobila Magda RIBIČ, dijakinja II. razreda senovške gimnazije za sestavek »Naša armada«.

Zaradi pomanjkanja prostora ne moremo objaviti vseh nagrajenih spisov. Objavljamo pa pesem Marijane Medvesek, ki jo je posvetila dnevu JLA. Mlada čustva, prevzeta od dogodkov iz minule, svetle in slavne preteklosti, so v tej, sicer skromni pesmi, prikazala odlomek iz prvih dni ustvarjanja naših regularnih enot, ko so sanje o lepši bodočnosti, o močni ljudski Armadi, ki bo strla sovražnika, navdahnili tisočera srca ranjenih borcev, da so postali spet močni, zdravi in sposobni za nove boje.

Mrak uhaja v izbo, dece iberške megle so zavile polje in vasi, in kar prijetno je v teh dneh ob topli peči. Toda Marijana to pot ne misli na prihajajočo zimo, ne misli na učenje, saj to tudi še pride — najprej je treba izpolniti obljubo.

Da, čisto sama pri sebi se je danes zaobljubila. To je imela že dolgo na umu, toda danes, ko so ji v šoli sporočili, da lahko nekaj napiše, kar bi spominjalo na dni bojev in zmag, na rojstvo in prve začetke rasti naše Armade, ki je vstala iz ljudstva — danes se je namenila, da to čisto za gotovo tudi stori.

Pesem ali spis? Misli ji uha-jajo tja v sivo, zamegljeno dolino, tja, kjer se skozi redka naselja vije široka reka, ki izvira pod Triglavom in prehaja v dolini v močan tok in združuje ljudstvo, ki živi ob njej, v močno, neupogljivo vejo.

Njena roka vse laže drsi po papirju, vse lažji so stih, ko da prihajajo sami od sebe. Mlado srce se je vživelo, ko da samo doživlja tiste čase, ki so ji o njih pripovedovali že toliko, o časih, ko je vse ljudstvo prevzela silna bolečina, ki je kot plamenica bruhnila na dan, se razplamtela v orjaški ogenj vse ljudske vstaje, ki je končno uničila zlo in trnlost, iz njegovega pepela pa je vzkliklo novo, svobodno življenje.

Marijana piše, zlog za zlogom, vrstico za vrstico; stih za stihom se oblikuje v spev, ki naj osvetli lik mladega borca-ranjenca.

Njena misel je pri njem. Njeni stih naj bi bili blažilo za rane, ki so mu bile prizadejane, naj mu vlijejo upanje na bližajočo se svobodo.

Svoboda je zdaj pri nas — tako se konča spev Marijane o mlademu borcu. Da, težko pričakovana svoboda, novo življenje, v katerem poganja ta mlada brst pod svetlim soncem v lepšo, vse lepšo prihodnost, za katero je krvavel njen mladi junak ob reki, za katero so krvaveli in izkrcavali stotisoči — zanj, za Marijano, za nas vse, da sedaj svobodno gradimo to, kar so začeli ustvarjati slavni junaki, to, kar je izvojevala slavna Armada iz ljudstva.

Pionirski odred „Boris Pust“ izpolnjuje svojo obljubo

Pol leta je že za nami, odkar je pionirski odred »Boris Pust« na Dolu pri Hrastniku razvil svojo zastavo. To je bil največji praznik doleških pionirjev. Takrat smo pionirji sklenili, da mora biti naše delo v prihodnosti plodnejše in boljše kot doslej. To obljubo smo v letošnjem šolskem letu v veliki meri že izpolnili.

V začetku šolskega leta smo na občnem zboru izvolili štab odreda. Za načelnico smo izbrali najboljšo učenko gimnazije, Vilmo Saksida. Tudi ostali člani štaba so boljši učenci. Štab se redno shaja, pregleduje izvršene naloge in seznanja pionirje z novimi dolžnostmi.

Vsak pionir sodeluje vsaj v enem krožku. Najštevilnejši je krožek za ročna dela: deli-

ce marljivo pletejo, dečki pa delajo razne predmete iz lesa. Ob koncu šolskega leta bodo krožkarji na razstavi pokazali, kaj so se naučili.

Člani recitatorskega krožka so pokazali svoje uspehe 29. novembra. Ves program so izvajali sami pionirji. Govor in recitacije so bile skrbno pripravljene. Proslavo je zelo poživil pionirski orkester. V njem sodeluje petnajst pionirjev.

Pionirji, ki jih zanima šah, se zbirajo v šahovskem krožku. Boljši učijo slabše in se tako izpopolnjujejo. Verjetno bodo letos dosegli na tekmovanju boljše uspehe.

Člani krožka namiznega tenisa težko čakajo, kdaj bo pripravljena miza in preskrbljene potreščine za namizni tenis. Takrat bodo začeli živahno delati. Pionirji vrtnarji, sadjarji in gozdarji počivajo; zima in sneg sta jim preprečila delo. Zato bodo spomladaj toliko več delali.

Največ dela je imel zadnje čase dramski krožek. Starejši pionirji so pripravljali igrice, s katero so razveselili mlajše ob prihodu dedka Mraza. V tej igri so nastopili otroci, snežinke, starka Zima in tudi dedek Mraz.

V drugem šolskem polletju bodo vsi krožki nadaljevali delo. Trudili se bodo, da dosežejo še večji uspeh. Pionirski odred na Dolu ima svoje ime po padlem pionirju Borisu Pustu.

SKUD »BRATOV MILAVEC« DELA

Mlada igralska skupina Opekarne v Brežicah je 11. t. m. uprizorila v svojem Sindikalnem domu Golarjevo »Vdovo Rošlino«, ki jo je naslednji teden ponovila v Prosvetnem domu v Brežicah. Igralci, večinoma delavci, ki hodijo na vaje z veliko požrvalnostjo in samozatajevanjem, so se zelo potrudili in občinstvo zadovoljili.

K. B. trudili in občinstvo zadovoljili.

Prvi koraki v svet

PIONIRSKI KOTICEK

Josip Brinar

»daličevanje«

ZVITOREPKA

Miska

»Gorje mi, gorje! sem zaklical na vse grlo. Pa hkrati je planila poniglavka kvisku ter je šavnila tudi po meni! Le za las je manjkalo, da me ni zgrabila. Ako ne bi bil tako uren, bi bilo po meni. Zbežal sem na bližnje drevo in od onod sem moral gledati, kako je grozodejka pojužnala moje ženko. Tako lačna je bila videti, da bi najlažneje dva s tekom požila. Ne ene koščice ni pustila na tleh! Ko je Zvitorepka pogostila zadnjo mrvico, je malomarno odkakljala preko laza. Krvavečega srca sem nato spet sprhtal na tla. Hotel sem namreč nabrati dokazov, da z njimi podpremo svojo tožbo. A vse, kar je ostalo od moje ljube ženke, je peščica perja, ki ga vidite tule! Usmilite se me, gospod kralj, usmilite! Ako ne maščujete tega umora in če pustite, da se vaše zapovedi teptajo v prah, vas bodo začeli vleči čez zobe. Kajti slišal sem že dostikrat: Kdor ima oblast, pa roparjev in tatov ne pobesi, ta sam sebi grenek kruh umesi!«

Tako sta se torej pritoževala dobri kunec in tugepolni Krokai.

A kralj Miroljub se je razjaril in vzkliknil: »Tri svoji bradice zaklinjam, da bom te hudobije hudo kaznoval! Bom že pokazal, kaj se pravi moje postave zasmeševati! Jaz pahnjenec, da sem rjavi lažnik! Vse verjel, ki izpuštil in ji vch tega še preskrbel torbo in pa čevlje. In v Rim, je dejala, da bo romala! Tri sto zelenih, kaj mi je ta potepemka vse natvezala! Kako prekanjeno jo je pregnanka znala splesti, da si je pridobila naklonjenost kraljice! Saj je bila kraljica, ki se je potegnila za lažnikovo; pa menda nisem jaz prvi niti zadnji, silno obširno in marsikatero predrzna rjavka naposled opu-

ki mu je bridko žal, da je poslušal žensko! Ako bi pustil še dalje, da mi zaplotnica uganja svoje hudobije, bi si nakopal še več skrbi in pregledov. In pa sramota bi res bila zame in za celo kraljestvo, ako ne bi bilj takile lažnarici kos. Poprimimo se resno dela in kmalu jo uženemo v kozji rog; ni klenka, še živo jo dobimo v pesti!«

Misko in Lakotnik sta s slastjo poslušala govor svojega kralja; nadejala sta se sedaj spet, da se v kratkem maščujeta nad Zvitorepko. Vendar si nista upala, da bi hujšala še hujše, kajti Miroljub je bil slabe volje. Molčala sta rajši previdno in prav tako so storili tudi drugi gospodje na dvoru.

A naposled se je Krunoslava odjunačila in je pošenejala svojemu soprogu: »Lepo vas prosim, moj kralj in gospod, nimate se tako ne jezite! Pa tudi preveč se zaklinjate in rutite. To utegne škoditi vašemu kraljevskemu ugledu!«

Te besede je kraljica sprejela potihoma, a glasno je nadaljevala takole: »Stvar se nikakor ni zrela, treba je poprejš še zaslusiti oboženo. Da stoji Zvitorepka pred nami, kdo vé, ali ne bi molčali marsikateri, ki se zdaj širokousti in jo črni za hrbtom. Če govori eden, ne govori nobeden. Treba je slišati oba, kajti morebiti se najbolj repenči ravno tisti, ki ima največ na rovažu! Za Zvitorepko sem se bila potegnila samo zategadelj, ker je pametna kot malokdo. Da se pa iz tega utegne izcimiti taka nezgoda, kdo bi bil to slutil! Sicer pa bodi lisiica hudobna ali pridna, njeni modri nasveti so vendarle koristni. In vrh tega je tudi njeno sorodstvo naj dalje odlašamo, da nam

njenih prijateljev bi težko pogrešali. Zato vam svetujem, da dobro premislite vso zadevo in da ne škodite svoji časti s prenaplo obsojbo! Zvitorepka vam ne unese peči! Saj ste vendar, gospod moj in soprog, kralj v deželi, in če jo hočete ujeti in obesiti, kdo vam neki more to zabraniti? Samo vam pristojni, da hudodelko obsojite, in kar boste sklenili, to se tudi izvrši!«

»Gospod, prav nič vam ne bo omadeževalo časti,« pritegne govornico ris Lukavec. »Le dajte, le da tudi lisiica izpregovori besede v svojo obrambo! Saj vendar s tem nikogar ne bo oškodovala. Sembrej, da ne gospod kralj! Zato pa pravim: Le storite to, kar vam svetuje kraljica!«

»Vsakdo svetuje v svoj lastni prid: se oglasi Lakotnik. »Poslušajte torej tudi mene,« spodbud kralj, in pa vi, prijatelj Lukavec! Ako bi stala Zvitorepka pred nami in bi se tudi otresla obeh obtožb, ki smo jih pravkar čuli, bi vendar še ostal madež na njej, kajti ona je umorila Plahuna in tudi našega gospoda in kralja je prelestila s tiho lažjo o zakladu. Svoje življenje zastavim, da so bile samo prazne besede, kar nam je lisiica načevala o zakladu pri Vranovem viru v Skočedolu, in kar si je še vse izmislila meni in Misku v sramoto in nesrečo. In če jo sedaj drugič pokličemo na zagovor, se bo spet lagala, da se bo kar kadilo. Sicer pa, če hočete, milostni kralj, ničvrednico še enkrat zaslišati, privlečimo jo s silo semkaj. Težko, da bi se vdala radevoljno!«

In kralj je ukazal: »Kaj še tega je tudi njeno sorodstvo naj dalje odlašamo, da nam

stoši vse kraljestvo! Zapovedujem vam: Oborožite se vsi čiherni in bodite pripravljeni sest dan! Razdelali bomo Zvitorepki njega grad, da vidimo, kaj hrani v kuhinji in kletli!«

In vsi so vzkliknili: »Kar koli ukazate, vse hočemo storiti!« (Nadaljevanje sledi)

Nagradna uganka za naše pionirje

Za novoletne praznike prinašamo za naše pionirje sledečo mično uganko:

KO JI PIKA GOSPODUJE, HROŠČEK JE, KI SREČO KUJE. CE PA PIKO IZGUBI, JE SLOVENSKIH STARŠEV HCI.

Ce boste našli odgovor na uganko, nam ga prinesite ali pa pošljite po pošti do nedelje, 8. januarja 1956 opoldne. Tudi tokrat bosta dobila dva rešitelja uganke po odločitvi žreba lepo knjižno darilo.

Pri odgovoru ne pozabite navesti poleg svojega imena in priimka razred šole, ki jo obiskujete, ter pošto in kraj, kjer ste doma.

Uredništvo

Rešitev uganke iz 50. št.

Naši pionirji in pionirke so nam poslali na nagradno uganko v 50. številki »Zasavskega tednika« spet toliko rešitev, da nam je težko, ker smemo pri vsaki uganki razdeliti samo dve nagradi, odgovorov pa smo dobili toliko, da smo z njimi v nemajhnih zadregi.

Vsi so nam pravilno pisali, da je odgovor na uganko: URA.

Strogi žreb je to pot prisodil prvo knjižno nagrado Jožku STARKL, učencu 2. razreda osnovne šole, pošta Globoko pri Brežicah — drugo nagrado pa dobi po odločitvi žreba Ljudmila LAZNIK, učenka IV. razreda gimnazije, pošta Dol pri Hrastniku. Obe bomo poslali knjižno darilo zaradi oddaljenosti od Trbovelj po pošti.

Vsem ostalim rešiteljem uganke, ki jim žreb tokrat ni bil naklonjen, za pošto in pozdrave iskrena hvala, prav tako želimo vsem našim pionirjem in pionirkam zadovoljno Novo leto in mnogo uspehov v učenju v drugem šolskem polletju! UREDNIŠTVO.

Marijana Medvesek, 2. razr. gimn. Senovo:

Ob Savi

Ob Savi v grmovju tam nekdo leži. Zelo ga rana v prsih skeli, truden in stri v valove strmi in za življenje mar mu ni.

Le včasih se mu oko zaiskri, v sovraštvu do tujih, nasilnih dni in zraven mu solza se zablesli, a misel na boj mu dá novih moči.

Bori se za našo svobodo, za

našo prelepo slovensko zemljo, katero je ljubil in ljubil je bo, dokler mu življenje dano bo.

Na zemljo pada že tihi mrak, ob Savi v grmovju ječi mlad junak.

odšel je v borbo, bil ranjen težko in morda več živl dolgo ne bo.

Glava se sklanja, junak tiho sanja, sanja o naši Armadi, sanja o svobodi zlati.

Ko luna zaide in sonce spet pride,

hrabri junak od Sava odide in zopet povrne se v hribe, junaško s sovragi se bije.

Kmalu so sanje se izpolnile, dih svobode je prišel med nas, vse želje so se mu izpolnile, svoboda je zdaj pri nas.

K. B. trudili in občinstvo zadovoljili.

Mladi tehnik...

DESET LET ZAGORJA

POLITIČNO DELO — ODRAZ DELA VSEGA ZAGORJA

Delo Zveze komunistov in SZDL se zrcali v delu vsega prebivalstva Zagorja. Prekaljena proletarska tradicija rodi sedaj uspehe, na katere so lahko ponosni. Ni prireditve oziroma dogodka, o katerem ne bi razpravljali v SZDL in dali tamkaj svoje pripombe. Za organizacijo vrste pomembnih prireditv in praznovanj ji lahko samo čestitamo. Za prošlavo desetletne osvoboditve je bil izbran poseben odbor, ki je skrbel, da smo to obletnico res najdostojneje proslavili. Aktivnost SZDL se pozna na vseh področjih dela. Plodno je bilo tudi delo Zveze borov in sindikalnih enot, skupno z rudniškim in krajevnim sindikalnim odborom.

SOLSTVO SE BORI S TEŽAVAMI

Mreža šol se je po osvoboditvi zelo razširila. Po osvoboditvi smo dobili v Zagorju nižjo gimnazijo, industrijsko šolo z rudarskim, kovinarskim in električnim oddelkom, glasbeno šolo in gospodinjstvo šolo. Omeniti pa moramo še celo vrsto izobraževalnih tečajev in večerno gimnazijo, ki so omogočili našim delovnim ljudem, da dosežejo višje znanje in si pridobijo večjo strokovno kvalifikacijo. Solstvo v Zagorju je napravilo velik korak naprej. Treba bo izboljšati materialno stanje, ki je zelo skromno. To bo poleg vzgojne naloge ena izmed najvažnejših nalog šolskih odborov. Ako bodo potrebe velike, bodo morali šolski odbori najti pot, kako priti do izvenproračunskih

sredstev. Treba bo zgraditi nova šolska poslopja v centru kraja. Naloga vseh državljanov bo, da mislijo na to vprašanje in da zagotovijo mladini zdrave šole z moderno opravo, in to kmalu, ker utegnejo dosedanje razmere škodljivo vplivati na zdravje naše mladine.

KULTURA IN PROSVETA

Takoj po končani prvi svetovni vojni je po vsej Sloveniji znatno zaživel kulturno-prosvetni delo. Delavci so ustanovili svoja kulturna društva »Svoboda«, ki so bila ponekod prava revolucionarna žarišča. V dneh, ko so po naših revirjih hodili revolucionarni mladinci in peli: Višre sovražne pode se zraku, sonce zakriva nam temen oblak... so na Jesenicah, v Celju, Ljubljani in Zagorju »Svobode« že imele svetle tradicije. Naš delovni človek je sprejel v svoje roke upravljanje podjetij, tovarn itd. Če hoče dobro upravljati, mora biti izobražen in vsestransko razgledan. Med delavci so zaživeli svetli spomini na napredna društva pred vojno. In tako se je spomadi 1952. leta rodila misel na ustanovitev oz. obnovitev predvojnih delavskih prosvetnih društev »Svoboda«. Tiste čase smo v Zagorju dobili »Svobodo I« (Zagorje), »Svobodo II« (Toplice) in »Svobodo« v Lokah-Kisovcu. Kulturno-prosvetno delo se je močno razbohotilo in »Svobode« so kmalu postale torišča kulturno-prosvetnega dela v Zagorju.

Pri »Svobodi I« je najbolj delavna dramska družina, ki je dosegla z osvojitvijo prvega mesta na zveznem festivalu največji uspeh. Tudi jazz-orkester večkrat nastopa, ima pa spet svoje težave. Življenje v šahovski sekciji je pa zaradi objektivnih razlogov (prostorov itd.) precej mrtvo. »Svoboda II« v Toplicah vključuje v svojih vrstah pevce, godbenike, igralce in šahiste. Največjo tradicijo ima pač godba na pihala. »Svoboda« v Lokah-Kisovcu ima v svojih vrstah igralce in pevce, ki dosegajo zelo lepe uspehe. Društvenemu odboru je letos uspelo obnoviti prosvetno dvorano. Kulturno-prosvetno delo v Zagorju bo zaživel, ko bo v kraju dograjen kulturni dom, v katerem bo prostora za vse, ki bodo hoteli delati na tem ali onem področju kulturno-prosvetnega dela.

SPORT IN TELESNA VZGOJA

Fizikultura je bila v Zagorju že v stari Jugoslaviji močno razvita. Veselje, ki je leta 1945 navdajalo Zagorjane, je vzbudilo pri mladini željo po telesnovzgojnem delovanju. Že v začetku julija 1945. leta so se zagorski športniki zbrali in ustanovili Fizikulturno društvo Zagorje. Do leta 1949 so vsi oddelki dosegali lepe uspehe. Zaradi smotnejše gojitve športa pa sta se šport in telesna vzgoja na občnem zboru društva ločila in pričela delovati v TVD »Partizan in SD »Proletarec«.

Od tega časa nastopata šport in telesna vzgoja v Zagorju ločeno. Obe društvi pa vzdržujeta tesne stike pri skupnem cilju: vzgojiti zdravo in telesno močno mladino.

Delo v SD »Proletarec« je po letu 1948 močno zaživel. Danes je s svojimi sedmimi sekcijami oz. klubi osrednji predstavnik zagorskega športnega življenja. Vendar pa delo v društvu ni lahko. Društvo gradi športni dom, rado bi dokončno uredilo stadion, pričelo graditi kopališče in veliko dvorano, ki bo lahko služila za tekmovalna košarkarjev, namiznoteniških igralcev itd. Potrebno bi bilo, da bi se vsi zavzeli in pomagali zagorskim športnikom do končne izgradnje športnega parka, ki bo po svoji legi med najlepšimi tovrstnimi objekti v Sloveniji. Ko bo rešeno to vprašanje, bo prišel čas še večjih uspehov zagorskega športa. Upamo, da ta čas ni več tako daleč.

IN DEJAVNOST OSTALIH DRUŠTEV

Pri vsem tem pa ne smemo misliti, da vlada v ostalih društvih mrtvilo. Med agilna društva štejemo lahko prav gotovo Planinsko društvo, Turistično-olepševalno društvo, Gasilsko društvo itd. Aero-klub »Stane Kamnikar« je bilo dolga leta med najboljšimi tovrstnimi organizacijami v Sloveniji. Tudi ostala društva delajo. Kratko je razdobje desetih let. Kratko, a v Zagorju toliko pomembno, da ne more nihče mimo njega. Z združenim elanom stopajmo naprej še k večjemu razmahu in čim lepšemu jutrnemu dnevu za nas in za bodoča pokolenja.

PROSTORI, PROSTORI...

Na obisku v brežiški bolnišnici

Večkrat me je že pot zanesla v Brežice. Ko pa sem bil tamkaj zadnjič, mi je znanec pripovedoval med drugim tudi o nadvse težkih problemih njihove bolnišnice. Prav to me je napotilo, da sem obiskal bolnišnico in v razgovoru z upravnikom in ravnateljem te ustanove zvedel nekaj zanimivih stvari. In ker se malo poznamo spodnje kraje našega okraja, ne bo odveč, da se o nekaterih težavah in problemih te, z enega teža, se neprimerne in pre-

spodaj pa kuhinjo, pralnico, skladišče in drugo. Sp. va je bilo v bolnišnici nameščenih le nekaj nad sto postelj, danes pa se je število podvojilo. Kapaciteta bolniških sob je popolnoma in prekomerno izrpana. V sili postavijo na tla kar vojaške postelje. Dnevni prostorov ni. Čajne kuhinje so okraja, ne bo odveč, da se o nekaterih težavah in problemih te, z enega teža, se neprimerne in pre-

ka, dostikrat pa tudi za preglede.

PODOBNO JE TUDI V PRVEM NADSTROPJU

Ni boljše ni niti v internem oddelku, ki je nameščen v prvem nadstropju. Človek bi zaman iskal dnevnih in drugih pomožnih prostorov. Laboratorij služi še šefu internega oddelka in oddelkovskim zdravnikom za pisarno in knjižnico. Lekarna meri 2x2 m, kjer ni vodovoda, laboratorija, skladišča pa so pod streho in v kleti.

Kuhinja, pralnica in likalnica so v kletnih prostorih glavnega poslopja. Tu je ostalo vse po starem. Kuhajo in perejo še po starem načinu, kajti tehničnih pripomočkov ni. V istih kletnih prostorih so še kuhinja, skladišča za živila, zdravila, potrebni material in drugo... Seveda pa je tudi stanovanjskih prostorov premalo, saj je število uslužbencev močno naraslo.

ŠTEVILO BOLNIKOVI NEPRENEHOMA RASTE

Pravzaprav je bila bolnišnica namenjena največ za prebivalce bivšega krškega okraja; se pravi, da bi morala bolnišnica sprejemati le ljudi iz tega okraja. Ker pa kraji, ki so sicer v sklopu sosednje republike Hrvatske, nekako gravitirajo v področje brežiške bolnišnice, je delovno področje bolnišnice daleč večje. Uprava bolnišnice meni, da obsega področje bolnišnice približno 110 tisoč prebivalcev. Čeprav je za nekatere kraje na Hrvaškem Zagreb mnogo bližji, ljudje iz tega področja raje prihajajo v Brežice oziroma v njihovo bolnišnico. V zadnjih letih je brežiška bolnišnica zdravila približno 30 odst. vseh bolnikov iz sosednje republike. Iz tega sledi, da imajo odločni ljudje precej zaupanja v brežiško zdravstveno ustanovo.

V podkrepitev nekoliko številke: leta 1877 se je v bolnišnici zdravilo 254, leta 1879 440, leta 1931 1612 ljudi. Potem je šte-

vilo iz leta v leto naraščalo. Leta 1953 so imeli že 5620 sprejemov, število oskrbnih dni pa je znašalo skoro 60.000.

Se bolj značilen je porast porodov: leta 1938 je v bolnišnici rodilo komaj 121 mater, leta 1949 438, do 20. novembra 1955 pa že 800 porodnic.

Ali pa operativnih posegov: leta 1897 146 operacij, leta 1939 995, leta 1953 pa že kar 2300 operacij. Kajpak morajo zdravniki operirati v istih prostorih kot pred skoro 70 leti.

Malokdaj je na tabli pred upravo bolnišnice napisana manjša številka kot 200. To pomeni, da je sorazmerno sleherni dan v bolnišnici 200 bolnikov. Nikdar jih ne odklonijo, čeprav je stiska neverjetna.

IN KAKO VSEMU TEMU ODPOMOČI?

Iz navedenega je razvidno, da v teh prostorih ne bo moč v bodoče zadovoljivo opravljati dela. Zato bo treba nujno misliti na gradnjo novih zdravstvenih objektov. Naj povem to: malone vsi načrti za novogradnjo so izgotovljeni. Zdravniško osebje oziroma uprava bolnišnice pa vé, da gradnja takih objektov ni majhna stvar. Zato mislijo, da bi morali novo bolnišnico graditi etapno. V prvi etapi, ki je malone neodložljiva, naj bi začeli graditi nov porodniško-ginekološki oddelak z lastnim operacijskim traktom in nov operacijski trakt kirurškega oddelka s traumatološkim centrom. Z dograditvijo teh prostorov bi dobili nekaj prostora za provizorične adaptacije nujnih laboratorijev in ambulantne prostore. Obenem pa bo treba čimprej rešiti še vprašanje gospodarskih prostorov, predvsem pralnice, sušilnice in ostalega.

Brežice bodo v prihodnjih letih potrebovale bolnišnico, v kateri bo nad 300 postelj s sodobnim kirurškim, internim, infekcijskim, otroškim in pljučnim oddelkom. Zadnjega že imajo. Vsako odlašanje teh nujnih gradenj bi pomenilo nerazumno skrbeti za zdravje našega delovnega človeka! M. M.

Marsikdaj morajo položiti postelje kar na tla

ondotne kraje tako važne ustanove. Kar takoj povem: pričujoči sestavek niti zdaleč ne bo zajel vsega problema bolnišnice. Skušal pa bom našim bralcem vsaj delno prikazati delo in nemo zdravstvenih delavcev režiške bolnišnice, ki je v prvi vrsti namenjen vračanju zdravja našim delovnim ljudem.

PRVI VTISI V ČAKALNICI

Pravzaprav v brežiški bolnišnici nimajo čakalnice oziroma prostora, kjer bi lahko ljudje počakali, bodisi za sprejem v bolnišnico ali zdravniški pregled.

Prostor, približno tri metre dolg, štiri širok (podoben prostoru v trboveljski bolnišnici), je namenjen čakajočim.

Vsakdanja slika: zgodaj zjutraj je ta prostor nabit. Na dveh klopih se stiska osem ljudi, nekaj jih stoji, skozi vrata pa še venomer prihajajo novinci. Zjutraj je bil prostor očisti. Zdej so tla že popolnoma blatna. Kazno je, da bi morali imeti nekateri čakajoči svoj prostor — pa ga ni... Tako pa je vsepovsod. Prostori, prostori in spet prostori. Ob tej besedi se ustavlja vse. Da, če bi bili prostori... tako pa...

ZAČNIMO S PROSTORI

Brežiško bolnišnico so zgradili nekako leta 1886. V glavnem prostoru so namestili interni in kirurško-porodniški oddelke (slednjega so uredili mnogo kasneje), operacijske prostore,

mažhne. Za operacijske prostore so morali adaptirati dva manjša prostora neposredno poleg moškega kirurškega oddelka. Septična in aseptična soba sta druga poleg druge. Aseptična soba nima nobenih stranskih prostorov in je razen tega obrnjena še proti jugu. Ker gre skozi steno te sobe dimnik centralne kurjave, stopnjuje poleti vročina tudi do 36° C. Da je v takih prostorih težko operirati, ni treba posebej poudarjati. V ozki sobici je nameščen glavni rentgenski aparat. V sosednji sobici, enake velikosti, je nameščena celotna fizioterapija zavoda, razen tega pa služi še za ročno skladišče in operacijsko pripravo perila. Instrumentarija in podobno. Ravnateljstva sobica, velika 5x3 m, služi še za pisarno kirurškega oddel-

Model bodoče bolnišnice

Na tisoče ton so že nakopali...

Letos je tih, mali narod, stisnjen med zasavske hribe Sv. Goro, Cemseniško planino in Partizanski vrh praznoval deseto leto osvoboditve. Ob tej priložnosti so se ljudje na številnih prireditvah spomnili vseh tistih Zagorjanov in Zagorjank, ki so padli v borbi ali kot žrtve fašističnega nasilja v veliki narodnoosvobodilni vojni. Spomnili so se vseh tistih, ki so se nesebično borili za pravice delavskega razreda. Spomnili so se vseh tistih, ki so po osvoboditvi prvi stopili v vrste aktivnih borcev za izgradnjo socializma.

Spomnili so se vseh tistih malih, upornih borcev, ki so dnevno na svojih delovnih mestih dvigali proizvodnjo, bili večkratni udarniki, racionalizatorji itd. Zagorje dobiva vsa leta po osvoboditvi vse drugačno lice. Celi kompleks zemlje so zasedani, kjer so zrasli lepi stanovanjski bloki in si pridne roke naših delovnih ljudi grade lastne domove. V tujini živeči domaćini, ki prihajajo po dolgih letih nazaj v svoje rodne kraje na obisk, ne morejo spoznati starega rodnega kraja in se ne morejo načuditi tej hitri spremembi, ki je mogoča samo v socialistični družbi.

ZIVAHNA KOMUNALNA DEJAVNOST

Ze prve dni po osvoboditvi so zagorske žene odhajale na akcije, da odstranijo vse vidne sledove, ki jih je zapustil okupator po štiriletnem kraljevanju v Zagorju. Najprej so ljudje očistili ruševine bivše tovarne konfekcije »Westa«. Ni še minil val navdušenja, ko je preteklo leto, in spet so ljudje iz Zagorja odhajali na prostovoljno delo. To pot so pričeli z gradnjo temeljev za novi Zdravstveni dom, ki so ga lani slovesno odprli. Razvoj zagorske doline pa je terjtel še druge napore. Treba je bilo izbrisati sledove slabega gospodarjenja v času stare Jugoslavije in med okupacijo. Bivši krajevni ljudski odbor je le s težavami reševal pereča vprašanja, med njimi tudi komunalno. Za rešitev teh vprašanj je ljudski odbor mestne občine Zagorje začel skupno z vsemi podjetji z načrtnim delom. Za nezazidane parcele v centru mesta so pripravili zazidalne načrte. Novi stanovanjski bloki stalno rastejo, vendar pomanjkanje stanovanj še vrsto let ne bo moč ugodno rešiti. Pri tem pomaga graditeljem stanovanjskih hišic precej tudi zagorski rudnik.

Gradnja ceste, gradnja vodovoda in elektrifikacija kraja so bile osrednje točke dela Sveta za komunalno dejavnost. Obnovljeni so bili številni mostovi, med njimi so zgradili nov most čez Savo na cesti Zagorje-Trbovlje. Leta 1953 so pričeli misliti na gradnjo moderne betonske magistrale sko-

izvirka rešeno za najmanj 50 let. Obnovili so vrsto poti, očistili hiše, popravili številna šolska poslopja. Precej je bilo že storjenega, vendar pa bo rešitev vseh komunalnih problemov Zagorja terjala v prihodnje še veliko sredstev in razumevanja pri ljudeh.

PO OSVOBODITVI — TRI NOVE TOVARNE

Stalno naraščanje prebivalstva v Zagorju je terjalo graditev nove industrije, ki bi te ljudi zaposlila. Prvo večje podjetje Industrija gradbenega materiala je obstajalo že prej in ima bogato tradicijo. Podjetje je nastalo 1. februarja letošnjega leta s fuzijo Apnenic rudnika in Apnenic Proizvodnje gradbenega materiala. Podjetje je največji apneničarski kombinat v Jugoslaviji. Obrat Cementine — edino tovrstno podjetje v Zasavju — so modernizirali. Izdelki tega obrata so zelo iskani po vsej okolici.

Z otvoritvijo Tovarne konfekcije »Sava« v Zagorju je bil končno rešen problem, kam z nezaposleno žensko delovno silo. Z dobro voljo odločujočih činiteljev je bil ta problem rešen. Letos pa tovarna že več obratne prostore in upa, da bo v prihodnje lahko zaposlila že 250 delavk.

Na robu zagorske komunne pa se razvija Tovarna keramičnih izdelkov na Izlah. V juniju lanskega leta so začeli s temeljito preobnovo tovarne. Tovarna izdeluje vse mogoče izdelke iz gline in šamota — pred kratkim pa je začela izdelovati tudi izrazito uvozne predmete in bo sedaj marsikateremu podjetju prihranila dragocene devize. Industrija zaposluje predvsem kmečke ljudi, zato bo lahko precej pripomogla k dvigu miselnosti našega kmečkega prebivalstva.

Nujno bo treba razmisljati tudi o gradnji dopolnilne industrije. Da bo mogoče zadostiti potrebam vseh krajev, ki sestavljajo občino Zagorje, bo treba rešiti problem, kje dobiti sredstva za gradnjo in kakšno industrijo graditi v kraju.

ZAGORJE JE DOBIL ZDRAVSTVENI DOM

Delo pridnih rok zagorskih rudarjev, ki so leta 1946 pričeli z izkopom temeljev za bodoči Zdravstveni dom, je bilo lani ob občinskem prazniku bogato poplačano. Odprt je bil zdravstveni dom, ki mu daleč naokoli ni enakega. Zdravstveni dom je spomenik vsem tistim, ki so padli v veliki narodnoosvobodilni borbi, in naj bo svetel spomin sedanjim in bodočim generacijam Zagorjanov in Zagorjank, da bodo na zgledih tovarišev pred njimi zajemali novih moči in poleta v borbi za boljše življenje in za resnično zmago socializma v naši domovini in po

Se aratek počitek pred delom

zi meso. Dne 29. novembra navedenega leta je bila otvoritev prvega dela glavne zagorske ceste. Lani so nadaljevali s pripravi in izkopu na sektorju Grčar-Borišek. Pa tudi tu vsa dela še niso končana. Ob cesti so uredili novo betonsko ograjo in fluoroscentno razsvetljavo. Vprašanje vodovoda se bodo dograditvijo cevovoda do Semnika in z zacetjem tamkajšnjega

svetu. Moderno urejen z mnogimi ordinacijami, polikliniko, posvetovalnico za matere, bolniškim oddelkom je dostojen spomenik našim prvoborcem. Lahko je v ponos vsem, ki so dolgi sedem let skušali uresničiti idejo: dati revolucionarno prekaljenemu Zagorju zdravstveno ustanovo, na katero se bodo ljudje v potrebi obrnili z vsem zaupanjem.

Deset let dela Tovarne pohištva v Brežicah

Oprava za domači trg in izvoz

Strahno je prizadela okupacija naše kraje, zlasti Zasavje in območje Sotelske doline. Nemški uničevalci je tiste čase prisilno izselili ves slovenski živelj v taborišča v Nemčijo. Narodnoosvobodilna vojna pa je prinesla svobodo in izmučeni pregnanci so se pričeli vračati na svoje domove, ki jih je vojna v hudo opustošila.

Vse za obnovo

Ze meseca maja 1945. leta je okrajni obrtni referent v Krškem naročil mizarju Alojzu Glogovskemu iz Dobove, naj prične s popravilom državnih in ostalih objektov. Oblika dela je dala pobudo, da so se v naslednjem mesecu združili bratje Glogovšek in Rožman v mizarjsko združenje, ki se je nemchno večala in s časom prerastla v današnje veliko podjetje.

Dela je bilo mnogo in opravljali so ga v zasnih prostorih vsak s svojim orodjem in nekaterimi stroji ljudskega premoženja. Nujna potreba po obnovi opustošene domovine in politična zavest delavcev sta bila osnovna motiva, da se je podjetje širilo in večalo, tako da je mizarjski kolektiv že konec leta 1945 štel 24 zaposlenih. Ker so se za delo in razvoj odpirale vse večje perspektive, je kolektiv konec leta 1946 sklenil, da je podjetje prešlo v državni sektor.

Od kozolca do tovarne

Ze v začetku je podjetje z naporom kolektiva in mestne občine dobilo kredit v znesku 1,3 mil.

din in pričelo na temeljih nekdanjega graščinskega kozolca graditi novo tovarno. Ogromno prostovoljnega dela je vložil kolektiv v svoje podjetje in 28. septembra 1947. leta je bila prva delavnica slovesno izročena svojemu namenu. Za zgraditev prvih objektov mizarjskega podjetja je delovni kolektiv opravil nad 4200 udarnih ur.

Tako je pričel kolektiv delati pod imenom Okrajna tovarna pohištva v Brežicah. Da povečajo produktivnost, so pričeli v tovarni delati s serijsko izdelavo pohištva in ostalih mizarjskih izdelkov. Proizvodi so zaradi svoje kakovostne izdelave kmalu zasloveli. Tako je kolektiv opremil z mizarjskimi izdelki več domov JLA v Zagrebu in Ljubljani ter nekaj institutov in laboratorijev. Takrat je ta delovni kolektiv štel med svoje večje odjemalce serijsko izdelanih proizvodov Ministrstvo za

narodno obrambo in seveda tudi domači trg, ki je terjal z rastjočimi potrebami vedno več pohištva.

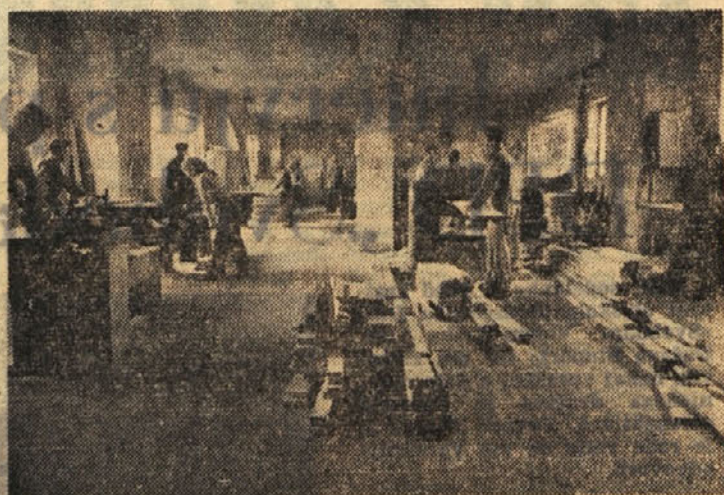
Izdelki se uveljavljajo na inozemskih tržiščih

Septembra 1952 se je podjetje preimenovalo v Tovarno pohištva v Brežicah. Podjetje se danes častno jamci za najboljše mizarjske izdelke. Prvotno zgrajeni objekt ni več zadostoval povečanemu povpraševanju po mizarjskih izdelkih. Zato je kolektiv zgradil še velik objekt za strojno obdelavo lesa, sušilnico, skladišča, garderobe, sanitarije itd. Izgradnja tovarne se razvija po finančni zmogljivosti. Letos pa je tovarni dogradili še kotlovnico in sušilnico, s čimer se tovarna in ostali interesi mnogo pridobili.

Na razstavah in velesejnih se izdelki brežiške tovarne pohištva vzbujali veliko pozornost. Tako se je delovni kolektiv uvrstil na domačem in na inozemskih trgih. Veliko naporov in sredstev je kolektiv tovarne leta 1952 vložil v izdelavo vzorcev. To delo se je kolektivu bogato poplačalo. Danes sodi med najboljše odjemalce tovarne Anglija in Sirija, ki jima sledi Luxemburg, Venezuela, Turčija in še druge države. Zanimivo je, da gre iz tovarne 70 do 80 odst. vseh izdelkov v tujino, ostali pa služijo domači potrebi.

Započeto delo bodo uspešno nadaljevali

Razumljivo je, da terja kvaliteto pohištvo precizno izdelavo, čemur pa obstoječi strojni park tovarne kljub vsem naporom vendar ni bil kos. Pred kratkim je podjetje kupilo tri nove stroje za šest milijonov di-

Pogled v oddelek tovarne

narjev. Poleg dograditve potrebnih objektov ima podjetje mnogo skrbi za izpopolnitev strojnega parka in orodja in tudi — kar je osnovno in bistveno — za dober delovni kader. Družbeno upravljanje tovarne po delavskih organih je rodilo pozitivne uspehe. Vsi problemi v podjetju se rešujejo kolektivno. Tako delo se je pokazalo kot dobro in uspešno.

DELOVNI KOLEKTIV TOVARNE POHIŠTVA V BREŽICAH ŽELI VSEM SVOJIM ODJEMALCEM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM USPEHOV POLNO LETO 1956 IN SE PRIPOROČA S SVOJIMI KVALITETNIMI IZDELKI!

Izdelovalnica tekstilne konfekcije „Lisca“ v Sevnici

Industrijska središča močno pogrešajo obrtne delavnice

Nasa industrijska središča močno pogrešajo razne obrtne delavnice. Vse premalo je šivilj, krojačev in čevljarjev. V vsakem kraju sta po ena ali dve šivilji, ki imata polne roke dela, zaradi česar njihovo delo ni tako kvalitetno, kot bi bilo želeli. Lojalna konkurenca pa je vedno zdrava in mislim, da bi teh obrtnih delavnic moralo biti pri nas več.

Predvsem pogrešamo pri nas izdelovalnic tekstilne konfekcije, kjer bi se ukvarjali tudi s pletenjem jopic, garnitur itd. Večina žena je danes v službi, tako da jim preostane le malo časa za razna ročna dela. Strojni pleteni jopice so sicer zelo lepe, vendar so tako drage, da so marsikateri uslužbenki — da ne govorim o gospodinjah — nedosegljive. Imajo pa še neko slabo stran: čim se prične jopica tresti, je ni moč razparati in ponovno preplesti, kar je prav enostavno pri ročnem pletenju.

Sevnici so se v tem pogledu dobro znašli. Tov. Katarina Valand, ki je imela pred nedavnim še socialistično šiviljsko delavnico, je v Sevnici pod okriljem Kmetijske zadruge ustnovala podobno delavnico.

Ko sem hodila po Sevnici sem in tja, mi je prišla na uho še ta njihova nova pridobitev. Takoj sem se namenila tjakaj. Ob vstopu v malo delavnico sem bila prijetno presenečena nad okusno ureditvijo. Mlada tovarnišča s strojkomo pobira zanke na nogavicah. Dela ima na pretek, to si lahko mislimo, saj smo prav v tej sezoni. Prej so morale Sevrčanke poslati raztrgane nogavice v Zagreb. Preden so jih dobile iz popravila nazaj, so razrgale že nekaj parov drugih. Sedaj jim je to pošiljanje prihranjeno. V Sevnici, v novi delavnici, jim popravijo hitro, solidno in poceni.

Niso pa ostali le pri popravilanju nogavic. Izdelujejo še moške kravate. Tudi meni so jih pokazali. Moram reči, da so prav lepe, vseh barv in brezhibno sešite. Največ teh kravate pošiljajo podjetju „NAMA“ v Zagrebu.

Od meseca septembra do danes je ta skromna delavnica napravila že preko 2 milijona dinarjev prometa, kar je prava uspeh.

Mislil, da bi bilo tako podjetje zaželeno in potrebno tudi v središčih drugih občin iz dveh razlogov: prvič, da imajo zaposlene žene tako delavnico pri roki, drugič, kar je po mojem mnenju še važnejše, pa zato, da imajo žene — matere, ki so doma, skromen priložnostni zaslužek.

Izdelovalnica tekstilne konfekcije „Lisca“ (to je ime novega podjetja) kravate samo skroji, šivajo pa jih žene doma; saj delavnica šivalnega stroja sploh nima. Tako, ahko matere vsvojem prostem času, ki jim je zelo pičlo odmerjen, vendarle zaslužijo kak d'nar, ki jim gotovo prav pride.

Začeli so torej z malim, pri čemer pa ne nameravajo ostati. Pozneje, ko bodo imeli več denarja, si bodo kupile stroječek za oblačenje gumbov. Izdelovali pa bodo poleg kravate še pasove za ženske nogavice, modrice, prestiskovaj pričke, popravljali in čistili kravate itd. Vseh teh drobnih del, ki bodo šla skozi roke marljivih deklet v delavnici, ni mogoče opisati.

Njihove perspektive so privlačne. Nedvomno se bo promet še precej dvignil, tako da si bodo lahko kupili vse potrebne stroje, dobili pa bodo moralno lepšo in večjo delavnico, neke v središču mesta.

Ne bi bilo napačno, če bi tudi po drugih občinah mislili na podobne delavnice, ki bodo v veliko korist našim delovnim ljudem.

Albina Roš.

Cement — Izolit — pete — papir — postrežba

Gospodarstvo občine Radeče

Iz majhne cementarne danes velika tovarna

Zidani most. Ze pred 150 leti je tukaj zrasla cementarna, ki pa je morala pred drugo svetovno vojno prenehati obratovati, da ne bi delala konkurence nekdanji mogočni TPD. Po naši osvoboditvi pa so začeli cementno tovarno v Zidanem mostu obnavljati. Niso se v njej vsa dela sklončana, vendar tovarna obratuje in dela. Tako proizvajajo danes v Zidanem mostu apnenčev moko in cement — potrebne surovine pa

kom po državi, ki čakajo na ta iskani izdelek industrije gradbenega materiala v Radečah.

V Tovarni lesenih pet v Radečah

Ze pred vojno so izdelovali lesene pete v Radečah, vendar se je proizvodnja pet razmahnila šele po osvoboditvi. V letih 1948—1952 je tovarna delala v sklopu v Kopitarno v

poudarjeno, so glavni izdelek tovarne lesene pete vseh vrst in modelov, v načrtu podjetja pa je sedaj še predelava vseh lesnih odpadkov v razne izdelke.

Posebnost tovarne »Peta« je še proizvodnja Lignolita, specialne mase za tla. Te gmočne tovarne ne izdeluje doma, pač pa na samem kraju porabe — na raznih stavbah po vsej državi. Gmoča Lignolit se izdeluje iz žagovine in posebnimi kemičnimi primesmi. Lignolit proizvaja kolektiv že dve leti po celi državi, vendar ne more ustreči vsem naročilom.

Z novo sušilnico, ki je v načrtu, bo tovarna spet lahko povečala svojo proizvodnjo in hkrati zaposlila nove ljudi.

V restavraciji Zidani most — letno nad 800.000 gostov

Skoro vsak, ki potuje proti Ljubljani, Zagrebu ali Mariboru skozi Zidani most, se za hip ustavi v tamkajšnji kolodvorski restavraciji, kjer je hitro in dobro postrežen. Zgode se tamkaj včasih kakšne napake in nepravilnosti, vendar so doslikrat temu krivi sami gostje, ki postanejo nestrpni, če niso takoj posreženi in podobno. Pa pustimo te ne ljube nevednosti — hoteli smo povedati nekaj drugega in sicer opisati obratovanje tega velikega gostinskega podjetja.

Strežnega osebja je v kolodvorski restavraciji le 18 ljudi, ki morajo dnevno postreči približno 2000 ljudem. Poglejmo, kaj povedo o podjetju številke. Leta 1953 so prodali v restavraciji 33.411 litrov vina, 36.825 litrov piva, 3.593 l žganja, ostalih žganjih pijač 3.701 l, sifona

5.390 l, malinovca 218 l in Cocete 6.170 steklenic. Mesa so pojedli 1.854 kg, klobas 8.985 kg, salame 1.704 kg, čaja 62.500 porcij, kave 5.400 skodelic, kruha 4.520 kg, žemelj 148.521, bonbonov 2.378 kg in 290 kg čokolade.

Številke iz leta 1954 so pa še večje: tako so gostje lani spili 31.927 l vina, 44.058 l piva, 4.165 l žganja, ostalih žganjih pijač 5.909 l, sifona 12.906 l, malinovca 383 l in 20.778 steklenic Cocete. Mesa so pojedli 2108 kilogramov, klobas 10.620 kg, salame 2.361 kg, čaja 72.850 in kave 10.440 porcij, kruha 2.481 kg, 259.480 žemelj in 3.322 kg bonbonov, čokolade pa 559 kg.

Letošnje leto pa so številke za prvih 9 mesecev sledeče: vina so gostje spili 27.753 l, piva 32.479 l, žganja 3.598 l, ostalih pijač 6.244 l, sifona 13.157 l, malinovca 494 l in Cocete 22.039 steklenic. Mesa so pojedli v tem času 1.954 kg, klobas 8.674 kg, salame 1.829 kg, čaja so spili 62.900 porcij, kruha so pojedli 1.672 kg, žemelj 247.060, bonbonov so prodali 3.546 kg in čokolade 771 kg.

Zanimivo je, da so leta 1952 prodali v restavraciji hrane za 6.277.158 din, alkoholnih pijač za 10.271.597 din in brezalkoholnih pijač za 123.367 din, medtem ko je restavracija prodala v prvih 9 mesecih letošnjega leta hrane za 12.673.772 din, alkoholnih pijač za 12.636.008 din in brezalkoholnih pijač za 1.283.456 din, kar je 100 odst. več kot leta 1952.

Tudi tobačnih izdelkov se prodaja v restavraciji mnogo, akoravno je trafika na postaji. Tako so leta 1952 v tem gostinstvu prodali tobačnih izdelkov za 2.079.705 din, leta 1953 za 2.318.567 din, lansko leto za 3.270.801 din, v letošnjem letu pa do konca septembra za 2.652.382 din.

Dnevno se postreže v restavraciji s pijačo vseh vrst 1100 gostom, z jedili vseh vrst 600 gostom, za ostala jedila: bonbone in podobno pa okrog 300 gostom, v poletnem času se postreže pri vlakih dnevno okrog 500 gostom. Povprečno pride vsak dan v Zidani most 25 tujcev. Veliko delo opravlja kolektiv kolodvorske restavracije v Zidanem mostu, ki po svojih močeh prispeva k družbenemu planu občine Radeče in okraja.

V Papirnici vedno večja proizvodnja

Papirnica v Radečah je znana po svojem kvalitetnem papirju, zlasti dokumentnem papirju, ki ga ne izdelujejo ni-

KNJIGARNA IN PAPIRNICARNA - VIDEM-KRSKO

želi srečno in zadovoljno novo leto vsem ljubiteljem lepe knjige!

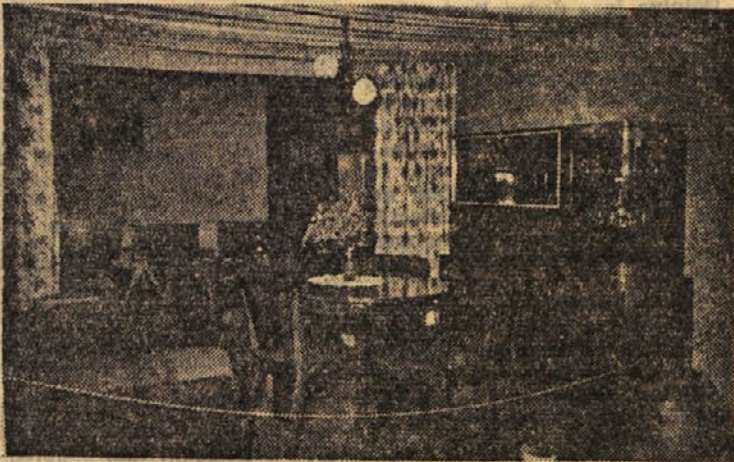
GOSTILNA ČILKA LUKEZ — BREŽICE

želi svojim gostom in delovnemu ljudstvu uspeha polno leto 1956! — Obiščite nas!

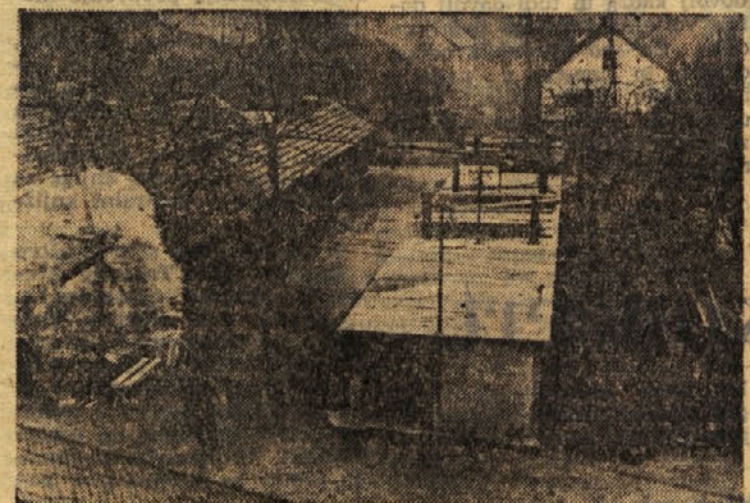

Kolodvorska restavracija Zidani most

kjer drugod v Jugoslaviji. Med stroje, pričela z novimi izdelki okupacija je bila tovarna uničena, po osvoboditvi pa je polanca kolektiva Tovarne dokumentnega in kartnega papirja ljena. Tovarna je kupila nove v Radečah.

Oprema, izdelek Tovarne pohištva v Brežicah

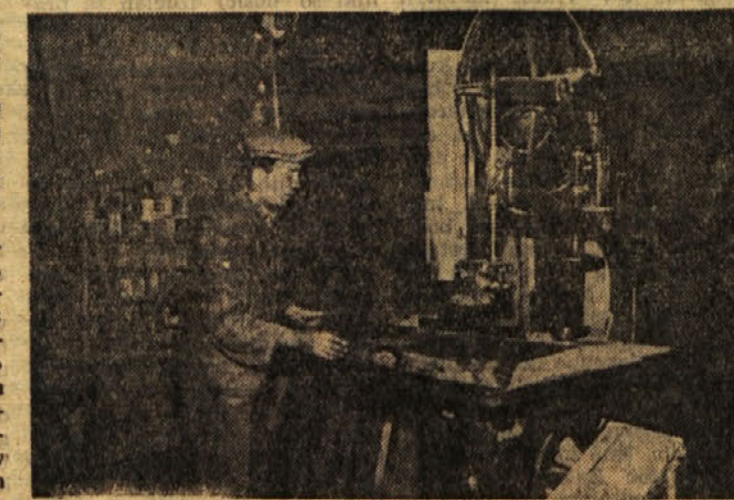
Sušilnica za sušenje betonskih plošč

dobi tovarna iz lastnega kamnoloma in iz trboveljske cementarne.

Poleg tega pa opravlja ta tovarna še razne usluge, tako na primer mletje barita za rudnik Skofljico in razna druga dela za gospodarske organizacije.

V Zidanem mostu oz. v Radečah deluje nadalje Industrija gradbenega materiala. Glavni proizvod te tovarne so Izolit plošče. Za izdelavo teh gradbenih plošč je potrebna lesna volna, cement in magnezijev klorid. Zanimiv je proces te proizvodnje: iz skladišča lesne volne se le-ta z žičnico prevaža v posebni oddelek, kjer se lesna volna zmeša s cementnim mlekom, ki se mu doda magnezijev klorid. Ta mešanica gre potem v pripravljene modele.

S posebno glasilnico se gmoča v modelih stisne, nato pa gre stisnjena gmoča v skladišče, kjer stoji izdelek Izolit plošč dva dni, zatem pa se pošlje v razpazovalnico. Ker so te plošče še sveže, je potreben na njih še zadnji postopek — sušenje plošč. V posebni sušilnici se Izolit plošče posuše v 24 urah. Plošče se v naslednjem obdobju na trgovski format, nato pa razpakujejo potrošni-

Pri izdelovanju lesenih pet

Albina Roš:

Intervju s predsednikom DPD „Svoboda“ Videm-Krško

Naša sodelavka je pred kratkim obiskala predsednika DPD „Svoboda“ Videm-Krško, to je Dušana Stuparja, ter mu zastavila nekaj vprašanj o delu omenjenega društva in njihovih perspektivah. Tovariš Stupar ji je rade volje na vsa vprašanja odgovoril.

KAKO DOLGO OBSTAJA DPD „SVOBODA“ VIDEM-KRŠKO IN NA ČIGAVO POBUDO JE BILO USTANOV-LJENO?

DPD „Svoboda“ Videm-Krško ima za seboj kratko življenjsko dobo. Ustanovljeno je bilo 6. IV. 1954. leta. Težko je reči, kdo je bil pobudnik za ustanovitev tega društva, lahko trdimo, da je bilo to nekako spontano. Zeleni smo ustanoviti organizacijo, ki bi zajemala čim širši krog delovnih ljudi.

KAKŠNE SEKCIJE DELUJEJO V VAŠEM DRUŠTVU?

Trenutno delujejo dramska in pevka sekcija ter Mladi oder.

Prva prireditev »Svobode« v lanskem sezoni. Uprizorili so komedijo »Scampolo«.

s folklorno skupino. Obstaja tudi šahovska sekcija, žal pa ta ni tako delavna, kot bi bilo želja. Vzrok neaktivnosti je objektivni. V času našega delovanja je bila v zagonu izgradnja nove tovarne čistiškega papirja.

KATERA SEKCIJA JE NAJBOLJ DELAVNA IN ZANJE NAJVEČ USPEHOV?

Odraz našega slovenskega delovnega človeka je, da rad poje in igra. Zato lahko rečemo, da sta pevka in dramska sekcija zelo delavni. Pevski zbor je sicer še mladi, ima pa vse najlepše pogoje za nadaljnji razvoj. Ne smemo pa prezreti uspeha Mladega odra, ki obstaja slabo leto dni in ki je že pokazal lepe in zadovoljive uspehe. Pri Mladem odru moramo našo mladino vzgajati v trden značaj in zdrave pogoje v svet.

KJE SO ČLANI »SVOBODE« SODELOVALI V LETOSNJI »MRTVI« SEZONI?

Obdobje med prvim in drugim občnim zborom ni bilo brezdelno. Nasprotno! Tudi v tako imenovani »mrtvi« sezoni so bile razne prireditve, na primer: Večer neznanih talentov, Pisani zabavni večer na prostem. Naš Mladi oder je nastopil na festivalu delavske mladine v Kranju z Zemljakovo dramo »Kronanje Matije Gubca v Zagrebu«, kjer je bil velik uspeh. Nadalje je Mladi oder trikrat gostoval na taborjenju predvojaške vzgoje v Kostonjici. Sodelovali smo na skoro vseh proslavah, tako na proslavi Prešernovega praznika, Prvega maja, Dnšva vstaje in Dneva republike, kar zgovorno pravi, da je naše društvo zvesto nalogam in smotrom, ki stoje pred njim.

KAK JE VAŠ REPERTOAR ZA LETOSNJO GLEDALIŠKO SEZONO?

V repertoarju za sez. 1955/56 smo že razpravljali na društveni seji ob koncu sezone 1954/55. Režiserji so že takrat izdelali okvirni načrt, ki se je kasneje dokončno fiksiral. Repertor obsega po eno delo iz svetovne in eno delo iz domače klasi. Mladi oder ima v svojem repertoarju dramo »Mladost pred sodiščem« in komedijo »Za steno nadvane gre«. Nadalje obsega repertoar še Cankarjevega »Marina Kacarja«, Shakesperovega »Othello«, Nicodemijevo »Učiteljico« in Potrčev »Kreflovo kmetijo«. Pevski zbor bo priredil glasbeni veseli večer, pisani večer, glasbeni veseli večer, pisani večer z nastopom malega orkestra, solistov in folklorne, instrumentalno-vo-

kalni in samostojni koncert. Poleg navedenega bodo uprizorili s sodelovanjem pevkega zbora Gobčevo opereto »Hmeljsko princeso«.

Za ves repertoar je material že preprisan. Tudi posamezne vloge ali dela so porazdeljena med igralce.

KONEC DECEMBRA SMO ŽE, NISMO PA BILI DELEŽNI SE NOBENE GLEDALIŠKE PREDSTAVE. KJE JE VZROK?

Tu vprašanje je popolnoma umestno, saj ima marsikdo isto vprašanje na ustih, kadar se govori o »Svobodi«. Krivda leži delno tudi na režiserjih, ker izberejo zahtevna dela, glavne vloge pa niso dobro zasedene in tako je treba potem pričeti znova. Sicer nimam namena stvar konkretizirati, dogajajo se pa le.

DPD »Svoboda« Videm-Krško je nameravalo izvesti adaptacijo bivšega Prosvetnega doma na Vidmu. Po občini je društvo zaprosilo okraj, da bi rešil vprašanje te dvorane. Žal smo dobili negativen odgovor, v glavnem zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Največja ovira pri našem delu je torej ta, da nimamo lastne dvorane. Odvisni smo le od prostorov v Tovarni celuloze in papirja. Na kino dvorano v Krškem ne moremo računati, ker je vedno zasedena. Mi smo torej eno izmed redkih občinskih središč, ki nimajo svojega kulturnega doma. Verjemite mi, da je to eden izmed glavnih vzrokov, da se gledališka dejavnost pri nas ne razvija tako, kot bi bilo želeli. Mi nimamo namena nuditi občinstvu plehkih del in del z raznimi nezdružljivimi tendencami, ki seveda niso zahtevna, vplivajo pa negativno.

sedanji člani »Svobode II« v Hrastniku

V pionirskem odredu na Dolu dela radio krožek

V osnovni šoli na Dolu pri Hrastniku imamo tudi pionirski krožek. Radio krožek dela vsak petek ob štirih popoldne. Ko se zberemo pripravimo orodje. Potem začnemo delati. Mlajši navijamo tuljavo. To je težavno delo, ker ne sme iti sem že navilamoziz mo - b, žica preko druge. Svojo tuljavo

SLISALA SEM, DA V UMETNIŠKEM SVETU NI ENOTNOSTI. BI MI LAHKO TO POJASNILI?

Občutek imam, da smatrate pasivnost gledališke dejavnosti v našem kraju kot vzrok nesoglasja v umetniškem svetu. Mislilim, da to ni direktni vzrok. Prav je, da se mnenja izkristalizirajo, nikakor pa ne na škodo skupnosti. Tisto kar sodimo za pravilno, bo osvojeno, medtem ko bomo tisto, kar je škodljivo in naši stvarnosti tuje, izločili. Novolizvojenemu uprav-nemu odboru DPD »Svobode« bomo pa priporočili, da imenuje nov umetniški svet, ki bo v vseh dejavnostih delal koordinirano.

KAKO JE Z ZIMSKIM IZOBRAŽEVANJEM?

Tako kot lani, bodo tudi letos pričeli delovati, in to v kratkem, večerni jezikovni tečaji iz angleščine, nemščine in tečaji za stenografijo in strojepisje. Tečaji bodo v sestavi Ljudske univerze. Na žalost pogrešamo letos, kakor tudi lani, mladih uslužbencev in delavcev. Pripravljeni imamo tudi razna poljudnoznanstvena predavanja s spremljavo filmov.

KAJ JE Z ORKESTROM? KAKŠNE PERSPEKTIVE IMA?

Bivši salonski orkester v Krškem je deloval v okviru SKUD »Viktor Parma«. Ni mi znano, če to društvo še obstaja, mi-

slim pa, da ne. Iz mrtvila je razvidno, da obstaja samo še de jure. Instrumenti so lasti tega društva. Mnenja sem, da orkestru manjka človek, ki bi ga zmogel ponovno obuditi. Možnosti za to so vsekakor dane in preprčan sem, da uspeh ne bi izostal. Treba je le malo uvidnosti, pa bi šlo.

KAKO JE Z ADAPTACIJO PROSVETNE DVORANE OZIROMA GRADNJO NOVEGA KULTURNEGA DOMA V VIDMU-KRŠKEM?

Letos spomladi, kol sem že omenil, smo načeli vprašanje adaptacije videmske prosvetne dvorane. Naleteli smo na niz težav. Glavna ovira so — finančna sredstva. Sele v jeseni smo dobili prvi odgovor na naš predlog o urečitvi vprašanja lastnine tega doma. Postavljene so namreč velike zahteve, ki jih naše društvo ne zmore, zato je društvo adaptacijo opustilo.

Z gradnjo novega kulturnega doma pa, kot vse kaže, še ne bomo kmalu pričeli, ker nimamo denarja. Prostor je sicer že določen, in kolikor medtem ne bo kakih sprememb v lokaciji, bo stal na lepem prostoru med železniško postajo in novim hotelom.

Iz vseh odgovorov na vaša vprašanja se vleče dolga nit, ki kliče po čimprejšnji izgradnji novega kulturnega doma v Vidmu-Krškem. Star pregovor dobro pove: »Najprej štalco, potem kravčo!«

Z občnega zbora »Svobode II« v Hrastniku

Prva skrb izobraževalnemu delu

Prejano nedeljo so se sešli člani »Svobode II« v Sp. Hrastniku na redni občni zbor, da na njem pregledajo delo svojega društva.

Iz poročil predsednika, tajnika in ostalih članov odbora smo razvideli, da je bilo delo »Svobode II« v preteklem poslovnem letu plodno in na splošno uspešno, zlasti delavnost posameznih sekcij, vendar je v društvu opaziti nekatere slabosti. Taka slabost je na primer, da je društvo skupno s organizacijo SZDL priredilo komaj tri predavanja in da je od teh predavanj uspelo samo eno. — Delo v društvu se je razvijalo po sekcijah, med katerimi so posamezne prav močne. Tako šteje pevski odsek društva 62 aktivnih članov. Pevski zbor je bil poleg kino sekcije najbolj aktiven, saj so imeli pevci skupno 183 vaj. Zelo obžalovati pa je, da je prenehal delovati pionirski pevski zbor, ki ga bo treba ponovno oživiti. Pevski zbor je imel med letom dva samostojna koncerta. Tudi godba na pihala, ki ji načeljuje tov. Vili Zaletež, je bila agilna, saj je imela 12 uspešnih prireditev. Zlasti moramo pohvaliti skrb za podmladek godbe. V godbi je 12 učencev, ki pa imajo težave v tem, da jim primanjkuje glasbil. Izgleda tudi, da je dramski odsek društva prebolel svojo krizo. Med letom je uspešno izvedel dramo Mire Pucove »Operacija«.

Najboljše uspehe zaznamuje društvena knjižnica, ki jo vodi tov. Stepišnik. Knjižnica ima 2358 knjig, letos pa je kupila 415 novih knjig. Bralcev je v

knjižnici preko 250, med katerimi je 131 mladine, kar je prav lep krog mladih bralcev. Knjig je izposodila knjižnica 5966 ali 25 knjig na posameznega bralca.

Iz poročila smo razvideli, da je v društvu 450 članov, kar je prav lepo število — vendar bi treba skrbeti, da se pritegne v aktivno delo društva čim več mladine. Velika naloga društva je tudi, da nudi čim več pomoči našim vasi, da sodeluje z njo in da se izkušnje iz naših industrijskih centrov prenesejo v podeželske kraje.

Omembe vredna bi bila tudi kino sekcija, o kateri je bilo na občnem zboru precej govora. Posebno važno je, da vodstvo kina pazi na izbiro filmov, zlasti še, da skrbijo za preskrbo dobrih vzgojnih filmov. Nevelsel pojav je v kraju, da je imel domači film »Krvava pot« v šestih predstavah 680 gledalcev, medtem ko je filme domovljive vzgojne vrednosti, da omenimo na primer le film »Tajna Indi-

janka« obiskalo v šestih predstavah še enkrat toliko ljudi, zlasti mladine.

Razprava, ki se je je udeležilo precej članov, je pokazala, da stoji pred novim upravnim odborom še mnogo, mnogo nalog, zlasti v pogledu vzgoje članstva in mladine. Posebno važen je sklep občnega zbora, da se organizirajo študijski krožki, v katerih se bo članstvo izobraževalo v političnem, gospodarskem in kulturnem pogledu. Treba bo skrbeti nadalje za to, da se naroči čim več članov na revijo »Socialistična misel«.

Iz poteka občnega zbora »Svobode II« v Hrastniku bi lahko rekli, da je v društvu dovolj kadra in tudi dovolj dobre volje za uspešno nadaljnje delo. Če bo prevečala odbor društva in članstvo v nadaljnjem delu dobra volja, bodo uspehi na prihodnjem občnem zboru še neprimerno lepši in razveseljujšeji.

Uspel koncert

V nedeljo, 18. t.m. sta v obnovljeni dvorani »Svobode II« priredili koncert združenj godbi »Svobode I« in »Svobode II« iz Hrastnika. Dvorana je bila za tako pomemben kulturni dogodek premalo zasedena, kar je dokaz, da se del Hrastničanov ne zanima za uspehe in delo naših »Svobod«. Predstavniki občinskega odbora SZDL je ob pozdravu pravilno dejal, da je tako sodelovanje potrebno in v duhu sklepov občnih zborov obeh »Svobod« in da bosta obe delavski prosvetni društvi poleg nedeljskega spoznavanja tudi izružili svoje kvalitete v nastopih in da naj gredo isto pot tudi ostale sekcije obeh društev.

Koncertni program je obsegal deset skladb, v katerih je bila zajeta naša narodna in partizanska pesem. Izmenoma sta dirigirala tov. Viktor Malovrh in tov. Vili Zaletež. Priznati moramo, da je koncert skoraj v vseh točkah dosegel visoko kvaliteto. Izbiro programa je bila zelo uspešna, saj je naša narodna pesem tako lepa — pa danes žal pri naši mladini še premalo znana. Prav lepo in občutkom so bile izvajane tudi partizanske pesmi, ki nas bodo vedno spominjale na prestano trpljenje naših narodov, pa tudi na slavne borbe in končno zmago nad nasiljem.

Godbeniki, kot oba dirigenta, so dali v izvedbo koncertnega sporeda mnogo V kolikor je dirigent tov. Malovrh vodil godbo z že priznano rutino in temperamentom, smo imeli vtis, da je dirigent tov. Zaletež vložil več truda v podrobno izvajanje in dosegel mnogo lepših mest. Za

lep večer smo bili poslušalci glasbenikov prav hvaležni in jim ključemo: Le tako naprej!

J. K.

Klub mladih tehnikov na Dolu je bil marljiv

Pionir z Dola pri Hrastniku nam piše takole:

Še skoro leto dni dela pri nas tudi Klub mladih tehnikov, v katerem je precej naših pionirjev. V šoli imajo svojo delavnico, v kateri stoji sklopnik za pionirje mizarje in delovne mize za pionirje kovinarje in radiotehnikarje.

Pionirji se tu učijo raznih spretnosti: režejo, barvajo, lakirajo in furnirajo razne lesene predmete, drugi pa kujejo in upogibajo kovine, spajkajo in vrtajo v pločevino. Pionirji tehniko so doslej izdelali že precejšnje število raznih modelov za pouk fizike. V šoli so napeklili električni zvonec, izdelali elektromotor, velik transformator, Voltove člene in akumulator ter naredili in popravili mnogo drugih udel. Mnogi izmed njih so izdelali tudi že detektor. Najboljši med njimi pa grade enocevne radio aparate ter večji usmernik.

Tudi pri Novoletni jelki so imeli pionirji — tehniko svoj delež; postrebeli so za razsvetljavo pravilnega gradu.

Pionirji pa izpopolnjujejo svoje tehnično znanje tudi s tem, da marljivo berejo razne tehniške revije. Upajo, da bodo do konca šolskega leta lahko uspešno izpopolnjevali z ostalimi pionirji na razstavi mladih tehnikov.

France Mihelič: V partizanski bolnišnici.

Občni zbor »Svoboda-Dobrna« v Trbovljah

Let s so do gradili dom

V nedeljo, 18. decembra, popoldne so se zbrali člani »Svobode-Dobrna« v dvorani svojega novozgrajenega Prosvetnega doma, ki so mu dali ime domačina, narodnega heroja Lojzeta HOHKRAUTA, k rednemu letnemu občnemu zboru.

»SVOBODA-DOBRNA« zaradi gradnje svojega Doma in ostalih dej lanske leto ni imela občnega zbora, zato so po sklepu članskega sestanka vsi odborniki opravljali svoje društvene posle tudi v letošnjem letu. V društvu je včlanjeno okrog 300 Dobrničanov, zlasti mladine, ki večidej aktivno sodeluje v raznih sekcijah društva.

Poleg številnih članov so se občnega zbora udeležili razni gostje, med njimi tudi podpred-

sednik Zveze »Svoboda« Slovenije, tov. Pavle Kovač.

V letu 1954-55 so se izvršile v »Svobodi-Dobrna« temeljite spremembe v društvenem delu. Omenimo samo, da je na prostoru, kjer je lansko leto stala lesena baraka, zrased lep Prosvetni dom »Lojzeta Hohkrauta« ki je čvrst temelj sedanjega in bodočega kulturnoprosvetnega dela in izživljanja prebivalstva v tem področju Trbovelj, ki je izrazito proletarsko.

Iz poročila tajnika smo povzeli, da so bile kljub celoletni gradbeni dejavnosti vse sekcije društva aktivne. Pohvaliti moramo zlasti gledališko sekcijo, ki je v svoje delo zajela širok krog mladih ljudi s tega področja — 80 po številu. Lotila se je tudi težjih odskih stvaritev, ki ocenili. Poudariti je treba, da so jih vsi gledalci povoljno predstavljajo to dramsko družino izključno sami rudarji in delavci, ki do ustanovitve »Svobode« niso imeli možnosti nastopati na gledališkem odru.

To velja še zlasti za čas predvojnih političnih režimov, ki so na vse mogoče načine zavirali kulturnoprosvetno delo in življenje na Dobrni. S trdno voljo in željo po izobrazbi bodo sedaj, ko imajo Dobrničani svoj lastni Prosvetni dom, lahko dosegali vse večje uspehe v kulturnoprosvetnem področju. Težave so le v tem, da društvu primanjkuje dobrega strokovnega kadra.

Šahovska sekcija, ki šteje okrog 40 članov, v tem razdobju ni pokazala tiste dejavnosti in uspehov, ki bi jih sicer lahko, saj so v njej dobri šahisti. Mladinsko pevsko društvo, ki naj bi nadaljevalo delo »Zarje«, ustanovljeno pred drugo svetovno vojno na Dobrni, je zaradi pomanjkanja pevovalce moralo prenehati z delom.

Društvo ima svojo knjižnico, ki po številu knjig sicer ni bogata — kar pa jih ima, so dobro izbrane knjige. Ljudje na Dobrni radi segajo po dobri knjigi, zaradi česar si knjižničar večkrat izposoja knjige za svoje bralce v centralni knjižnici.

V tekočem letu si je društvo s podporo OLO Trbovlje preskrbelo filmsko aparaturo in ustanovilo tudi posebno kino sekcijo. Z ustanovitvijo te sekcije hoče društvo ustreči želji fankajšnega prebivalstva po dobrih filmih, ker so ti ljudje pač precej oddaljeni od centra Trbovelj. S preskrbo kvalitetnih filmov bo društvo prav gotovo znatno pripomoglo k vzgoji in dvigu kulturne ravni obiskovalcev kina, zlasti pa mladine.

Obširno poročilo gospodarskega odbora je zajelo v glavnem gradbeno dejavnost pri postavitvi društvenega Prosvetnega doma in ostalih gradenj. Društvo je namreč poleg svojega Prosvetnega doma zgradilo na Dobrni še trgovske lokale in ceste do Pošetja. Vse te gradnje je društvo prevzelo od LO Trbovlje, ki je zaradi cenene delovne sile in prostovoljnega dela članstva prišlo do denarnih sredstev za gradnjo Doma. Pričeti graditi Prosvetni dom s 400.000 dinarji gotovine je terjalo dosti poguma in organizacijskih sposobnosti odbornikov. Pa se je na srečo vse dobro izteklo, ker so k tej gradnji izdatno prispevali OLO, občinski LO in tudi gospodarska podjetja. Poleg Doma je društvo v letošnjem letu dogradilo klet za gostinski obrat, letni vrt in pesisče. Misliti pa bo treba na ureditev gostinskih prostorov, ki v sedanjem stanju ne ustrezajo več svojem namenu.

Po poročilih se je razvila živahna razprava. Tako so diskutanti predlagali med drugim ustanovitev lutkovnega gledališča. Predlagali so nadalje izdelavo delovnega načrta za gledališko sekcijo, da tako ustrezajo želji mnogih članov, ki hočejo sodelovati v dramski družini.

S. G.

Iz nasih zasavskih krajev

Proslava dneva JLA v Vidmu-Krškem

Dan JLA so v Vidmu-Krškem lepo proslavili. Na predvečer, 22. decembra, je bila v kino dvorani slovesna akademija, kjer je o pomenu tega praznika govoril kapetan Ilić. Sledile so recitacije, nato pa so člani Narodnega gledališča iz Zagreba uprizorili gledališko igr.

Na sam praznik JLA je bil ob 8. uri zjutraj pred občinskim LO pregled pripadnikov predvojske vzgoje, nato pa so šli vsi ti mladinci v kino dvorano, kjer je bila akademija. Zbranemu občinstvu je govoril kapetan Opačić, ki je orisal zgodovino naše slavne JLA. Sledile so recitacije, nato pa je gimnazijski pevski zbor odpel nekaj pesmi. Na koncu je načelnik Vojnega oddelka, major Franc Mekina razdelil štirim najboljšim mladincem odlikovanja; šest mladincev je prejelo značke za predvojsko vzgojo, štirindvajset pa jih je bilo pohvaljenih. Majorju Mekini je Center za njegov trud podaril album slik iz dela in življenja Centra zadnjih let.

Delo sevniških tabornikov

Samostojna taborniška družina »Treh smrek« v Sevnici je ena izmed najstarejših taborniških enot v Sloveniji. To vidimo že iz tega, da so imeli sevniški taborniki prejšnjo nedeljo že peti letni občni zbor. Delo, ki so ga napravili v tem času, ni majhno.

Ena izmed največjih manifestacij sevniških tabornikov v letošnjem letu je bila organizacija I. zletja zasavskih tabornikov, ki je bil v Sevnici. Tega zletja se je udeležilo preko 300 tabornikov iz Hrastnika, Trbovelj in Sevnice. Pokroviteljstvo nad tekom je prevzel tov. Zupančič, ki je tudi botroval razviti zastave sevniških tabornikov. Na tem zletu so taborniki tudi ustanovili Zasavske taborniške svet, ki bo imel nalogo zbližati in koordinirati delo tabornikov v Zasavju in ustanoviti taborniške enote tudi v drugih krajih v Zasavju.

Kakor vsako leto, tako so se sevniški taborniki tudi letos udeležili III. zletja ZTS v Ljubljani; sodelovali so v tekmovanju v taborniškem mnogoboju, kjer je ekipa mladincev dosegla 1. mesto v postavljenju šotorov in prejela za to diplomu. V skupnem ocenjevanju je družina »Treh smrek« zasedla sedmo mesto.

V času glavnih počitnic so taborniki iz Sevnice priredili tabornjenje od 11. do 15. julija v Bohinju Tabor; se je udeležilo 20 članov z 11 šotori. Ta čas so taborniki izkoristili predvsem za opravljanje izpitov in za razne izlete v Julijske Alpe.

Do meseca avgusta delo v družini ni pojemalo. Poleg tabornjenja in izletov so taborniki z nabiranjem starega materiala zaslužili preko 20.000 din, priredili so smučarsko tekmovanje in delovali tudi drugod. Da bi izboljšali materialni položaj v družini, so taborniki najeli pri starejšini upravi ZTS kredit, s katerim so kupili šotore, posodo in drugo. Uspelo jim je, da so kupili blago za taborniške obleke tako da je sedaj v družini že 16 uniformiranih članov.

Po odstopu glavarja taborniške družine v mesecu avgustu pa je začelo delo ponehavati. Vzrok je bil v tem, da so taborniki ostali sami brez kakšnega starejšega človeka. Vodstvo so takoj prevzeli mlajši člani. Skušali so ustanoviti klub starejših članov — tabornikov, kar jim tudi ni uspelo. Družinski svet, ki so ga izvolili na sedanjem obnem zboru, je sestavljen predvsem iz starejših članov.

Delo, ki čaka taborniško družino prihodnje leto, je veliko. Ker družini primanjkuje izkušenih fantov ki bi znali razvijati delo v vodu, bodo morali čimprej prirediti tečaj za vodnike. To je nujno potrebno, ker je uspeh vsake taborniške enote odvisen največ od dela v osnovni taborniški celici, namreč v vodu.

IZ ZDOL

Krajevna ZB NOV v Zdolah je imela redni letni občni zbor. Na zboru so govorili o pridobitvah NOV, obravnavali pa so tudi gospodarska vprašanja. Člani Zveze borcev v Zdolah so si ob tej priliki zadali nalogo, da bodo postavili spominsko ploščo 15 padlim partizanom, ki so dali svoje življenje za našo osvoboditev. Prav tako bodo odkrili spominsko ploščo padlimu organizatorju — partizanu Rožancu-Slavu v Močniku.

Ob 11. uri je bil slovesen mimohod pripadnikov predvojske vzgoje mimo občinskega LO. Bilo je res prijetno gledati uniformirane mladince, ki so strumno korakali z veliko zastavo na čelu.

Opoldne je bilo v kotičku občinskega LO slavnostno kosilo. Na njem je gov. Stane Nuncić, predsednik občine, razdelil najboljšim mladincem za požrtvovalno delo in uspehe darila, in sicer ročne ure, nalivna peresa, knjige in druge praktična darila.

Popoldne je bil v Domu JLA šahovski dvoboj med JLA in »Svobodo«. Zmagali so pripadniki JLA z 10:7.

Naši spomeniki propadajo

Zagorska dolina ima kar dvoje gradov, ki so jih zgradili tamkaj grajski nekdanji mogotci. Eden izmed obeh spomenikov naše preteklosti je grad na Izlakeh, ki je bil last Janeza Vajkarda Vrhovca; ta grad so za časa okupacije pogrnili v zrak, da ne bi služil nemški vojski kot oporišče. Drugi, bolj pomembni grad pa je Gamberk nad Kotredsko dolino. Razvalinam tega gradu grozi propadanje, kajti nikogar ni, ki bi se zanimal za ohranitev ostankov tega gradu. Mizekale, temu Zagorjancu je težko videti kup razvalin gradu, iz katerega se kar naprej odvažajo ljudje kamenje za zidanje hiš, kakor da ni nikjer drugega kamenja za to. Mnenja sem, da bi morala naša ljudska oblast to preprečiti.

Če pogledamo nazaj v našo zgodovino bomo videli, da so ravno tukaj mnogo trpeli naši kmetje pod nemškimi plemiči in grajski. Tiste čase so bili naši kmetje tlačani, ki so morali dati grajski gospodi desetino ter ji delati hlebo. Gorje je bilo ti stemu, ki se je upel upreti. Mnogo so zapirali v grajske ječe, ki so bile pod stolpi gradov. Tudi v Gamberku je še videti ostanki tega stolpa, ki pa bodo popolnoma propadli in izginiti, če ne bo nikogar, ki bi imel razumevanje za ohranitev naših zgodovinskih spomenikov. Zidovje gradu je treba zaščititi pred popolnim razpadom da tako ostane rodovom za nami spomin na trpljenje naših kmetov pod nekdanjo grajsko gospodo.

Vsekakor sem mnenja, naj se za ohranitev ostankov gamberškega gradu pozanimajo tudi Društvo za ohranitev zgodovinskih spo-

VINSKI PRIDELEK

Janez Metelko iz Podulc štev. 40 pri Raki se je pri popisu vinskega pridelka izmikal tako, da komisiji ni hotel pokazati svoje kleti. Imenovani je imel davčnega zaostanka 72.210 dinarjev, ki so mu zanj zarubili 15 hl vina, kolikor ga je pač sam prijavil. Čim je bila pri njem razpisana prodaja je večino davčnega dolga poravnal.

Organi ljudske oblasti so po njegovih dejanjih domnevali, da je zatajil vinski pridelek, zato je posebna komisija pregledala njegovo klet in ugotovila, da je imel v zalogi 5240 litrov vina.

Zaradi oviranja dela uradnih organov kakor tudi zaradi utaje vinskakega pridelka se bo Janez Metelko zagovarjal pred sodiščem.

Iz krške okolice

KUD »Tine Rožanc«. Dne 17. decembra je imel v Zdolah občni zbor KUD »Tine Rožanc«. Od vseh odsekov, ki delujejo v tem društvu, je bila najuspešnejša gledališka skupina, ki je nastopila doma štirikrat, gostovala pa tudi v Arčičah, Vidmu, Krškem in Brežicah. Gledališki kader je dober, kar je predvsem zasluga režiserke — učiteljice tovaršice Presnikove, ki obhaja desetletnjo svojega režiserskega dela. Ki jubileju ji čestitamo tudi mi! Ob tej priliki se je tudi predsednik društva zahvalil vsem igralcem za požrtvovalno desetletno odsko delo.

Iz krške okolice

Tečaj Rdečega križa. V jeseni je prišel z delom drugi letnik tečajnic RK Zdole. Tečaj obiskuje enajst deklet Dekleta pridno slede predavanjem, saj se zavedajo, da jim bo pridobljeno znanje v življenju v korist. Tečajnice pa so v skupnem pogovoru dejale, da hočejo ob zaključku tečaja — če bodo uspešno opravile izpit — malo zaplesati. — Mi jim želimo oboje!

Kaj pa RK na Izlakeh? — Organizacija Rdečega križa na Izlakeh se prav malo živi. Čeprav se nekaj članov odbora trudi, da bi organizacija vsaj malo oživela, je vse zaman. Če se na primer skliče seja odbora RK, se je udeležilo samo štirje člani, čeprav je v odboru 17 članov.

Kako naj potem štirje odbor-

Novice z Vrhovega

Pred nekaj dnevi smo imeli v Vrhovem strokovno predavanje, združeno z več poučnimi filmi. Predaval je okrajni veterinar tov. Vahtar iz Radeč, kateremu se vsi najlepše zahvaljujejo in si želijo še več podobnih predavanj.

Po tem predavanju je imelo Prosvetno društvo svoj redni letni občni zbor. Udeležba je bila velika, kar je dokaz, da se tudi podeželsko ljudstvo zanaša za kulturnoprosvetno delo. Odbor je nakazal težave, s katerimi se društvo bori ter je pozival članstvo, naj ga vsestransko podpira pri izvrševanju njegovih nalog. Izvolili so spet stari odbor z majhnimi spremembami.

Čestitamo novemu odboru in mu želimo mnogo uspehov v nadaljnjem delu!

Tudi na Novoletno jelko so se Vrhovčani pridno pripravili. Celotni šolski odbor si prizadeva, da bi s pomočjo Prosvetnega društva proslava Novoletne jelke čim lepše uspela in da bi bili otroci primerno obdarjeni. Tako bodo naši najmlajši najlepše proslavili svoj največji praznik.

M. J.

Z Izlak

TVD »Partizan«. — Telovadno društvo na Izlakeh je tudi že pričelo z rednimi vajami. Pred kratkim je bil občni zbor društva, na katerem so sklenili, da bodo v zimski sezoni izvedli smučarske tekme na novi skakalnici, sodelovali bodo nadalje pri tekmovanju v mnogoboju, na kar se določeno število članov že pripravljajo. Do poletne sezone bo društvo ustanovilo plavalno sekcijo, ki bo prihodnje poletje priredila društvene plavalne tekme — pozneje, ko bo dograjen novi plavalni bazen, pa se bodo plavalci pomerili z drugimi plavalci v okraj. Društvo bo tudi, kakor doslej vsako leto, priredilo javni telovadni nastop s sodelovanjem ostalih telovadnih društev.

Kaj pa RK na Izlakeh? — Organizacija Rdečega križa na Izlakeh se prav malo živi. Čeprav se nekaj članov odbora trudi, da bi organizacija vsaj malo oživela, je vse zaman. Če se na primer skliče seja odbora RK, se je udeležilo samo štirje člani, čeprav je v odboru 17 članov.

Kako naj potem štirje odbor-

Kako naj potem štirje odbor-

JIDIDA VRATA V MEKO

(Nadaljevanje)

V viharjem vremenu, v avgustu leta 1934, je francoska ladja »AZIA« priplavljala v luko romarje iz Jemena in naselja. Na krovu je izbruhnil požar in potniki so gledali v njem Alahovo voljo. Namesto da bi se skuriali rešili, so se pričeli v molitvi klanjati proti Mekki in goreti. Koliko jih je takrat izgubilo življenje, ni natančno dognano. Baj je jih bilo več sto. Le malo se jih je rešilo, v glavnem tisti, ki so jih mornarji pometali s silo v morje in jih je prejemala neka angleška ladja, ki je prišla na pomoč.

Prav zaradi nevarnega približevanja obali v tem predelu Rdečega morja pa je kapitan naše ladje skušal priti še pred

se ponovno približali Jididi in se ustavili kakšni dve miljii pred njo. Nedaleč od nas je stala manjša libanonska in malo dalje ne dosti večja holandska ladja, blizu obali pa sta bili dve veliki ladji, ena angleška, druga francoska. Istočasno je priplula od severa dolje velika potniška ladja pod egiptovski zastavo in zaplula naravnost proti pomolu. Vozila je romarje. Ko jih je izkrcala, je pričela vkrcavati tiste, ki so se z romanja že vrnili. Na pomolu in ob vsej obali se je tlo ljudi, ki so na žgočem soncu stali ure in ure predani v svoj kismet. Vse dni, kar smo stali pred lukco, se je odigravala ista podoba. V jutranjih urah so prihajale potniške ladje, an-

Post Sudan — glavna cesta

večerom v samo lukco. V vseh večjih pristaniščih na poti smo lahko pristajali tudi sredi noči, sanitetske in carinske formalnosti pa so bile opravljene naslednje jutro. Tu v Jididi pa je luka majhna, ima vsega en pomol in še ta je v poletnih mesecih določen samo za potniške ladje, ki pripeljejo romarje. Prostora je v luki največ za tri ladje, vse druge pa morajo čakati dneve in dneve na odprtem morju, preden pride pilot, ki prevzame vodstvo ladje ob vstopu v lukco, kajti on najbolj pozna nevarnosti v njej, zlasti pa plitva mesta.

Na žalost je »Velebit« prišel pred lukco, ko je sonce že zahajalo, a je vidljivost bila vseeno še dobro. Znamenja, ki jih je dajala ladja, so naletele na gluha ušesa pri pristaniških oblasteh. Da ne bi prišlo do nesreče, zlasti se, ker zaradi velike globine ni bilo mogoče spustiti sidra, je ladja ponovno zaplula na odprto morje in je krizarila po njem vse noč. V zgodnjih jutranjih urah smo

gleške, francoske, italijanske, dovažale na stotine romarjev, stisnjenih po vsej palubi, jih spuščale na suho, pa spet sprejemale nove in jih odvažale v bližnje in daljnjše dežele od Gibraltarja do Filipinov.

Letos je v mesecu juliju in avgustu samo preko Jidide prišlo nad 100.000 romarjev. Približno četrtino vseh jih je bilo iz Pakistana in Indije, nad 20.000 iz Perzije, prav toliko iz Egipta, po 10.000 pa iz Libanona in Indonezije, ostali so bili iz drugih držav mohamedanskega sveta. Dosti jih je prišlo tudi peš in na velobodih preko širnih puščav na severu in vzhodu. Teh nimajo v evidenci. Koliko pa jih je ostalo v sveti deželi za vedno in so postali žrtve neznosne vročine in žeje, ali pa različne bolezni, mi ni znal nihče povedati. Danes vozijo tudi avtobusi med Jidido in Mekko in pot, ki je včasih trajala dva dni, je končana sedaj v nekaj urah. Seveda pa je tudi takih, ki si lahko privoščijo to potovanje. V njih velikuemu številu romarjevseeno še malo.

(Nadaljevanje sledi)

Dr. V. Krasnik:

(Nadaljevanje)

Ob 30. obletnici trboveljske bolnišnice

Volivci predlagajo

Glede na tedanje delovno področje, način upravljanja, prekrbno z zdravili, živili in kurjavo, s frekvenco bolnikov in zasedbo z uslužbenci je ustrezala trboveljska bolnišnica splošnega tipa, ki je bila razmeram in potrebam. Smatrala se je za idealno urejeno bolnišnico, za pravi sanatorij v tem času pa so se začele kazati spriče pridobljenih izkušenj pri delu in naprednejših medicinskih raziskavah, nekatere pomankljivosti, na katere niso mogli misliti pri gradnji in opremitvi bolnišnice. Kmalu je osebje bolnišnice občutilo, da manjkata bolnišnici dvigala za bolnike in hrano, da so operacijski prostor, pretesni in neprimerno nameščeni nad kuhinjo, da je aseptično delo zelo oteženo zaradi namestitve septične in aseptične operacijske sobe v skupnem traktu s skupnim prostorom za sterilizacijo in skupno predsobo. Za razvijanje rentgenskih slik ni bilo temnice, bolnišnica je pogrešala lastno lekarno, ni imela nobenega skladišča itd. Da bi se te pomankljivosti odstranile in olajšalo delo v bolnišnici, so se že pred okupacijo izvršile nekatere dopolnitve in spremembe v bolnišnici. Prvo se je uresničilo modernizacija bolnišnice, ki je bila opremljena temnica za razvijanje rentgenskih slik, ki služila še danes svojemu namenu. Zaradi okvare parnih kotlov za centralno kurjavo in toplo vodo jih je bilo potrebno zamenjati z novimi. Leta 1939 je bil nameščen nov rentgenski aparat za diaskopijo in slikanje ki še danes deluje. 1940. leta je KBS zgradila za bolnišnico stanovanjsko poslopje zdravnikov, sester in kurjača. Po izselitvi sester in kurjača iz bolnišnice sta se uredili v kletnih prostorih lekarna, jedilnica za osebje bolnišnice in pridobilo se je nekaj prostora za manjša skladišča. Odprto je ostalo v tem času le vprašanje dvigala za bolnike, medtem ko se je prizidala za dvigala za hrano bolnikov pri-

bolnišnico. Bolnišnica je sicer še nosila med okupacijo ime Rudarska bolnišnica in je spadala pod rudarsko upravo v Gradcu. V njej so imeli še vedno prednost pri sprejemu rudarji in njihovi svoji, sprejemati pa je morala tudi vse članke socialnega zavarovanja in privatnike trboveljskega okraja. Število bolniških postelj se je zvišalo od 80 na 120, medtem ko je ostalo število bolniških sob isto, t. j. 19. Tudi v tem času

Maja 1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

bolnišnico. Bolnišnica je sicer še nosila med okupacijo ime Rudarska bolnišnica in je spadala pod rudarsko upravo v Gradcu. V njej so imeli še vedno prednost pri sprejemu rudarji in njihovi svoji, sprejemati pa je morala tudi vse članke socialnega zavarovanja in privatnike trboveljskega okraja. Število bolniških postelj se je zvišalo od 80 na 120, medtem ko je ostalo število bolniških sob isto, t. j. 19. Tudi v tem času

Maja 1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

1941. leta je nemški okupator spremenil trboveljsko bolnišnico Bratovske skladišnice

Telesna vzgojna dejavnost

V ZASAVJU leta

1955

dem, kjer so letos otvorili lep nov bazen olimpijskih dimenzij, kjer je bilo tudi v letošnjem letu republiško plavalno prvenstvo, v organizaciji mladega plavalnega kluba »Celuloze«, ima še lahko lepo bodočnost.

Nogomet

Mariborsko-varaždinska liga

Ta nogometna liga, v kateri je sodelovalo 6 moštev iz mariborske skupine in 6 iz varaždinske, je po moči klubov precej močna. Najmočnejši je vsakega »Tekstilac« iz Varaždina, ki ni izgubil nobene tekme in

1. Testilac (Varaždin)	11	11	0	0	60:10	22
2. Rudar (Trbovlje)	11	7	2	2	28:14	16
3. Sloboda (Varaždin)	11	7	1	3	31:16	15
4. Kladivar (Celje)	11	6	3	2	27:24	15
5. Sobotia (Murska Sobotia)	11	5	3	3	36:27	13
6. Zagorac (Krapina)	11	5	1	5	22:31	11
7. Testilac (Oroslavje)	11	4	2	5	20:19	10
8. Maribor (Maribor)	11	4	1	6	29:24	9
9. Jedinstvo (Čakovec)	11	3	1	7	13:25	7
10. Nafta (Lendava)	11	3	0	8	14:27	6
11. Mladost (Zabok)	11	3	0	8	17:37	6
12. Bratstvo (Hrastnik)	11	1	0	10	15:56	2

Vzhodna slovenska liga

V tej skupini je sodelovalo 10 moštev, od teh »Proletarec« iz Zagorja in nogometni klub »Brezice« iz zasavskega okraja. »Proletarec« deli prvo mesto z velenjskim »Rudarjem«, ki ima

1. Rudar (Velenje)	9	8	0	1	34:14	16
2. Proletarec (Zagorje)	9	7	2	0	34:18	16
3. Aluminij (Kidričevo)	9	5	1	3	27:14	11
4. Brezice (Brezice)	9	5	1	3	29:19	11
5. Kovinar (Štore)	9	5	1	3	26:21	11
6. Kovinar (Maribor)	9	4	2	3	25:18	10
7. Celje (Celje)	9	2	2	5	21:36	6
8. Drava (Ptuj)	9	1	2	6	14:19	4
9. Partizan (Rače)	9	2	0	7	12:23	4
10. Partizan (Ljutomer)	9	0	1	8	11:53	1

Zasavska nogometna liga

V tej skupini sodeluje »Svoboda« Trbovlje, »Svoboda« Kisovec, »Proletarec II« Dobrna, »Rudar II« Trbovlje, »Rudar« Hrastnik ter Radeče in Senovo.

1. Dobrna Trbovlje	7	4	2	1	39:9	10
2. Rudar Trbovlje II	7	5	0	2	29:7	10
3. Svoboda Kisovec	7	5	0	2	18:20	10
4. Svoboda Trbovlje	6	4	1	1	26:13	9
5. Partizan Senovo	7	3	1	3	16:25	7
6. Rudar Hrastnik	7	2	0	5	15:22	4
7. Proletarec II	6	1	1	4	7:28	3
8. Radeče	7	0	1	6	6:32	1

Navdušeni kibici

Zasavska mladinska liga

V mladinskem prvenstvu Zasavja je sodelovalo 6 moštev. Od »Rudarja« iz Trbovlj dve moštvi, »Svoboda« in »Dobrna« Trbovlje, »Rudar« Hrastnik in »Svoboda« Kisovec. Prav zgrešena politika glede mladih kadrov, pa je prav gotovo pri »Proletarcu« in »Bravstvu«, ki ne sodelujeta v tem prvenstvu, prav tako velja to za NK »Brezice« in ostale. Prvo mesto je osvojil »Rudar I« z 10 točkami.

Tudi pionirji imajo svojo ligo, ki je razdeljena v dve skupini, v kateri je »Rudar I« v prvi skupini, v drugi pa »Proletarec«.

Kegljanje

Ta šport, ki je bil svoj čas domena samo nekaterih in ki se je razvijal večinoma poleg gostilniških lokalov, postaja v Zasavju vedno bolj množičen. V Zasavju je trenutno pet aktivnih kegljaških klubov, in sicer: »Proletarec«, »Rudar«, »Svoboda« Zasavje, »Bravstvo« v Hrastniku, »Svoboda« Radeče in »Razlag« Brezice. Pogoji za ustanovitve kegljaških klubov so še v Krmelju, Vidmu-Krškem, Senovem in Sevnici.

V okviru prvenstva Zasavja je prvak v mednarodnem slogu ekipa »Proletarec«, v narodnem slogu pa ekipa »Rudarja«. Med ženskimi ekipami je najboljša ekipa »Rudarja«. Imamo pa ženske ekipe tudi v Zagorju in Radečah. V bodoče ne bo več tekmovalcev več treninga, in to rednega. Pri kegljaški ekipi »Rudarja« v letošnjem letu ni vse v redu. Od 90 aktivnih članov v letu 1954 jih je v letu 1955 ostalo komaj cca 40. Nič pravega življenja ni v tem klubu.

tekmovalcev več treninga, in to rednega. Pri kegljaški ekipi »Rudarja« v letošnjem letu ni vse v redu. Od 90 aktivnih članov v letu 1954 jih je v letu 1955 ostalo komaj cca 40. Nič pravega življenja ni v tem klubu.

Prizor z nogometne igre

Namizni tenis

V letošnjem letu ni bilo na tem področju pravega razmaha, vendar je upati, da bo sedaj, ko je ustanovljena namiznoteniška zasavska liga, v kateri sodelujejo »Partizan« Litija, »SD« Litija, »Proletarec«, »Kemičar« iz Hrastnika, »Rudar« Trbovlje in »Dobrna« Trbovlje. V tej zasavski ligi pa je pogrešati Radečane in ostale kraje iz spodnjega Zasavja. V velikem tenisu na prostem pa ima sedaj ekipo edinole

Telovadni dvoboj lirijskih in trboveljskih telovadcev

V našem zasavskem okraju lahko beležimo močan razmah telesne vzgojne in športne dejavnosti, ki se izraža v številnih društviš TVD »Partizan«, športnih društvih, smučarskih in planinskih društvih. Trditve, da se najmanj vsak 20 prebivalec našega okraja ukvarja s športom, telesno vzgojo in planinstvom, drži. V kratkih sestavih podajam pregled dela telesne vzgoje in športa v letu 1955, ki je izredno plodno na vseh toriških dejavnosti, vendar bo v bodoče treba še več sodelovanja med športnimi društvi in »Partizanom«, na drugi strani pa manj klubstva in borb za rekorde. Množičnost naj tudi v bodoče ostane osnovna naloga.

Telovadba

Lep napredek in razvoj znamenju v letošnjem letu telovadba ter lahko trdimo, da je ta telesna vzgoja dosegla velik razmah v Zasavju. V Trbovljah, Zagorju, Hrastniku, Radečah, Sevnici, Vidmu-Krškem, Brezicah in Senovem, povsod so čani pogoji za delovanje.

Preskok čez mizo

Lepo uspehe je doseglo telovadno društvo »Partizan« v Trbovljah, saj se je uvrstilo med najboljša v Sloveniji. Pohvaliti je treba tudi Hrastničane, ki prednjačijo v orodni telovadbi; pa tudi ostale: v Radečah in Zagorju, ki so s svojim delom dokazali, da so na pravi poti. Tudi v spodnjem delu Zasavja, zlasti v Brezicah in Sevnici, je bil storjen v letošnjem letu velik napredek. Zlasti v teku poletja, v propagiranju lahke atletike, kar je tudi pokazalo okrajno prvenstvo v lahki atletiki v Senovem meseca oktobra. Letne nastope so izvedla vsa društva prav lepo, prav tako pa tudi okrajni telovadni nastop, ki je bil to pot na Dolu pri Hrastniku.

med najbolj aktivnimi društvi zasavskega okraja.

Rokomet

Rokomet, naj si bo to veliki ali mali, je eden najlepših športov, ki je zadobil velik razmah in zanimanje tudi v revirjih.

V republiški rokometni ligi igra le moštvo »Rudarja« iz Trbovlj v moški in ženski konkurenci. Ekipa »Rudarja« je ostala na tretjem mestu, ne toliko po svoji krivdi, temveč tudi zaradi pristranskega odnosa republiške rokometne zveze Slovenije. Tekmo med »Rudarjem« in »Partizanom« iz Črnomlja je bila verificirana kar s 5:0 za Črnomelj, čeravno ni bila odigrana in čeravno je bilo »Rudarju« odobreno gostovanje v Avstriji po Rokometni zvezi Slovenije. Isto se je zgodilo z žensko ekipo. Poleg tega pa je pri moški ekipi v tekmi z »Odrdom« slab sodnik napravil svoje.

Ne bomo se ob tej priložnosti spuščali v podrobnosti, poudarimo pa lahko, da s takimi odločitvami, ki jih ima Ljubljana do Trbovlj (mišljena je Republiška rokometna zveza), ne bomo doživljali napredka in razvoja v rokometu, temveč nazadovanje.

V ženski rokometni ligi so sodelovale tudi rokometnice »Proletarca« iz Zagorja, ki so pa osvojile samo eno točko. Obe ekipi »Rudarja« sta ostali v jesenskem delu prvenstva na III. mestu.

Košarka

Lahko trdimo, da v letošnjem letu košarka ni napredovala, ne v Trbovljah ne v drugih krajih okraja. Moštvo »Rudarja« ni pokazalo tisto, česar je zmožno. Ne bomo to trdili za žensko ekipo, ki deluje še-le letos, je pa dosegla kar viden uspeh. Lep napredek pa so pokazali košarkarji iz Zagorja, medtem ko je v Hrastniku bilo v tem pogledu slabše. Ta lep šport bi lahko zaslužil več pozornosti.

Plavanje

V tej izredno važni športni veji pa smo v zasavskem okraju nazadovali, kljub temu, da imamo vrsto novih kopališč. V Trbovljah je plavalni bazen v gradnji in bo sposoben šele prihodnje leto, zato upamo, da bo takrat v Trbovljah že bolje. V Hrastniku je plavalni bazen, vendar se plavanje — kot športna veja — ne more preveč razviti. V Zagorju ni kopališča v bližini, temveč na izlakah, ki pa so precej oddaljene od centra. Lep in razveseljiv je napredek v Radečah, kjer deluje plavalna sekcija v okviru tovarne papirja. Plavalni bazen v Radečah je eden izmed najlepših v Zasavju. V ostalih krajih Zasavja imajo tudi pogoje. Plavalni klub »Celuloza« Vi-

»Svoboda« Trbovlje, ki se je tudi med letom udeleževala prvenstev.

Prizor s košarkarske tekme

Odbojka, kolesarstvo in ostalo

Odbojka je igra, ki je lepa, vendar v revirjih nikakor ne more oživeti. »Rudar« Trbovlje jo ima v seznamu kot sekcijo, vendar do sedaj ta sekcija ni pokazala skoro ničesar.

Kolesarstvo je menda še najbolj razvito v Trbovljah pri »Rudarju«, velike težave se pa pri tej sekciji glede opreme. Lahka atletika bi morala biti šport štev. 1, vendar to ni, čeprav so zato dani vsi pogoji. Športna društva bi morala obvezno imeti sekcijo lahke atletike, ki bi morala aktivno delati in ne bi smelo biti športnika, ki ne bi sodeloval pri tej sekciji. V Trbovljah imamo le stadion in okrog njega lahko atletske naprave, toda glede delovanja te sekcije bi lahko rekli, da je enaka ničli. V tem pogledu so v spodnjem Zasavju prednjačili. Lepa revija lahke atletske dejavnosti je bila v Radečah, kjer so bile v športne igre sindikata papirnicarjev

Avtomoto šport

To je veja športa, ki bi jo moral gojiti vsak, kar pa je nemogoče, ker so z njim v zvezi precejšnji stroški. Kljub temu pa imamo v našem okraju delavna avto-moto društva, med katerimi je vsakega najboljše v Trbovljah. So pa tudi v Zagorju, Hrastniku, Radečah, Brezicah in Krškem. Najmočnejše je avto-moto društvo Trbovlje, ki ima 162 članov, med temi 16

žena. Največji uspeh dosega društvo s tradicionalnimi avtomoto dirkami, ki so vsako leto 2. maja. Letos je bil najuspešnejši telovalec društva Mirko Bivč iz Trbovlj, v Hrastniku Guček in Drakšler. v Brezicah pa je med najboljšimi Urek.

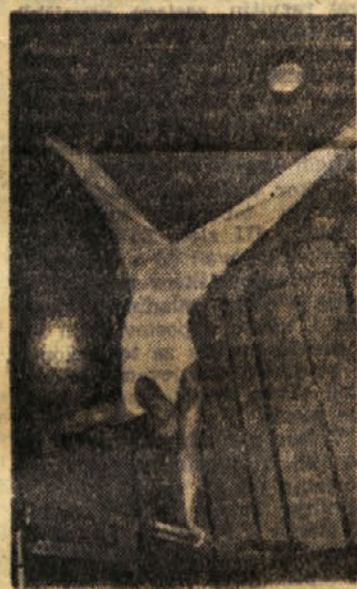
Prihodnje leto pripravljata Ljudska tehnika in Avto-moto društvo Trbovlje velike športne prireditve, ki se bodo začele z dirkami 2. maja v Trbovljah z mednarodno udeležbo.

Smučanje — drsanje — hokej na ledu

Smučanje je v Zasavju kar lepo razvito — in to v Trbovljah, Zagorju, Dobovcu, Hrastniku, Krškem itd. Drsanje pa je športna veja, ki se ne more razviti pri nas, ker največkrat ni ledu. Hokej na ledu ima vse pogoje, da bi se razvil v Trbovljah, toda žal se ta šport goji edinole v Brezicah, in sicer v hokejskem klubu »Krka«, ki se pa bori z velikimi finančnimi težavami.

Prav bi bilo, da bi pristojni činitelji v Brezicah razmišljali o razdvojenosti športnih vej v Brezicah ter bi združili nogomet, hokej in kegljanje v skupno športno društvo.

To je le kratek pregled športa, v katerem nismo vsega zajeli. Drži pa, da vsak 20. prebi-

Telovadna vaja

valec našega okraja deluje v športu in telesni vzgoji.

Vsem telovadcem in športnikom pa žele uprave društev v letu 1956 mnogo sreč in uspehov v področju športne dejavnosti.

Stane Suštar

REŠEVALNA POSTAJA Videm-Krško

želi srečno, predvsem pa zdravo in novo leto 1956!

Svojim cenjenim odjemalcem in dobaviteljem želi srečno in uspehov polno novo leto 1956!

VALVAZORJEVA TISKARNA VIDEM-KRSKO

MIZARSTVO »BOR« VIDEM-KRSKO

Člani Združenja slepih okraja Trbovlje

se iskreno zahvaljujejo Glavni-
mu odboru Združenja slepih
Slovenije in okraja Trbovlje,
prav tako tudi tov. Ernestu
Goršku za lepo pripravljeno
proslavo letošnjega Dneva repu-
blike in za obdaritev vseh po-
trebnih.

Ob tej priložnosti želimo vse-
mu delovnemu ljudstvu
**MNOGO SREČE IN USPEHA
V NOVO LETU 1956!**

Zahvaljujem se Združenju
slepih Slovenije in Združenju
slepih okraja Trbovlje, ki sta
mi poklonila radio aparat.
Franciška Prebil, Zagorje

Ce si pogrešil lani, popravi to
letos. Zaklanega prašiča pravil-
no oderj in oddaj kožo

»KOTEKSU«.

ki plača za 1. a kožo slovenske
pasme 200 din za kg.

Ne zamejaj denarja, gospodi-
nji pa prihrani nevšečno delo z
žaltovo slanino na koži.

Da! Tudi letos kakor lani in kakor prihodnje leto
poziva »KOTEKS« naše prašičerejce in klavnice, da ne
zavržejo niti ene kože, marveč skrbno oderejo vse za-
klane prašiče, a »KOTEKS« jim bo plačal za 1. a kožo
slovenske pasme 200 din za kg.

OKRAJNA

ZADRUŽNA ZVEZA KRŠKO

želi vsem združnim podjetem in
zadružnikom v okraju Trbov e
srečno, zadovoljno ter uspehov
polno **NOVO LETO 1956!**

GRADBENO
PODJETJE

„SAVA“ VIDEM-KRŠKO

v sklopu svoje delavnosti izvršuje vsa teracijska dela
in ostale cementne izdelke - Priporoča se cenam
od emalcem z nizkimi cenami in sodnim delom!
Vsem od emalcem in doaviteljem srečno in
uspehov polno **NOVO LETO 1956!**

BREZ VARČEVANJA NI BLAGOSTANJA!

Zaupajte svoje prihranke ZADRUŽNI HRANILNICI IN POSOJILNICI v Brežicah

Vloge so vsakemu vedno na razpolago in jih obrestujemo
od 5 do 6% — Dajemo tudi vsakovrstna kratkoročna posojila
za izboljšanje kmetijstva po ugodnih pogojih!

Želimo vsem cenjenim našim komitentom, vsem našim vlagateljem
in vsem tistim, ki imajo z nami poslovne odnose.

SREČNO in USPEHA POLNO NOVO LETO 1956!

Upravni odbor in kolektivi
**ZADRUŽNE HRANILNICE IN POSOJILNICE
BREŽICE**

„ASTRA“

veletrgovina z usnjem, gumo in tehničnim tekstilom
Naslov: LJUBLJANA, BEŽIGRAD 6

specializirano trgovsko podjetje z usnjem, gumijem, pla-
stičnimi masami, čevljarškimi, sedlarskimi, tapetniškimi
potrebčinami in prodjem, tehničnim tekstilom in zasči-
tnimi sredstvi vas postreže iz svojih sortiranih zalog vedno
po najnižjih konkurenčnih cenah

Rudniki, tovarne, obrtna podjetja, trgovska podjetja,
transportna podjetja, mlinarska podjetja, gradbišča in
ustanove — pričajo se o solidni postrežbi in najnižjih
cenah veletrgovine »ASTRA«

Vsa osebna in pismena naročila ter naročila preko naših
potnikov izvršujemo solidno in hitro. Pri naročilih tehnič-
nega materiala vam postrežemo tudi s strokovnimi nasveti

DELOVNI KOLEKTIV

Zadružnega trgovskega podjetja „Posavje“ - Brežice

želi vsem poslovnim prijateljem in delovnim ljudem uspešno leto 1956.

Odkupuje in prodaja vse vrste kmetijskih pridelkov in proizvodov.

DELOVNI KOLEKTIV

avloprevoznega podjetja „Prevoz“ - Brežice

s poslovalnicami v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Vidmu
Krškem, Mariboru in Reki

želi vsem poslovnim prijateljem uspeha polno leto 1956

S tovornimi avtomobili izvršujemo prevoze blaga, ki je
zavarovano, nadalje ves avtobusni promet na vseh stalnih in
izrednih prevoznih progah.

TRGOVSKO PODJETJE „ŽELEZNINA“

želi vsem delovnim ljudem
**MNOGO SREČE
IN USPEHOV
V NOVO LETU 1956**
in se priporoča

NOVO MESTO

TRGOVSKO PODJETJE

„KURIVO“ CELJE

želi vsem **SREČNO NOVO LETO 1956**

ter sporoča, da je pričelo ljudi s prodajo nekovinskega gradbe-
nega materiala

VSEM DELOVNIM LJUDEM OBČINE HRASNİK ZELE

**Mnoga sreče in uspehov v novem
letu**

1956

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR HRASNİK
OBČINSKI KOMITE ZKS HRASNİK
OBČINSKI ODBOR SZDL HRASNİK
OBČINSKI ODBOR ZB NOV HRASNİK
OBČINSKI KOMITE LMS HRASNİK

Novoletne čestitke
pošiljajo zasavski fantje-
vojaki iz Novega Sada,
Zagreba in Mostara

Iskrene čestitke za Novo leto
s pozdravi pošiljajo vsem pri-
jateljem, izvoljenkam in znani-
cem iz Zasavja sledeči fantje
— vojniki iz Novega Sada
(V. P. 5283-4):

Andrej Klembas, Mirko Pre-
gelj, Stefan Lepičnik in Karel
Kralj iz Zagorja, Milan Jurko-
vič, Pepi Senegačnik in Ivan
Dušak iz Hrastnika ter Stanko
Perdih, Rudi Lapernek in Janez
Gorenc iz Loke pri Zidanem
mostu.

Prav tako želi vsem delovnim
ljudem v Trbovljah srečno, ve-
selo in uspeha polno novo leto
1956 vojniki Lado Frelj, V. P.
5107-4, Velika Gorica, Zagreb.

Srečno in veselo Novo leto
želi nadalje svoji materi, sestri
Zofki in stricu Lojzu ter vsem
lovskim in ribiškimi prijateljem
in vsem ostalim poznancom
vojniki Zvonko Fakin iz Mo-
starja, enake čestitke pošilja
vsem članom Gasilekega dru-
štva na Raki in vsem svojim
znancem in sorodnikom vojniki
Alojz Zapkar iz Mostarja.

OPOZORILO

Opozarjam razširjevalce ne-
resničnih govoric o meni, da
jih bom sodnijsko zasledoval.
Maks Žitko, Znojile

Vsem svojim odjemalcem želi
srečno in veselo novo leto 1956
Alojz Perušek, prodaja časopi-
sov in revij v Sevnici ter se
priporoča še za nadaljnjo na-
klonjenost.

Srečno in uspeha polno **NOVO
LETO 1956** želi vsem svojim
strankam

FRANC AUBELJ,
krojač — Zidani most

— — — — — Tukaj odrezitel — — — — —

V prihodnji številki bo
prvič izšel Uradni vestnik
kot posebna priloga
Zasavskemu tedniku

DOPISNICA

Jpravi

Znamk
za
10 d

„Zasavski tednik“

Trbovlje

G. REVOLUCIJE SI

7 D N I POSVETU

Predsednik Tito je preteklo nedeljo zapustil tla prijateljske afriške države Etiopije. S svojim obiskom je vrnil obisk etiopskega cesarja Haile Selassie iz lanskega julija. V času obiska sta predstavnika obeh dežel imela obsežne razgovore ter razpravljala o raznih vprašanih sodobne svetovne politike, kakor tudi o nadaljnjem razvoju stikov med obema državama.

Ob teh razgovorih je prišla do izraza

istovetnost gledišč

obeh držav glede na osnovna načela, za katerih uveljavljanje se je treba boriti, da bi zagotovili mir v svetu.

Tako so sadovi bivanja našega predsednika Tita v Etiopiji še en prispevek k politiki, ki jo zagovarja naša država na področju stikov v mednarodnih odnosih, to je k politiki zboljšanja razmer in celotnega mednarodnega položaja.

Prav tako, kot so z navdušenjem sprejeli našega predsednika v Etiopiji, ga te dni

pričakujejo v Egiptu,

kamor odhaja pravzaprav z istim namenom, s kakršnim je odhajal v preteklosti v razne dele sveta, od Velike Britanije, daljnje Indije in sosednje Grčije, v cilju razvijanja prijateljskega stika med narodi in krepitev pozitivnih mednarodnih odnosov.

Dogodki v Alžiru so zadnje dni ponovno

pritegnili pozornost

sveta. Alžirska posvetovalna skupščina je na zahtevo osvobodilnega gibanja kolektivno odstopila zahtevajoč od vlade v Parizu, naj končno opusti »politiko integracije Alžira v okviru Francije« in prizna Alžircem pravico do lastne državnosti.

Tak razvoj dogodkov v deželi nam vsekakor priča o težavah Francije v tej deželi, ki jim tudi sprčo svojih 400.000 vojakov na tem področju ni kos.

Zadnje dni je prišlo do sprememb v vladi Velike Britanije. Te spremembe so doslej

največje po drugi svetovni vojni,

in sicer je prišlo do njih zato, da bi bilo delo vlade bolj učinkovito, kakor se je kazalo v zadnjem času. Predsednik Eden se bo odslej bolj posvečal zunanje-političnim problemom. Butler pa bolj notranji politiki. Vendar, kakor je videti, ni šlo samo za to razporeditev, temveč veliko bolj za to, da bi odstranili glavne pomanjkljivosti sedanje vlade konservativcev: v pomanjkanju novih idej.

Zdi se, da so na tej bolezni boleli tudi laburisti, ker so tudi ti pred kratkim

z zamenjavo Atleeja

priznali svojo impotenco v pogledu idejnega usmerjanja svoje stranke.

Srednji vzhod postaja z vsakim dnem bolj

pereče področje sveta,

kar so nam ponovno dokazali nedavni dogodki v Jordaniji. Ta dežela bi naj — po želji Velike Britanije — pristopila k bagdadskemu paktu, čemur pa se je poleg nekaterih arabskih držav uprla tudi Jordanija sama, čeprav je sprčo tega, da Velika Britanija vzdržuje njene vojaške sile, nedvomno v veliki meri odvisna od te države.

Vremenski napoved za prihodnji teden

Postopno hladneje in nestalno s pogostimi manjšimi padavinami. Sebe v drugi polovici prihodnjega tedna je računati z večjo količino snega in z nastopom pravega zimskega mraza.

Rojstva, poroke in smrti okraja Trbovlje

V mesecu novembru se je rodilo v našem okraju 182 otrok, umrlo je 78 ljudi, poročili pa so se sledeči pari:

V Brežicah: zidarski pomočnik Mihael Hervol in poljedelka Ivana Dimič; osebni upokoj. Jožef Solner in poljedelka Ana Bratanič; kol. pom. Jožef Omerzu in del. Terezija Zorko; poljedelec Martin Kržan in del. Jožefa Zorko; lesostrugar Zajc Ludvik in poljedelka Marija Bogovčič; poljedelec Janez Dušič in poljedelka Kristina Urek; zidar Anton Ivanšek in poljedelka Ivanka Pirc; delavec Jože Hribovšek in poljedelka Ivana Rožič; poljedelec Martin Germovšek in poljedelka Marija Haler; gradb. delavec Rudolf Balas in poljedelka Kristina Krošelj; mizarski pom. Feliks Vegelj in poljedelka Karolina Prah; mizarski pomočnik Franc Volčjanek in kmetovalka Marija Ziljak; ključavničar Franc Stajnik in natač. Marija Okrajšek; strojevodja Fric Friderik in železn. Zofija Kopinč; ključ. Ivan Petehnic in kmetovalka Erika Hotko; kmetovalec Alojz Kežman in kmet. Terezija Cetni; bolničar Jožef Skvarč in kmetovalka Marija Znidaršič; kmet. Jožef Deržiš in kmet. Ana Lubšina; poljedelec Jožef Sandri in poljedelka Roza Grmovšek; kopač Ivan Bibič in poljedelka Terezija Zgalin; zidar Ivan Žitnik in šivilja Franciška Vrstovšek; tesar Ivan Polovič in šivilja Marija Ogorevc; zidarski pom. Ivan Hervol in poljedelka Marija Novak; kmet. tehnik Rudolf Urek in šivilja Ida Kovačič; mliničnik Viktor Zagmajster in natačarica Marija Ovcar; kovač Franc Ilijaš in šivilja Ana Zagorec; čevlj. pom. Edvard Zajc in poljedelka Marija Drnikovič.

V Vidnu-Krškem: jamski vozač Franc Petan in del. Marija Zupanek; mesar Karel Senica in knjigovodkinja Doroteja Moder; jamski vozač Jože Podmenik in kmetovalka Marija Golouh; električar Milan Simeri in odnosaška stekla Marija Godicelj; jam. kopač Valentin Gričar in delavka Katarina Catorič; jam. vozač Marko Podmenik in administratorka Jakobina Krljanjko; delavec Draksler Anton in kmet. Ana Morinc; jamski kopač Martin Jamskec in del. Angela Golouh; jamski kopač Franc Povše in pregledalka stekla Ana Rupnik; kmetovalec Alojz Klemen in kmet. Martina Urbajs; zidar Ivan Škafar in pismonoša Franciška Guzaj; jamski vozač Stefan Brezovšek in kmet. Marija Bezgovšek.

V Radečah: študent gospodarstva Marijan Pavlin in nam. Jožefa Tivadar; usl. Milan Jesenšek in zobna asistentka Vida Martinšek; delavec Pavel Kavšek in del. Angela Zupanc; rudar Jože Kmetič in gosp. pom. Jožefa Novak; posestnik Henrik Martinšek in polj. delavka Marija Gamskec; rudar Ludvik Klavs in gosp. pom. Marija Poljšak; poljedelec Franc Martinčič in gosp. pom. Olga Cop; mizarski pom. Franc Odlazek in gosp. pom. Marija Cop; delavec Maks Brlogar in šivilja Marija Martinčič; delavec Marija Leben in gosp. pom. Ana Kozlevčar; posestnik Jožef Brlogar in delavka Franciška Pernavec; posestnik Janez Sedevčič in gosp. pom. Stefanija Grčar; polj. delavec Jožef Martinčič in polj. del. Marija Oven.

Na Senovem: frizer Alojzij Jereb in administratorka Dora Kodrič; rudar Franc Pertnač in poljedelka Ljudmila Kink; rudar Anton Boh in gosp. pom. Ana Zalar; rudar Alojz Bohorč in poljedelka Stefička Gošek; rudar Stanko Mirt in živinorejka Marija Perc; logar Maks Simončič in učiteljica Anka Rus; krojač Franc Milar in gosp. pomočnica Alojzija Jereb.

V Sevnici: tesar Jože Vovk in predica Milka Udovč; mizar Ciril Serjak in gosp. pom. Ivana Kranjc; kopač Franc Zupan in gosp. pom. Vera Dolinar; mizar Milan Primožič in politirka Jo-

žefa Kosančič; rudar Stanislav Mikec in poljedelka Ana Puc; rudar Martin Suštaršič in poljedelka Marija Zupan; rudar Anton Plazar in poljedelka Antonija Petan; zid. delavec Alojz Jalovec in bolničarka Pavla Požar; kmetovalec Anton Jermančič in poljedelka Alojzija Kodeh; rezalec lesa Nikolaj Hribar in del. Helena Murenc; kmetovalec Josip Zupanek in kmet. Terezija Glavan; delavec Ludvik Glas in poljedelka Ana Čučnik; poljedelec Jože Vovk in poljedelka Terezija Pajk; usl. Jože Vrtačnik in usl. Pavla Kozmus; mizar Alojzij Svigelj in poljedelka Alojzija Slapsak.

V Trbovljah: kopač Franc Škof in šivilja Valburga Koprivc; avtomehanik Vincenc Resnik in evidentničarka Albina Bačnik; nakladalec kamenja Matija Uršič in raznašalka časopisa Amalija Cerovšek; mazač bagra Jernej Podbevšek in del. Karlota Dečman; jamski vozač Franc Pavlič in gosp. Sarlota Sepe; jamski monter Franc Sajovec in del. Julijana Azber; strugar Stefan Zeleznik in gosp. pom. Danijela Muster; strojni mazač Alojz Kovačič in delav. Hedvika Rovšek; ključavničar Franc Juvan in snažilka Tatjana Juvan; inštruktor Matija Mustar in blagajničarka Zajc roj. Stredensak; kopač Janez Potrpin in gosp. pom. Cirila Smodiš; mizar Valentin Mandel in vodočilka Ema Pirc; pismonoša Alojz Stribar in polj. delavka Vekoslava Zilbert; elektro-monter Josip Zajec in gosp. pom. Milena Mizar; sadjarski pom. Milan Vesel in polj. delavka Roza Markežič; kmetovalec Ivan Matoz in kmet. Marija Urbanč; delavec Leopold Petrič in delavka Ana Bosina; delavec Alojz Simončič in del. Roza Baznik; poljedelec Vinko Baznik in poljedelka Nada Simončič; sejalac premoga Stane Sotlar in šivilja Stana Stare; sofer Jože Zupvec in poljedelka Marija Vodopivec; kotlar Franjo Kojtezer in krojačica Ljud-

Kinematografi

Kino »Svoboda-Center« v Trbovljah bo predvajal do torka amer. barvni film »**BLE-DOLNIČNIKOV SIN**«.

Kino »Svoboda« v Trbovlji II bo imel na sporedu do ponedeljka francoski zabavni film »**POLNOČNA LJUBIMICA**«.

Kino Brežice bo predvajal od 30. dec. 1955 do 1. jan. 1956 amer. barvni film »**ŠERLAT NA DOLINA**«; od 3. do 4. jan. 1956 amer. film »**MAJA SPOZNA GLASBO**«; od 6. do 8. jan. 1956 amer. barvni film »**BLE-DOLNIČNIKOV SIN**«.

Kino »Partizan« Sevnica predvaja od 31. dec. 1955 do 1. jan. 1956 amer. film »**SLAVOLOK ZMAGE**«; od 7. do 8. jan. 1956 amer. film »**ZENSKA PRIHAJAJO**«.

Kino Brestanica predvaja od 30. dec. 1955 do 1. jan. 1956 avstrijsko komedijo »**PRIVATNA TAJNICA**«.

Vsem odjemalcem in dobaviteljem
želimo mnogo delovnih uspehov
v NOVEM LETU

1956!

„GROSIST“
TRGOVSKO PODJETJE
NA VELIKO
VIDEM-KRŠKO

mila Kramžar; delavec Dragotin Zubak in kuharica Hermina Dimc; poljedelec Maks Molan in poljedelka Angela Kos; uslužbenec Alojz Kunej in usl. Ljudmila Bizjan; zidar Janez Nenwirth in del. Ljudmila Stefančič; mizar Alojz Rugelj in trgovka Marija Budna; električar Janez Medvešek in poljedelka Alojzija Mavsar.

V Zagorju: kopač Okrogar Milan in admin. Ljudmila Fortec; zdravnik Alojz Boh in absolventka kemije Vilma Zupančič; rudar Mihael Aleš in gospodinja Marija Orej; rudar Rudolf Medved in delavka Jožefa Romih; rudar Alojz Stralinger in kuharica Silva Grošelj; zidar Franc Jerman in gosp. pom. Ana Zupan; elektromonter Ivan Drnovšek in frizerka Marija Ahac; železničar Ivan Grabnar in gosp. pom. Ljudmila Klančičar.

PRAKTIČNA KUCHARICA

Ze dolgo iskana in med našimi gospodinjami zaželena knjiga »Praktična kuharica« je končno le izšla. Pred nami je obsežna vezana knjiga s 350 stranmi v zelo prikopni opremi, ki bo prav gotovo privlačevala vse naše delovne žene-gospodinje.

Knjiga »Praktična kuharica« je sad dolgoletnih izkušenj tov. Pavle Zakonjške, ki je izdala to knjigo v prvi izdaje že leta 1948. Zaradi praktičnega značaja in lahko razumljivega podajanja snovi se je knjiga takoj priljubila pri vseh naših gospodinjah na kmetih, v delavskih krajih in mestih. Naslednja leta so sledile nove izdaje in je do leta 1953 izšlo celo šest izdaj, kar je na našem knjižnem trgu kaj redek pojav. Toda te knjige je bilo še vedno premalo in gospodinje so spraševale po njej.

Tej želji bo sedaj ustrezno, ko je izšla VII. razširjena in izpopolnjena izdaja. Knjiga obsega 218 jedilnikov (kosila in večerje) s skoraj 800 recepti z navodili za pripravljanje zahtevnejših, pa tudi skromnejših jedi. Iz kazala, ki obsega tudi pregled jedi po skupinah (juhe, mesene in močnatne jedi, zelenjave, omake itd.), pa so razvidne vse posamezne vrste jedi.

Zelo koristen dodatek pa sta dve novi poglavji, ki jih je pripeval dr. Ivan Matko. Na začetku knjige je kratek uvod o hranljivostnih vrednostih, od strani 242 do 277 pa so navodila za prehranjevanje bolnikov, kjer so tudi razpredelnice z označbo: Dovoljeno — Prepovedano. V posebnem poglavju pa so navodila za kuhanje dietne hrane. V naslednjih poglavjih so recepti za soljenje in sušenje svinine, za vkuhanje, za pripravljanje likerjev in pijač iz jagodičja (skupaj 9130 receptov).

SAH V TRBOVLJAH

Kakor vsak mesec, so igralci šahovske sekcije SD »Rudarja« tudi ta mesec odigrali klubski brizoturnir za prvenstvo. Turnir so imeli dne 8. t. g. in se ga je udeležilo 14 tekmovalcev. Sprva sta v turnirju igrala Skrbec in Frece st., po 5. kolu pa sta morala prepušiti vodstvo Gerželju in Jazbecu ml. Pa tudi ta dva šahista sta imela smolo, tako da sta pred zadnjim kolom prišla v ospredje igralca Rugelj in Stribar.

Končni vrstni red v zadnjem vsakomesečnem klubskem tekmovanju letošnjega leta za prvenstvo je bil naslednji:
1. Rugelj 11,5 točke, 2. Stribar 11 točk, 3. Gerželj 10,5 točke, 4. Jazbec ml. 10 točk, 5-6. Kovčič in Frece st. po 9 točk. Slede Skrbec 7,5, Irt 7, Frece ml. 5 točk itd.

Zasavski smučarji se že pridno pripravljajo na zimsko sezono.

Pravzaprav so pripravljeni, le snega še ni. Upamo, da bo do bližnjega tekmoovanja, ki bo pod pokroviteljstvom sindikata rudarskih delavcev zapadlo dovolj snega

Objave in oglasi

Obvestilo

Vse voznike amaterje obveščamo, da bomo veljavnost amaterskih voznških dovolilnic, ki jim veljavnost poteče 31. decembra 1955 za okraj Trbovlje, podaljševali in sicer po naslednjem razporedu:

Za območje občine Brežice dne 5. januarja 1956 v pisarni avtozaraže »Prevoz« v Brežicah.

Za področje občin Videm-Krško in Senovo dne 6. jan. 1956 v pisarni bivšega Tajništva za notranje zadeve v Krškem.

Za območje bivšega okraja Trbovlje se bodo voznške dovolilnice podaljševale v Tajništvo za notranje zadeve v Trbovljah v sobi št. 4-1, in sicer dne 9., 10. in 11. jan. 1956.

Poleg zgornj prizadetih voznikov se morajo v določenih dneh prigrasiti tudi vsi poklicni vozniki in amaterji z območja bivšega okraja Krško zaradi vpisa novih registr. števk v dovolilnicah.

Za zamudnike se bodo dovolilnice podaljševale v Tajništvo za notr. zadeve v Trbovljah do vključno 20. januarja 1956; kdor do tega roka ne bo podaljšal veljavnosti voznških dovolilnic, mu bo veljavnost dovolilnice zapadla.

(Iz pisarne Tajništva za notr. zadeve v Trbovljah)

ZAHVALA

Zahvaljujem se dr. Mirku Bricu, šefu pljučnega oddelka bolnišnice v Brežicah, za uspešno, trudopolno zdravljenje in mi želim ob tej priložnosti srečno in veselo novo leto.

Leopold Jazbec, Sevnica

PREKLIC

Preključim besede, izrečene gov. Mariji Janežič, Hrastnik, Marija Lončarič, Hrastnik, Podkraj 70.

ZAHVALA

Ob tragični izgubi ljubljenega moža, ateka, sina, brata, svaka, zeta in strica

JOŽETA HALER

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako častnem številu spremlili k zadnjemu počitku.

Prav posebno se zahvaljujemo vsem darovalcem številnih venčev, kar nam dokazuje globoko ljubezn, ki so jo gojili do pokojnega Pepeta, in kar nas teši v naši boli. Lepo se zahvaljujemo tudi pevskemu zboru za ganljive žalostinke in pa govorniku za njegove poslovljene besede ter vsem, ki z nami sočustvujejo in ki so nam kakorkoli pomagali v naših najtežjih trenutkih in nam stali ob strani. Artiče, 20. dec. 1955.

Neutolažljiva družina Haler

Komisija za razpis mesta direktorja zadrúžnega trgovskega podjetja »VINARSKA BREZINA« v Brezini pri Brežicah

RAZPISUJE

na podlagi 10. člena zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Ur. list FLRJ 34-371/55)

mesto upravnika

ZADRUŽNEGA TRGOVSKEGA PODJETJA »VINARSKA BREZINA« V BREZINI PRI BREŽICAH.

POGOJI: srednja ali vsaj nižja vinarska ali sadjarska šola z najmanj petletno prakso v tozadevni stroki in vodstvu gospodarskega podjetja, ali komercialist z najmanj osemletno prakso na vodilnem položaju v podjetjih navedene stroke.

Pravilno kolkovane ponudbe je z navedbo osebnega in strokovnega življenjepisa ter strokovnih izkazov poslati Občinskemu ljudskemu odboru v Brežicah do torka, 10. januarja 1956.

Komisija za razpis mest upravnika gostinskega podjetja »Mestna kavarina in okrepčevalnica« v Brežicah

RAZPISUJE

na podlagi 10. člena zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Ur. list FLRJ štev. 34-371/55)

mesto upravnika

GOSTINSKEGA PODJETJA »MESTNA KAVARNA IN OKREPČEVALNICA« V BREŽICAH.

POGOJI: visokokvalificirani gostinski delavec, ki ima mojstrsko šolo z zaključnim izp. tom in najmanj pet let prakse v gostinstvu in vodstvu gostinskih podjetij, ali kvalificirani gostinski delavec z najmanj deset let prakse v vodstvu gostinskih podjetij.

Pravilno kolkovane ponudbe je z navedbo osebnega in strokovnega življenjepisa ter strokovnih izkazov poslati Občinskemu ljudskemu odboru v Brežicah, do torka, 10. januarja 1956.

NAROČILNICA

Naročam 1 izvod tednika »ZASAVSKI TEDNIK« na naslov:

Ime in priimek:

Poklic:

Kraj:

Pošta:

Casopis pošljite na gornji naslov od dne

naprej. — Naročnino bom redno plačeval po položnici — osebno — četrtletno — polletno — celoletno vnaprej (nepotrebno prečrtajtel).

Naročilnica velja do moje pismene odpovedi lista.

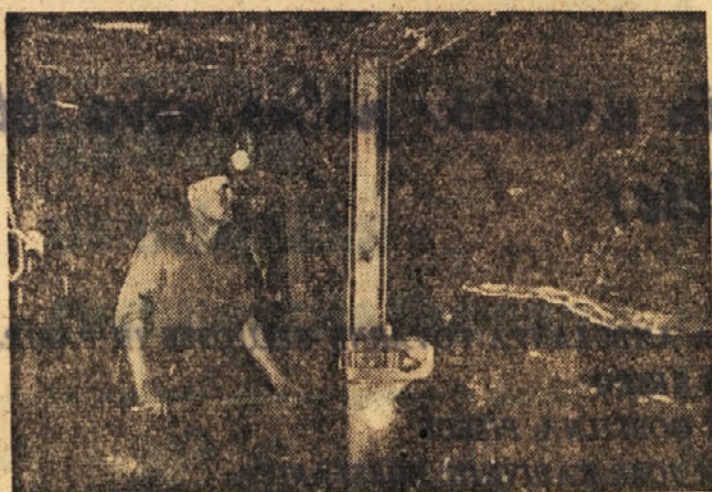
Dne 1955.

(lastnoročni podpis)

RUDNIK RIJAVEGA PREMOGA

Senovo

iskreno čestita vsem rudarskim kolektivom Slovenije
k novemu letu 1956 in jim želi, da bi v tem letu dosegli
še mnogo delovnih zmag in uspehov

Hkrati čestita vsem svojim odjemalcem in jim zagotavlja
da jih želi tudi v bodoče kar najbolje zadovoljiti s svo-
jim proizvodom

Trgovsko podjetje

„TOBAK“ Ljubljana

UPRAVA: LIKOZARJEVA ULICA 8 — TELEFON: 30-956

SKLADISCA:

Ljubljana, Mestni trg 26, telefon 20-815, pisarna telefon 20-279
Domžale, Kolodvorska ulica 34
Kamnik, Glavni trg 34
Vrhnika, Svabičeva ulica 21
Grosuplje, Stranska vas 21

Nudimo preko svojih skladišč in maloprodajalnic na debelo in drobno najkva-
litetnejše tobačne izdelke vseh tobačnih tovarn FLRJ, kvalitetne vžigalice
tovarne »Drava«-Osijek, pošne in taksne vrednotnice ter potrebščine. —
Dobava franko skladišče kupca! Naša telefonska številka 30-956 — vaš uspeh!
Vsem poslovnim prijateljem in potrošnikom želimo srečno in uspehov
polno novo leto 1956!

VSEM DELOVNIM LJUDEM ŽELI SREČNO NOVO LETO 1956

Trgovsko podjetje

„SAVA“ MEDVODE

Gostinsko podjetje

„MAJOLKA“ Trnovlje

čestita vsem delovnim ljudem
za novo leto 1956

Srečno novo leto 1956
želi vsem svojim članom
in ostalim

Kmetijska zadruga Trbovlje

Občinski ljudski odbor Brežice

OBCINSKI KOMITE ZKS BREŽICE IN OBCINSKI ODBOR SZDL BRE-
ZICE ČESTITAJO NA USPEHU V LETU 1955 VSEMU PREBIVALSTVU
OBCINE BREŽICE IN JIM ZELE ZA NOVO LETO 1956 OBILO
SREČE IN USPEHOV

Delovni kolektiv

OPEKARNE BREŽICE

želi vsem odjemalcem in poslovnim prijateljem
uspehov polno leto 1956
V novem letu bomo izpolnili proizvodnjo in kvaliteto
naših iskanih opečnih izdelkov

LESNO
PODJETJE

„BOHOR“

Sevnica (prej LIP Sevnica)

se pridružuje čestitkam ostalih delovnih kolektivov
ter želi vsemu delovnemu ljudstvu

srečno novo leto 1956

DELOVNI KOLEKTIV

Mestne pekarnice in mestne Mesnice Brežice

ŽELI VSEM CENJ. ODJEMALCEM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM
USPEHOV POLNO NOVO LETO 1956

Priporočajo se za obisk in želijo srečno novo leto 1956:

MESTNI KINO — BREŽICE

KAREL STRAŠEK, slaščičarna, Brežice
MARIJAN PREDANIČ, mizarstvo, Brežice
FRANC PETAN, sobni slikar, Brežice

Mnogo sreče v novem letu 1956
žele vsem delovnim ljudem:

UPRAVNI ODBOR
IN KOLEKTIV

KLEPARSKO-KOTLARSKA
DELAVNICA „KLEPOT“
Videm-Krško
MIHA KEZMAN,
vulkanizer, Brežice
FRANC CATER,
sobni slikar, Brežice

ANTON PETACI,
pečar, Brežice
ANICA MERHAR,
steklarstvo, Brežice

SPLOŠNE BOLNICE BREŽICE

želi vsem pacientom
uspehov polno leto 1956

DELOVNI KOLEKTIV

„MEHANIKE“**TRBOVLJE**

želi vsem svojim poslovnim prijateljem, dobaviteljem in odjemalcem srečno in veselo novo leto

1956

Srečno in veselo

novo leto 1956

želi

vsem delovnim ljudem

Kolektiv

**STROJNEGA
MIZARSTVA
TRBOVLJE**

**Obrtna prodajna
nabavna zadruga
Trbovlje**

želi vsem svojim
odjemalcem
privatnega in državnega
sektorja
uspehov polno
NOVO LETO 1956!
Priporoča se še nadalje!

**PLEŠKARSTVO
FOTO-REKLAM-SERVIS
TRBOVLJE**

želi vsem delovnim ljudem srečno
novo leto 1956.

Kolektiv splošnega krojaštva in šiviljstva

„MODA“ TRBOVLJE

se zahvaljuje cenjenim naročnikom
za naklonjenost in jim želi srečno
NOVO LETO 1956!

**SPLOŠNO ČEVLIARSTVO
TRBOVLJE**

se priporoča delovnim ljudem Trbovelj in jim želi mnogo sreče in uspehov
v novem letu 1956!

**„ELEKTRO KRŠKO“
VIDEM-KRŠKO**

želi vsem svojim odjemalcem
in poslovnim prijateljem
SREČNO IN USPEŠNO LETO 1956!

**Kovinsko-elektro instalaterska delavnica
TRBOVLJE, Ulica 1. maja št. 28**

želi vsem svojim naročnikom srečno Novo leto 1956
ter se priporoča!
Izvršuje vsa popravila radijskih sprejemnikov, električne in vodovodne
instalacije, previjanje elektromotorjev ter opravlja
stavbno in galanterijsko kleparstvo ter vsa ključavničarska dela.

Elektromehanična delavnica

Vid. m. Krško

želi vsem srečno, zadovoljno in uspehov polno
NOVO LETO

Gostinsko podjetje Videm - Krško

s svojimi poslovalnicami:

RESTAVRACIJA KOMOČAR, KRIGER in CETIN želi vsem
cenjenim gostom in ostalim SREČNO NOVO LETO 1956!

TOVARNA COKOLADE IN LIRERJEV - BRESTANICA

želi ob Novem letu 1956 vsem svojim cenjenim odjemalcem in
dobaviteljem čim več uspehov in delovnih zmag!

Pečarski mojster Franc Urbanč, Krško

želi srečno in veselo NOVO LETO vsem svojim
toristnikom in ostalim!

**LIVARNA
VID KECERIN
VIDEM-KRŠKO**

želi svojim cenjenim strankam mnogo uspehov v
novem letu!

*Srečno in uspehov polno novo leto
1956 žele:*

OBRATNA AMBULANTA TOVARNE CELULOZE IN PAPIRJA,
VIDEM-KRŠKO

LJUDSKA GOSTILNA, PIŠECE

PEKARNA JOŽE KADIVNIK, BRESTANICA

GOSTINSKO PODJETJE, SENTJANŽ na Dol.

GOSTILNA »RAČIČ«, CERKLJE ob Krki

PEKARNA JOŽE PEGAM, CERKLJE ob Krki

PEKARNA ANTON ZVEGLIČ, SEVNICA

GOSTILNA TEREZIJA BUDIČ, ČATEZ-BREZICE

TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO

„KRKA“ Brežice

čestita vsem delovnim ljudem in odjemalcem ter jim želi obilo uspeha v
letu 1956 in se priporoča!

Delovni kolektiv

**ZOBNE AMBULANTE
v Brežicah**

želi vsem pacientom in drugim uspehov polno
novo leto 1956!

PEKARNA

**Terezija
Slivnik**

BREZICE

čestita za Novo leto 1956
in se priporoča

Trgovsko podjetje „IZBIRA“ Trbovlje

s svojimi poslovalnicami:

»POD TEREZIJO« (Radej)

»DOBERNA«

»NA NJIVI« (Paš)

GOSPODINJSKE POTREBŠČINE (Dežman)

in poslovalnica TRBOVLJE II (Rozman)

želi vsem svojim potrošnikom in ostalim delovnim ljudem
SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO 1956!

Priporoča se kolektiv »IZBIRE« Trbovlje

Delovni kolektiv

KOLODVORSKE RESTAVRACIJE BREŽICE

z gostišči: »PRI GRADU«, »PRI FLORJANČICU«, »PRI IVANKI«, »PRI KRALJU« in »PRI BELEM KONJČIKU«

želi vsem svojim gostom SREČNO NOVO LETO 1956! Priporočamo se za nadaljnji obisk.

Najbolje se počutim, ko kadim tobačne izdelke, ki jih nuč!

TRGOVSKO PODJETJE

TOBAK TRBOVLJE

Vsem delovnim ljudem želi mnogo sreče in uspehov v NOVEM LETU 1956!

GOSTINSKO PODJETJE IN KOLEKTIV

**Delausko
uslužbenske
restauracije Sennova**

se priporoča cenjenim gostom in jim želi

srečno
in veselo
Novo leto
1956

Kolektiv

**DOMA
ONEMOGLIH
IMPOLJCA**želi vsem delovnim
ljudem srečno in
uspehov polno
NOVO LETO 1956!Našim odjemalcem
nudimo vse vrste tekstilnega blaga,
galanterije, živila gradbeni material
in drugo.V zalogi imamo kvalitetno
in ceneno blago, ki ga kupujemo
samo od priznanih proizvajalcev
Jugoslavije.KOLEKTIV
TRGOVSKEGA PODJETJA**RUDAR
KRMELJ**želi vsem delovnim ljudem
SREČNO IN VESELO NOVO LETO
1956

TRGOVSKO PODJETJE

TOBAK KRŠKOvam nudi kvalitetne tobačne izdelke na debelo
in drobno ter želi vsem srečno in veselo NOVO LETO 1956

DELOVNI KOLEKTIV

JUGOTANIN Sernicaželi vsem svojim delovnim ljudem MNOGO SREČE IN USPEHA
V NOVEM LETU 1956!**Kmetijska zadruga z o. j. Studenec
pri Sevnici**s trgovinami na Studencu, Velikem Trnu in Bučki ter gostilnami v Trbovljah
in Hrastniku

se pridružuje čestitkam ostalih ob NOVEM LETU 1956!

KMETIJSKA ZADRUGA z o. j.

SENTJANZ NA DOLENJSKEM

želi vsemu svojemu članstvu in ostalim mnogo sreče in uspehov
v NOVEM LETU 1956!Vsem svojim odjemalcem in ostalim
želi srečno novo leto 1956**MESNICA SEVNICA****Kmetijska zadruga z o. j.
Tržišče na Dolenjskem**s poslovalnico v TELČAH in
vinogradniško-sadlarskim
odsekom želi vsemu svojemu
članstvu in ostalim srečno in
veselo novo leto 1956!

Kolektiv

**KREMENICE
KRMELJ**želi iskreno vsem
državljanom sociali-
stične Jugoslavije
srečno in veselo novo
leto 1956!

Restavracija

pri
**CELULOZI
VIDEM KRŠKO**

*

želi vsem svojim
gostom in abonentom
ter vsem poslovnim
prijateljem
srečno in uspehov
polno
NOVO LETO 1956!

OKRAJNO ZADRUŽNO PODJETJE

**OBNOVA
KRŠKO**želi ob Novem letu
mного uspehov vs. in za
nikom in kmetijskim zadrugam!**Zdravstveni
dom
Videm - Krško**

*

želi
vsemu prebivalstvu
občine Videm - Krško
ob Novem letu
čimveč zdravja in
zadovoljstva!**Državni zavod
za socialno
zavarovanje
Trbovlje
podružnica KRŠKO**se pridružuje voščilom ob Novem letu
1956

Rudnik rjavega premoğa RRMELJ

želi vsem svojim odjemalcem in delovnemu ljudstvu srečno in veselo novo leto 1956 ter tudi premoğ odlične kvalitete.

Dober cviček in odlična dolenska vina
vam nudi

Vinarska zadruga Kostanjevica

Vsem prijateljem dobre vinske kapljice
in ostalim želi
srečno in veselo novo leto 1956

KMETIJSKA ZADRUGA Z O. I. KRŠKA VAS

čestita
vsem svojim članom,
odjemalcem
in dobaviteljem
za novo leto 1956

Vsemu svojemu članstvu in ostalemu
delovnemu ljudstvu želi srečno in
veselo novo leto 1956

Kmetijska zadruga z o. i. Cerkle ob Krki

GOSTINSKO PODJETJE SEVNICA

z gostišči:

Kolodvorska restavracija,
gostilna »Pri lovcu«,
gostišče »Pod gradom«,
gostišče »Pri pošti«
in »Bife Smarje«

želi vsem svojim cenjenim gostom
srečno in veselo novo leto 1956!
Priporočamo se še nadalje!

Mizarska produkt vna zadruga Sevnica

želi vsem svojim odjemalcem,
poslovnim prijateljem in ostalemu
delovnemu ljudstvu srečno in veselo
novo leto 1956 in se priporoča

KOLEKTIV IN UPRAVA

KMETIJSKEGA POSESTVA

„RDEČA ZVEZDA“

STARA VAS, BIZELJSKO

ZELITA VSEM DELOVNIM LJUDEM MNOGO SREČE IN USPEHOV V NOvem LETU 1956

OBRTNA PROIZVADNA ZADRUGA „DOLOMIT“ BREŠTANICA

ZELI VSEM SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1956.

PRIDOBIVA KAMEN, GRAMAZ IN PESEK

Delovni kolektiv

KOPITARNE SEVNICA

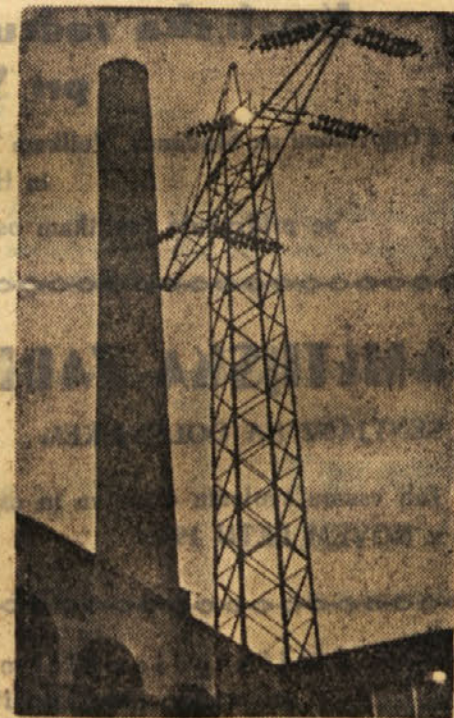

želi vsem ljudem
socialistične Jugoslavije mnogo sreče
in uspehov v novem letu 1956

Srečno in veselo novo leto 1956

želi vsemu delovnemu ljudstvu
socialistične Jugoslavije

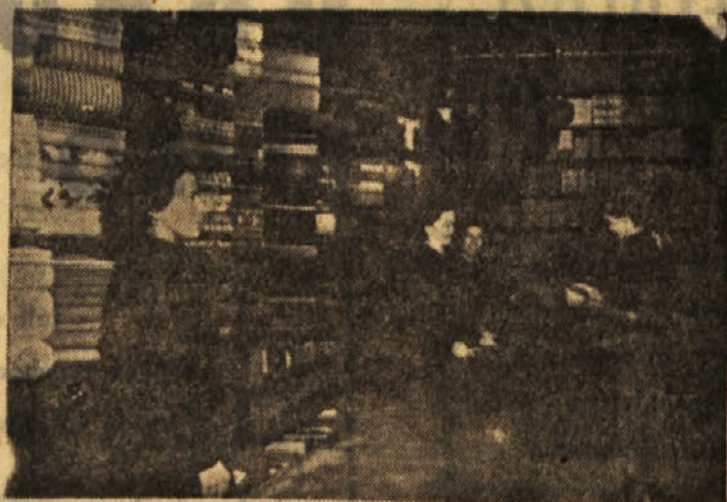
ELEKTRARNA BREŠTANICA

SPLOŠNO TRGOVSKO PODJETJE SEVNICA

s svojimi
poslovalnicami

želi vsem svojim
odjemalcem
srečno novo
leto 1956 in se
priporoča
za obisk

Kmetijska zadruga z o. i.

Pišcece

s trgovskim, vinarskim, živinorejskim
in sadjarsko-vinogradničkim odsekom
ter s svojimi gostilnami želi vsem svojim
članom, odjemalcem in ostalim
srečno in veselo novo leto 1956

MESNICA BREŠTANICA

želi
vsem
potrošnikom
srečno
novo leto

1956

Trgovsko podjetje
Preskrba
Senovo

z vsemi poslovalnicami
nudi našemu delovnemu človeku vse, kar potrebuje zase
in za svojo družino.

Bogata zaloga — odlična postrežba — solidne cene.

*

Vsem svojim odjemalcem in ostalim želi
SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1956!

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR
OBČINSKI KOMITE ZKS
OBČINSKI ODBOR SZDL
OBČINSKI ODBOR ZB NOV in
OBČINSKI ODBOR ZVEZE SINDIKATOV

Senovo

čestitajo vsem delovnim ljudem Senovega in okolice
na doseženih uspehih in jim žele
SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO 1956!

Kmetijska zadruga - Bzel sko

z vsemi svojimi odseki čestita vsemu svojemu članstvu na doseženih
uspehih v letu 1955 in jim želi

SREČNO IN
VESELO
NOVO LETO

1956

**Gostinsko
podjetje**

Brestan ca

z obrati:

gostilna »POD LIPO« — KOLODVORSKA RESTAVRACIJA in
gostilna »NA POLJU«

se priporoča cenjenim gostom in ostalim delovnim ljudem ter jim želi
MNOGO SREČE IN USPEHOV V NOvem LETU 1956!

Kmetijska zadruga
G oboko pri Brež cah

se pridružuje čestitkam ostalih delovnih kolektivov in čestita vsem svojim
članom na doseženih uspehih in jim želi

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1956!

Mnogo sreče v novem letu 1956!

želi svojim članom in ostalim

**Kmetijska
zadruga**

Brestan'ca

Kmetijska zadruga Dov ška
pri Senovem

z vsemi svojimi odseki čestita svojemu članstvu na uspehu v letu 1955
in jim želi

srečno in veselo novo leto 1956!

Mizarsko podjetje v Dobovi

se je nedavno preselilo v nove prostore ob železniški progi.

To mu omogoča, da izdeluje še več
kvalitetnega stavbnega in sobnega pohištva in da še uspešneje opravlja
vsa ostala mizarska dela.

Letos je slavilo tudi 10-letnico svojega obstoja.

Bilanca te pomembne obletnice se je glasila:

DESET LET PLODNEGA IN USTVARJALNEGA DELA
V ZADOVOLJSTVO ODJEMALCEV IN SKUPNOSTI!

Delovni kolektiv podjetja iskreno čestita
za Novo leto vsemu delovnemu ljudstvu Jugoslavije!

Min in žaga, Rigonce - Dobova

čestitata za novo leto

1956

Livarna - Dobova štev. 34
Jože Rešetar

Vlivamo sivo litino, bron, aluminij,
razne dele za stroje, kanalizacijo, vodovode,
do 700 kg težke kose.

Vlivali smo izdelke za »CEI JLOZO«.

Na razstavi v Brežicah je bila razstavljena
TURBINA IZ BORNECE (mešalnica za rotacijski
papir). Zato je prejela
nagrado kot privalni obrtnik.

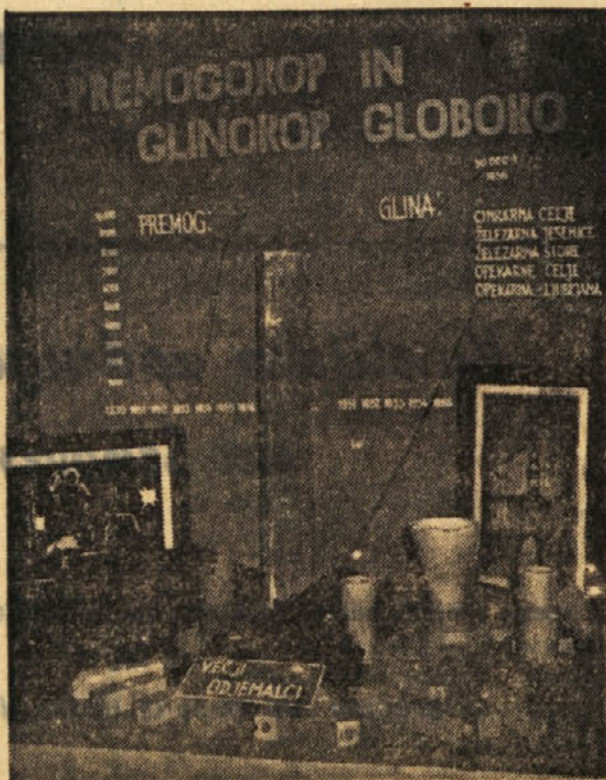
Vsem delovnim ljudem želi
SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1956!

RUDNIK GLOBOKO

proizvaja kvalitetno nezgorljivo glino in lignit. V preteklem poslovnem letu je dosegel velike uspehe s tem, da je povečal proizvodnjo surovine, ki smo jo doslej uvažali iz tujine. — Delovni kolektiv podjetja si bo prizadeval tudi v bodoče povečati proizvodnjo gline in tako kar največ prispevati v borbi za blaginjo našega delovnega ljudstva.

S to željo se pridružuje čestitkam ostalih delovnih kolektivov in želi vsem **SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO**

1956

Pletilnica Dobova

se pridružuje čestitkam ostalih delovnih kolektivov za novo leto 1956. — Vsem odjemalcem in dobaviteljem se priporoča za nadaljnjo naklonjenost. V novem letu 1956 si bo kar najbolj prizadevala izboljšati kvaliteto in povečati proizvodnjo posod iskanih in cenjenih izdelkov

Kmetijska zadruga Dobova

ima v svoji sestavi dve trgovini, kino, strojni odsek in dr. Trgovine imajo v zalogi razno industrijsko blago, umetna gnojila, stroje, prehranske predmete in podobno. Zadrugnikom in ostalim odjemalcem postrežemo v naše in njihovo zadovoljstvo hitro in solidno.

Kino ima na programu odlične filme, ki jih rado gleda staro in mlado.

Strojni odsek opravlja razna poljska dela (oranje, mlačev žita in dr.). Uspešni so tudi ostali odseki.

Vsemu delovnemu ljudstvu, še posebej pa zadrugnikom, čestitamo za novo leto 1956

KMETIJSKA ZADRUGA KAPELE PRI DOBOVI

s svojimi odseki, poslovalnicami v Kapelah in Župelevcu ter ostalo zadrugno dejavnostjo čestita za novo leto 1956 vsem zadrugnikom zasavskega okraja.

Zelimo, da bi zadrugništvo v novem letu 1956 doseglo še večje uspehe in tako prispevalo k preobrazbi vasi ter k povečanju kmetijske proizvodnje. — Kmetijska zadruga Kapele se priporoča za naklonjenost tudi v bodoče pri vseh podjetjih in ustanovah s katerimi ima poslovne stike

Splošno trgovsko podjetje Dobova pri Brežcah

vam v svojih dveh poslovalnicah nudi najrazličnejše industrijsko in prehransko blago. Po naročilu vam lahko postreže tudi z raznim gradbenim materialom. Odlikuje se po solidni, ceneni in kulturni postrežbi.

Najiskreneje čestita za novo leto 1956 vsemu delovnemu ljudstvu in mu želi nadaljnjih uspehov v borbi za blaginjo in srečo.

Se posebej pa čestita svojim odjemalcem in dobaviteljem ter se jim priporoča za naklonjenost

Jugoslovanske železnice Podjetje za popravilo voz Dobova

čestita vsem delovnim ljudem socialistične Jugoslavije k doseženim uspehom in jim želi

SREČNO IN VESELO NOVO LETO

1956

Srečno novo leto 1956

želi

vsem svojim potrošnikom

»POTROŠNIK« HRASTNIK

s poslovalnicami: trgovina »Potrošnik« (Delavski dom) — pekarna »Potrošnik«, Hrastnik — gostilne »Potrošnik«: Delavski dom, Logar (na hribu) gostišče Prapretno in gostilna »Zasavje« pri kolodvoru.

Pri »Potrošniku« v Hrastniku dobite vse, kar želite: za kuhinjo, za družino, za gradnje, gradbeni material, za opravo stanovanja, pohištvo, kavče, otomane in podobno kupite poceni in hitro.

Po želji sprejemamo naročila. — Za dobro kapljico in dobro jedačo pa vam poskrbijo naši gostinski obrati, katere oskrbujemo vsak dan s svežimi žemljicami, pecivom in kruhom iz naše domače odlične pekarnice, ki se priporoča s svojimi kvalitetnimi izdelki.

Priporočata se in želita vso srečo v novem letu 1956 kolektiv in uprava

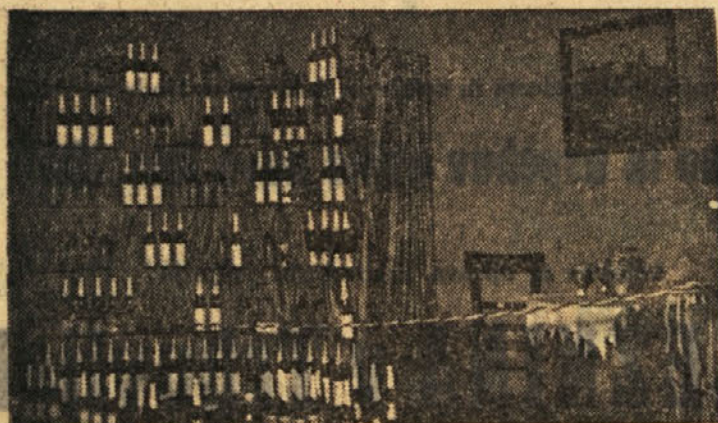
»POTROŠNIK« - HRASTNIK

Kolektiv podjetja

„VINO“ BREŽICE

čestita vsem svojim poslovnim prijateljem in ostalim delovnim ljudem za

*srečno in uspehov polno
novo leto 1956*

Prepričajte se o kvaliteti naših vin in kupujte le vino z etiketami »Vino-Brežice«. Naša vina so dobila na mednarodni razstavi vin v Ljubljani več odlikovanj.

Naša vina so dosegla že inozemski trg.

Cene zmerne!

Postrežba solidna!

Delovni kolektiv in uprava

Steklarne - Hrastnik

čestitata vsem svojim odjemalcem in delovnim kolektivom naše socialistične Jugoslavije na doseženih uspehih v letu 1955 in jim želita

srečno in veseo novo leto 1956

Strojno pletilstvo v Zagorju

želi vsem svojim
odjemalcem
srečno novo leto 1956

Vsem obiskovalcem
kina
»Triglav« - Zagorje
želi srečno in vesele
novo leto 1956 uprava

Kina „Triglav“ Zagorje

Sindikalni počitniški dom Izlake

želi srečno novo leto 1956
in se zahvaljuje za obisk vsem
rudarjem in
sindikalnimi organizacijam

Kolektiv Lesnega predelovalnega podjetja v Zagorju

čestita za novo leto 1956
in se priporoča

Delovni kolektiv
trgovskega podjetja

„IZBIRA“ Zagorje

s poslovalnicami:
Toplice (Mihelčič), Potoška vas (Franck), Dolenja vas (Ernejc),
Loke (Sršen),
»Sadje in zelenjava«
v Toplicah in Zagorju

želi vsem potrošnikom srečno
in vesele novo leto 1956

Kolektiv

KLAVNICE Zagorje

pošilja vsem potrošnikom iskrene
čestitke ter jim želi srečno novo
leto 1956

Vsem svojim odjemalcem in naročnikom želi mnogo sreče v novem letu 1956

Mizarstvo Maks Škrinjar državni obrtni mojster Zagorje

Dobro in poceni kupič pri

„POTROŠNJI“ v Zagorju

Kolektiv trgovskega podjetja »Potrošnja« v Zagorju želi vsem svojim cenjenim odjemalcem srečno novo leto 1956

Srečno novo leto 1956
želi
svojim naročnikom

Čevliarstvo Zagorje

Najboljša vina dobite v gostilni

„POD GORICAMI“ Tržišče

Vsem želimo
srečno novo leto 1956

Občinski ljudski odbor Trbovlje

Občinski komite ZKS Trbovlje
Občinski odbor SZOL Trbovlje
Občinski odbor ZB NOV Trbovlje
Občinski sindikalni svet Trbovlje

želijo vsemu delovnemu ljudstvu

trboveljske občine srečno in uspehov polno

ново leto 1956

Vsem svojim odjemalcem in ostalemu delovnemu ljudstvu želita

srečno in uspehov polno novo leto 1956

kolektiv in uprava Trgovskega podjetja

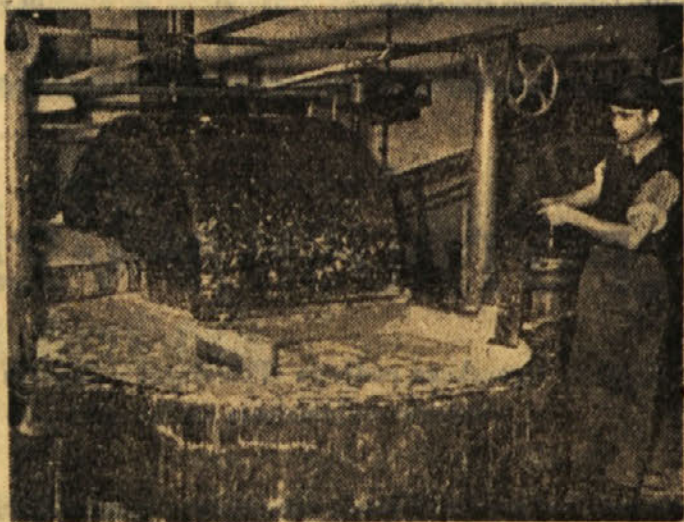
ŽELEZNINA v Trbovljah

Vse kar potrebujete za gradnjo in ureditev stanovanj, za gospodinjstvo ali pa kar potrebujejo obrtna in ostala podjetja — vse to vam nudi Trgovsko podjetje

Železnina - Trbovlje

Borbeno pozdrave vsem delovnim ljudem
ob zaključku letošnjega leta in iskrene čestitke
na doseženih uspehih
vam pošilja delovni kolektiv

Papirnice Radeče

in želi vsem srečno in
veselo novo leto **1956**

Delovni kolektiv
in uprava

CEMENTARNE

**T
R
B
O
V
L
J
E**

čestitata vsem svojim odjemalcem in vsemu delovnemu ljudstvu
na doseženih uspehih v letu 1955 in jim želita

mного sreče in uspehov v novem letu 1956. Čestitkam se pridružujejo
tudi sindikalna podružnica Cementarne, DPD »Svoboda« Zasavje,

Gostišče »Svobode« Zasavje in Kino Zasavje,

Gasilsko društvo Cementarne in osnovna organizacija ZKS Cementarne

Vsem svojim potrošnikom in preko njih delovnemu ljudstvu mesta
Trbovelj in okolice želita delovni kolektiv in uprava

Trgovskega podjetja

POTROŠNJA TRBOVLJE

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1956

Nudimo vam pohištvo, galanterijo, vsakovrstno manufakturo in
špecerijo. — Vse kar želiš, to dobiš v poslovalnicah »Potrošnje«
Trbovlje, Podlesnik - Trbovlje II, Rudniški magazin (špecerija in ma-
nufaktura), pri Mahkovcu - za Savo, na Posetju in pri Stihu

**Srečno novo leto
1956**

želi delovni kolektiv Trgovskega
podjetja

Dol pri Hrastniku

trgovina — gostilna — klavnica
nesnica

Delovni kolektiv in uprava

ELEKTRARNE Trbovlje

želita vsemu delovnemu ljudstvu
Zasavja srečno in uspehov polno

ново leto 1956

*Srečno in uspehov po'no
novo leto 1956*

želi vsem volivcem občine Radeče

Občinski ljudski odbor Radeče

Občinski komite ZKS Radeče

Občinski odbor SZDL Radeče

Občinski odbor ZB NOV Radeče

Vsemu delovnemu ljudstvu borbene pozdrave ob

Novem letu 1956

z željo za čim večji uspeh v bodoče, želita delovni kolektiv in uprava

TOVARNE LESENIH PET „PETA“-RADEČE

Kolektiv

Rolodvorske restavracije Zidani most

čestita vsemu delovnemu ljudstvu Jugoslavije in mu
želi

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1956

Našim cenjenim gostom nudimo kvalitetna in izbrana
jedila ter dobro pijačo. — Okrepčajte se na potovanju
v naši restavraciji in zadovoljni boste potovali dalje!

Kolektiv

Klavnice Radeče

želi vsem svojim odjemalcem

**VESELO IN SREČNO
NOVO LETO 1956**

Če želite dobre mesne izdelke
in sveže meso, se oglasite
v naših mesnicah
in zadovoljni boste

Srečno in veselo novo leto 1956

želi vsem svojim odjemalcem

Komunalna uprava

občinskega ljudskega
Odbora Radeče

Izvršujemo vsa slikarska, ple-
skarska, mizarska, zidarska in
ostala dela solidno in poceni

Vsem svojim potrošnikom in preko njih ostalemu prebivalstvu občine
Radeče želita delovni kolektiv in uprava

Splošnega trgovskega podjetja Radeče

s poslovalnicami v Radečah, Zidanem mostu in Papirnici srečno in
veselo novo leto 1956

Vsem delovnim ljudem občine Radeče
želita srečno in veselo novo leto 1956

Podjetje za pridobivanje premoga na Savi in Kurivo promet, Radeče

Trgovsko podjetje

„POSTREŽBA“ HRASTNIK

Gostinstvo „Jelka“, Klavnica
Pekarna in mesarije

v vsemi poslovalnicami čestita vsem odjemalcem in
ostalemu delovnemu ljudstvu na doseženih uspehih
in jim želi srečno in veselo novo leto 1956

Kmetijska zadruga RADEČE

čestita vsem svojim zadržnikom
in preko njih ostalemu delov-
nemu ljudstvu občine Radeče na
doseženih uspehih in želi srečno
in veselo novo leto 1956.

Prodajamo in odkupujemo vse
vrste kmetijskih pridelkov

„Agroservis“ Brežice

želi vsem delovnim ljudem
v Zasavju in Posavju
srečno in uspehov polno

novo leto 1956

Vsem delovnim kolektivom in ostalemu ljudstvu čestita
na doseženih uspehih ter jim želi srečno in uspehov polno
novo leto 1956 delovni kolektiv

**Industrije gradbenega materiala
Radeče - Zidani most**

VSE SILE BOMO DALI ZA NAPREDEK IN RAZVOJ VE-
LIKE RADEŠKE OBČINE TUDI V BODOČEM LETU 1956

TOVARNA CELULOZE IN PAPIRJA

VIDEM-KRŠKO

Vsem
delovnim
ljudem
želimo ob
novem letu
čimveč
delovnih
zmag za
čimprejšnjo
zaraditev
socializma!

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR VIDEM - KRŠKO

Občinski odbor SZOL

Občinski komite ZKS

Občinski odbor ZR NOV

želijo
vsem
občanom
srečno in
uspehov
polno
novo leto 1956

Vsem potrošnikom želimo v novem letu 1956 čimveč uspehov!

TRGOVSKO PODJETJE

POTROŠNJA VIDEM-KRŠKO

s svojimi poslovalnicami:

Trgovina z mešanim blagom števil. 1 Videm-Krško, Dalmatinova 1; Trgovina z mešanim blagom števil. 2 Videm-Krško, Kardeljeva cesta; Trgovina z mešanim blagom števil. 3 Videm-Krško, Cesta krških žrtev; Trgovina z mešanim blagom števil. 4 Videm-Krško, Kardeljeva cesta; Trgovina z mešanim blagom na Raki; Trgovina z železnino Videm-Krško, Dalmatinova 2; Trgovina z usnjem Videm-Krško, Dalmatinova 2; Trgovina s čevlji Videm-Krško, Dalmatinova 2; Trgovina z živili Videm-Krško, Cesta krških žrtev.

Sindikalna podružnica

TOVARNE CELULOZE IN PAPIRJA

VIDEM-KRŠKO

želi vsem članom sindikata ob novem letu 1956 mnogo uspehov v samoupravljanju in izgradnji socializma

AVTOTRGOVINA

Svojim odjemalcem, kakor
tudi dobaviteljem želimo srečno
in veselo novo leto 1956

KRŠKO

RMETIJSKA
ZADRUGA
VIDEM
OB SAVI

Vsem svojim članom
in ostalim združnikom
želimo
ob novem letu 1956
mного delovnih zmag!